

POLICISTA č.5/2009 – Ročník 15.

Z obsahu

Na titulní straně foto Václava Šebka

Předsednictví EU 2009

Bezpečnostní zajištění.....6-7

Otázky pro...

...ředitelku OPK MV ČR Mgr. Jitku Gjuríčovou.....9

Reportáže

Akreditace znamená prestiž.....2-5

Údolí a jeho kouzla..... 20-23

Zahraničí

Barvu očí prozradí test DNA..... 10

Kradený notebook křičí o pomoc..... 11

Velká země, velké problémy..... 12-13

Případ skončil

Mník na tahu s kobylkou..... 14-15

Speciální olympiáda

Plamen naděje..... 16-17

Střelnice

Rajská zahrada.....25

Nové zbraně

CZ 75 P-07 DUTY..... 26-27

Portrét

Je lákavé pomáhat spravedlnosti.....28-29

Školství

Čtyři části celku (dokončení).....30-31

Povídka

Přívěsek.....32-34

Křížky u silnice

Náhlý konec Julie E. 35

Z policejních archivů

Stín války.....36-37

Případy majora Zahrádky

Tichý tanec s vraždou.....38-39

Kultura

Idyla, kde se vraždí.....40

Komedie bez vtipu.....40

Veletrh

IWA 2009.....44-47

Sport

Sport jménem Kuželky..... 48

Příloha

Kompetenční roviny ve vzdělávání příslušníků

Police ČR k problematice korupce.....I-II

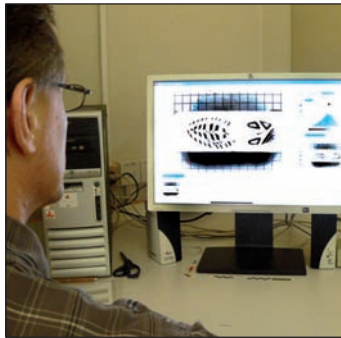
Mezinárodní seminář v Holešově..... III-IV

Výroční zpráva Nadace policistů a hasičů – Vzájemná

pomoc v tísni – za rok 2008..... III-V

Světla a stíny Ostravska..... VI-XIV

Ze života severočeské Cizinecké policie..... XIV-XVI

**AKREDITACE
ZNAMENÁ PRESTIŽ**
(str. 2-6)

PLAMEN NADĚJE (str.16-17)

**OFENZIVA CIZINECKÉ
POLICIE** (str. 19)

ÚDOLÍ A JEHO KOUZLA
(str. 20-23)

Portrét

Je lákavé pomáhat spravedlnosti.....28-29

Školství

Čtyři části celku (dokončení).....30-31

Povídka

Přívěsek.....32-34

Křížky u silnice

Náhlý konec Julie E. 35

Z policejních archivů

Stín války.....36-37

Případy majora Zahrádky

Tichý tanec s vraždou.....38-39

Kultura

Idyla, kde se vraždí.....40

Komedie bez vtipu.....40

Veletrh

IWA 2009.....44-47

Sport

Sport jménem Kuželky..... 48

Příloha

**JE LÁKAVÉ
POMÁHAT
SPRAVEDL-
NOSTI**
(str. 28-29)

IWA 2009
(str. 44-47)

**SPORT JMÉNEM
KUŽELKY** (str. 48)

Měsíčník POLICISTA vydává MV ČR, odbor prevence kriminality

Ředitelka: Mgr. Jitka GJURIČOVÁ

TISKNE: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha-Chodov.

REDAKCE:

šéfredaktorka Mgr. Dagmar LINHARTOVÁ Grafická úprava a reprodukce: Kristina Pokorná
Příjem inzercí v redakci: tel.: 974 816 570 až 577. Inzeráty zasílejte na adresu redakce v tiskovém
PDF, nebo JPG, v barevnosti CMYK. Za obsahovou náplň a případné textové chyby v zaslaných
inzerátech v elektronické podobě redakce neodpovídá.

Adresa redakce: nám. Hrdinů 4, 140 00 Praha 4 Tel: 974 816 571, fax: 974 816 846

e-mail: redakce@mvcr.cz, <http://www.mvcr.cz/clanek/casopisy-policista.aspx>

MK ČR E 5199 ISSN 1211-7943

Informace o předplatném, objednávky policistů a veřejnosti vyřizuje Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o.

obchodní úsek, Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha 4-Chodov

tel.: 974 887 334, 335, 341, fax: 974 887 333, e-mail: pavel.komarek@tmv.cz Objednávky veřejnosti
a zahraničních zájemců vyřizuje: **Předplatné tisku, s. r. o.** Obchodní úsek Hvozdčanská 5-7 CZ – 148 31

Praha 4 **Roční předplatné** činí 360 Kč Předplatitelům zasílá Jindřich Matouš, distribuce tiskovin.

Redakční uzávěrka 16. 4. 2009. Číslo 5/15. ročník vychází 7. 5. 2009.

Podávání novinových zásilek povoleno: Českou poštou, s. p. Odštěpný závod přeprava, č. j. 23/96,

dne 3. 2. 1996.

Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí. Za původnost a pravdivost odpovídá autor.

Některé příspěvky budou uveřejněny i v počítačové síti internet.

AKREDITACE

*Kpt. Ing. Martin Halamek, PhD.
při analýze konopí*

znamená prestiž

Oficiální zpráva: „Odbor kriminalistické techniky a expertizy Krajského ředitelství Východočeské policie se stal dnem 1. března roku 2007 historicky prvním policejním akreditovaným znaleckým pracovištěm v České republice.“

Osvědčení o akreditaci, které mu udělil národní akreditační orgán Český institut pro akreditaci, OKTE PCR Hradec Králové v roce 2008 úspěšně obhájil a doakreditoval i metodu individuální identifikace pachatele na základě vyhodnocení lidského DNA profilu.“

Taková zpráva jistě stojí za reportážní návštěvu měsíčníku Policista! Vždyť Královéhradecký OKTE se tím pádem zařadil mezi nejprestižnější laboratoře v České republice, jako jsou Národní referenční laboratoř DNA Praha, Antidopingová laboratoř Praha, Puncovní ústavy, Zdravotní ústavy aj.

Co takový úspěch znamená?

Vlastnictvím osvědčení o akreditaci prokázal OKTE špičkový systém práce a maximální věrohodnost a objektivitu svých znaleckých posudků. Názorný příklad: vyhodnocení mechanoskopické stopy – předmětu zajištěného u pachatele a vedoucího k jeho identifikaci – použitím akreditované metody uznávají i zahraniční a mezinárodní soudy.

V České republice je evidováno celkem 500 akreditovaných pracovišť z různých resortů. Získané Osvědčení o akreditaci má jedinečný význam vzhledem k tomu, že ČIA je nadresortní, zcela nezávisle a světově uznávaná organizace, udělující osvědčení s mezinárodní platností.

Když se řekne OKTE...

V kanceláři vedoucího OKTE majora RNDr. Zbyňka Urbana na nás čeká jmenovaný důstojník společně se svým zástupcem majorem Františkem Jindrou a zdejším manažerem kvality kapitánem Ing. Martinem Halamkem, PhD.

Trocha užitečné teorie ještě nikdo nikoho nezabila. Takže: Prioritou pracovní náplně každého OKTE jsou kriminalistické znalecké posudky, týkající se především trestné činnosti. Pracoviště OKTE Krajského ředitelství policie Východočeského kraje Hradec Králové přísluší mezi útvary Policie ČR, zapsané na seznamu znaleckých pracovišť na Ministerstvu spravedlnosti ČR.

Tým, který vede mjr. Urban, zabezpečuje znaleckou činnost především pro orgány činné v trestním řízení na území Královéhradeckého a Pardubického kraje, a to v oblasti získávání důležitých důkazů pro soudní řízení a objasňování závažné trestné činnosti.

OKTE také zajišťují výjezdy k případům, týkající se tzv. krajské výjezdovky, tedy skupiny, která pracuje na místě trestných činů, jako jsou vraždy, případy sériové trestné činnosti, havárie, výbuchy apod. Metodickou řídicí funkci má nad policejními OKTE Kriminalistický ústav Praha.

Východočeské OKTE je samo o sobě krimi-ústav v malém. Nebo velkém? Ve srovnání s KÚP tu totiž nemají jen antropologii, fyziodetekci a speciální biologii. Východočeské OKTE čítá celkem 38 tabulkových míst. Kde je momentálně méně pracovníků, než by bylo žádoucí? Podle

mjr. Urbana se to týká pracoviště písmoznalců a expertů, zabývajících se počítačovou kriminalitou.

Genetika zbožňovaná - i zhavarovaná

„Podařilo se nám posílit pracoviště genetiky, jenomže došlo k havárii zařízení... Nemůžeme dělat genetickou expertizu ani v těch nejzávažnějších případech. Momentálně nejsou peníze. Ani tři miliony na nové zařízení, ani 70 000 korun na opravu toho stávajícího,“ vypočítává zasmušile mjr. Urban.

Lidově řečeno, jde o velký malér. To si dokážeme představit i jako laici. Genetika je velmi mladá disciplína, poskytující spolu s daktyloskopií „korunní“ důkazy. Což z analýzy DNA učinilo v očích mnoha tuzemských kriminalistů módní záležitost, nadužívanou včetně méně závažných případů. Pořádek sjednal až pokyn z policejního prezidia. Kvantita ano, ale...

„Nejde jen o to, jestli přístroje pracují na plný výkon,“ dodává mjr. Jindra. „Musíme si uvědomit, že někdo musí vzorky pro expertizu náležitě připravit, stejně jako vyhodnotit.“ A ten „někdo“ není přístroj, ale expert s limity jistě pracovitěho, možná obětavěho, ale přece jen člověka s normálními fyzickými a psychickými parametry.

Místo činu aneb televizní báčorky

Pijeme kávu na uvítanou. Vhodná chvíle na to, abychom zaměřili naše povídání k zahraničním televizním kriminálním seriálům. Proč? Policejní technici a znalci,

Fotolaborantka Jana Sližová se usmívá – a my jsme rádi. Konečně půvab do ryze mužské reportáže!

Tým pod vedením mjr. RNDr. Zbyňka Urbana získal prestižní akreditaci jako první policejní pracoviště

přesně řečeno postavy, které se z vůle scénáristů za ně vydávají, v nich mají punc vědeckých všeználek, ledabyly chrlících své postřehy a posudky takřka na počkání.

Zručným tvůrcům seriálů se přitom daří navodit v divákovy pocit normalnosti a autenticity, rozhodně ne zázračnosti či filmové nadsázky... Takže v praxi, tak vzdálené namodralému světlu obrazovky, krčí „poučený“ divák rameny nad liknavostí českých policistů. V horším případě – neschopností.

„Bohužel je to tak. Myslí si to většina běžné populace, někdy i soudci, dokonce i někteří policisté – což je přece jen na pováženou,“ krčí rameny major Urban.

Sto procentně platí, že technik nebo expert jsou klíčovými spoluhráči operativce nebo vyšetřovatele. Jejich zkušenost, pracovitost a všímavost technika na místě činu se mohou stát nezastupitelným faktorem k úspěchu, klíčem k dopadení pachatele. To ostatně dokazují namátkou vybrané kauzistické vzpomínky našich hostitelů.

Práce zvláštního ražení

Major Urban: „Hledali jsme opakovaně nábojnici v terénu. Nakonec jsme ji našli, byl to už ale několikátý pokus. Ležela na chodníku... Co z toho plyne? Mít dost klidu a času na práci, nenechat se znervóznit prvotním neúspěchem. Velmi důležitou roli hraje v tomto ohledu vedoucí důstojník výjezdu.“

Major Jindra: „Pachatel neúspěšného přepadení pošty střílel z okna budovy po policistech. Při výslechu se vymlouval, že je chtěl jenom postrašit, že střílel do vzdu-

chu... Marně jsme ohledávali střechy, nikde nebyly známky nějaké střelby. Už jsme pomalu balili, když si jeden z našich lidí všiml nepatrně odseknuté třísky v plotě... Z druhé strany plotu jsme ovšem našli vstřel! Byl to nález,

který zcela vyvrátil pachatelovu verzi, že po našich lidech nestřílel cíleně.

Pak bych také chtěl říci, že občas má naše práce podmínky zcela zvláštního ražení. Přivezou vám kupu zakrvácených hadrů, což ještě před pár hodinami bylo oblečením dítěte, usmrčeným při autonehodě. A vy se v té smutné kupě šatstva přehrabujete, úporně hledáte milimetrový fragment, který by mohl patřit podezřelému vozidlu. Což se zúročí třeba až za pět dní, kdy bude auto vypátráno.“

Kapitán Halamek: „Měli jsme sérii podezřelých požárů na různých místech. Zkoumali jsme komíny, vadnou elektroinstalaci, ale pokaždé nám vyšlo, že oheň byl založen úmyslně zapáleným motorovým benzínem. Nakonec se ukázalo, což není tak neobvyklé, že pachatelem byl dobrovolný hasič.“

Požáry sám zakládal, sám také většinou burcoval kolegy a také udivoval své okolí obětavostí a hrdinstvím při jejich likvidaci. Pachatele mimo jiné zaznamenala kamera na jedné čerpače, když bral do kanystru pět litrů motorového benzínu – velmi brzy na to došlo k dalšímu požáru...“

Vysoce specializovaní pejsci

Jak vyplývá z dalšího vyprávění kpt. Halamka, jedna z částí královéhradeckého OKTE, konkrétně oddělení kriminalistické analytické a fyzikální chemie, aktivně a s úspěchem používá metodiku použití služebního psa při vyhledávání těkavých látek. Je to metodika získaná z USA, kde už mají s touto problematikou dvacetileté vynikající zkušenosti. Partne-

rem je SSK, tedy Skupina služební kynologie P ČR KŘP VČK Hradec Králové.

„V současné době se stále více objevují případy požárů s podezřením na žhářství za použití vysoce těkavých hořlavých organických látek. Tyto látky pachatelé často využívají, de facto jsou u nich v oblibě, protože díky svým vlastnostem dokážou po iniciaci snadno urychlit šíření požáru i za nepříznivých podmínek. Úkolem požárního chemika na místě události je v těchto případech stanovit kriminalistické ohnisko požáru a exaktně v laboratoři dokázat eventuální verzi žhářství,“ konstatuje kpt. Halamek.

Co lze zvládnout za sofistikovaných podmínek v laboratoři, je takřka neřešitelné na požářišti, kde často panují velmi chaotické podmínky. A to jsou chvíle, kdy přichází na scénu specializovaný pes. Královéhradecká SSK disponuje v současné době třemi psy speciálně vycvičenými na vyhledávání stop těkavých látek na místě požáru. „Obrovskou výhodou této metody je skutečnost, že pes je schopen velice rychle a efektivně provést tzv. screening, byť i na velmi rozsáhlém a složitém požářišti. Stejně tak velice exaktně – s přesností na centimetry – lokalizovat místo vysoce těkavých hořlavých organických látek,“ dodává kpt. Halamek.

Zapomeňte na vědu!

Jak se člověk může stát pracovníkem OKTE? Pokud se jedná o jedince z policejních řad, musí nejen projít výběrovým řízením, ale také mít potřebné vzdělání – nebo již aspoň studovat. Osmá platová třída už vyžaduje od zaměstnanců OKTE titul Mgr., na dokončení vzdělání pamatují časové lhůty.

„A jsou dost tvrdé,“ konstatuje major Urban. „Pokud nedojde k jejich úpravě, může policii časem opustit hodně zkušených lidí. Taky se musíme vypořádat s problémem, že na vysokoškolské úrovni se velmi složitě hledá adekvátní studium pro trasologa, metalografa nebo daktyloskopa.“

Existuje také tzv. boční vstup. Přichází v platnost ve chvíli, kdy řízení v řadách policie vhodného adepta neobjeví a cílem

zájmu se stanou vysokoškoláci z civilního sektoru. Jde především o budoucí chemiky, biologie, genetiky. Chtějí-li adepti dosáhnout na policejní uniformu, musejí projít všemi přijímacími náležitostmi. Chcete-li nástrahami, včetně fyzických testů, což někdy může být nad síly mladých vědců z civilu. Následuje několik odborných zkoušek, z nichž ta závěrečná se jmenuje Kvalifikační zkouška experta před komisí ředitele KÚP.

Co jim může policie nabídnout?

„Určitě zajímavější práci,“ oduší mj. Urban. „Jistý odlesk zločinu, záhady, touhy napomoci s jejich objasňováním, to je to, co mladé adepty OKTE k nám táhne. Po čase ovšem zjistí, že práce se svým způsobem opakuje. Pocit rutiny může někoho unavit. Další minus je v tom, že u nás musí zapomenout na vědeckou práci. My jsme servisní pracoviště, služba pro SKPV – a tak je to třeba brát.“

Nástupní plat se také může nováčkům z civilu zalíbit, jenže... „Když se po čase rozkoukají, seznámí se s takřka nulovým kariérním postupem, nezbuzujícím právě dramatické naděje na možný budoucí postup.“

Euroboxy mají úspěch

Nápor praktických povinností stranou tedy odsouvá vědu stranou, nikoli ovšem novátorství a precizování zavedených postupů. Major Urban je například autorem projektu – s dovolením vynechám hutný a důkladný pětiřádkový název – zabývající se problematikou řešení přepravy materiálu (rozuměj zajištěných stop) mezi OKTE KŘP Věk Hradec Králové a Oddělení kriminalistické techniky SKPV územních odborů na okresích.

„Už před několika lety bylo jasné, že běžný způsob přepravování zejména kriminalistických stop, zajištěných na místě činu je nevhodný,“ vysvětluje major Urban. „Hlavním důvodem, proč vymyslet něco nového, byl neustále narůstající tlak na zabezpečení ochrany kriminalistických stop před neoprávněnou manipulací, možnost záměny, nebo dokonce ztráty během přepravy na expertizní pracoviště.“

Řešením se ukázal tzv. EUROBOX o rozměrech 55 x 35 x 33 cm, umožňující snadnou manipulaci, dostatečnou odolnost, možnost plombování a dobrého skladování během přepravy kurýrní službou. Originální „kufříky“ mají polohovatelnou přepážku a také otvory zajišťující prodyšnost boxu.

Od doby svého zavedení v roce 2001 neměl EUROBOX problém, který by zpochybnil výsledky expertizy. Kritéria úspěšnosti jako nenapadnutelnost systému při soudních jednáních bylo úspěšně naplněno.

Specifika policejní práce

Dostáváme se tak postupně k udělení akreditace, k výjimečnému okamžiku v třicetileté historii Odboru kriminalistické techniky a expertiz Východočeské policejní správy. Slovo si bere opět major RNDr. Zbyněk Urban.

„V lednu 2005 jsme zaslali dopis našemu policejnímu řediteli, v létě 2006 začala příprava. Znáte to, iniciativa tohoto druhu je dvousečná. Plusové znaménko zaslouží

snaha změnit něco k lepšímu. Minusově se ovšem projevuje fakt, že zajištění iniciativy vás nutí přicházet na vedení s různými požadavky. V našem případě jsme se ovšem setkali s pochopením.“

„Předpokládali jsme, že vstoupíme do relativně dlouhého a bolestivého procesu. Ale najednou jsme viděli, že míříme bod po bodu k cíli, že se k němu dostaneme v horizontu měsíců. Na získání akreditace jsme se připravili za půl roku, od

30 let existence OKTE, 808 zbraní ve sbírce. Za všechny své předchůdce předvádí balistickou sbírku kpt. Ing. Roman Kramář

března do listopadu – a pak začalo řízení,“ vzpomíná ing. Halamek.

Ovšem pozor! Policejní práce má své specifika, například režim utajení. Že nebude právě lehké je sladit s „notami“ Českého institutu pro akreditaci, zaměřujícími se doposud na civilní sektor, ukázal případ Kriminalistického ústavu Praha, který rovněž usiloval o akreditaci.

„Na úvodní setkání s pracovníky ČIA jsme rozhodně nešli naplněni optimismem. Ale z původně dojednané půlhodiny, sportovní terminologií řečeno předpokládané oťukávačky, se pak staly tři hodiny velmi plodné debaty,“ vzpomíná na možná zlokový okamžik major Urban.

Další zkoušky čekají

Jak už bylo řečeno, OKTE P ČR KŘP Věk Hradec Králové získal prestižní akreditaci 1. března 2007. Tímto počinem mj. vstoupil do rodiny pracovišť, které zcela transparentně prokázaly vysokou úroveň a kvalitu organizace práce splněním řady náročných kritérií, vyplývajících z normy ČSN EN ISO/IEC 17025:2005...

Aby některé pracoviště Osvědčení o akreditaci získalo, musí mít dokonale pro-

Zátíší s předmětem doličným. Plastelína slouží jako praktické lepidlo, aby zámek nepadal dolů

pracovanou evidenci a dokumentaci v oblasti personální, celoživotního vzdělávání specialistů, v materiální, metodické a dalších oblastech, např. bezpečnosti práce, odpadového hospodářství aj., prostě tak, aby bylo schopno v každém okamžiku transparentně doložit objektivní důkazy o kvalitě svých výsledků.

Hezky po česku skepticky namítáme, že zvenku a teoreticky působí celý akreditační proces jako další z výmyslů nějakého byrokrata z EU!

Vždyť svého času takový pojem jako EFQM zněl coby mantra, jako zázračné zaklínadlo, nezbytné ke všemu, co každý, každický potřebuje na svém pracovišti k uchopení lepších zítřků...

Podle našich hostitelů je ovšem akreditační proces o něčem jiném. Lidově řečeno, změni systém práce tak, aby ji okoval proti řadě nepředvídatelných náhod a nepřijemností.

Dnes už můžeme konstatovat, že v České republice získaly Osvědčení o akreditaci

Mechanoskop kpt. Ing. Jíří Krejčí zkoumá příručním mikroskopem poškozený trezor, kasarskou terminologii řečeno „káču“

tyto policejní zkušební laboratoře: námi navštívené královéhradecké OKTE, dále již zmíněný Kriminální ústav Praha a jako třetí Odbor kriminalistické techniky a expertizy Krajského ředitelství policie Západočeského kraje P ČR v Plzni.

Přestože nešlo o závod, natož dostihy, ptám se majora Urbana, jak pomyslné první místo hřeje? „Především je závazkem pro každodenní práci a určitě taky apelem pro blízkou budoucnost, kde nás čeká další audit. Ziskaná akreditace pracovišť má platnost tři roky. Po té, co bude proveden reaudit, můžeme získat akreditaci na dalších pět let,“ shrnuje major Urban. Samozřejmě. Pravidla této prestižní hry mohou mít i nepříjemný konec a to v podobě, že Český institut pro akreditaci osvědčení dotyčné laboratoři sebere. Aby se tak

nikdy nestalo, nezbyvá než popřát pracovníkům královéhradeckého OKTE – stejně jako dalším policistům na akreditovaných pracovištích - hodně sil a zdaru v jejich činnosti.

Za vším hledej člověka

A jde se fotit! Procházíme jednotlivými laboratořemi, obdivujeme sbírky předmětů doličných, seznamujeme se s funkcemi přístrojů. Průvodcem je nám manažér kvality kpt. Ing. Martin Halamek, Ph. D.

Už deset let pracuje na OKTE jako chemik. Poznat a zažít znaleckou praxi mu umožňuje před kolegy svoje záměry náležitě zargumentovat. „Nakolik se cítíš expertem a nakolik manažérem kvality? „Momentálně tak 60:40. Samozřejmě ve vypjatých momentech získávání akreditace to bylo třeba i 10:90, navíc jsem se mohl spolehnout na kolektiv zhruba šesti, sedmi lidí, kteří mi pomáhali.“

Procházíme místnostmi. Trasologie. Balistika. Mechanoskopie... Ovšem akreditace nezískaly kriminalistické disciplíny. Byli to lidé, policisté, kteří vysoce nad rámec svých povinností udělali významný krok k reputaci svého pracoviště.

Viktorín ŠULC

Foto: Václav ŠEBEK

KDYŽ SE LUPIČ PODEPÍŠE (případ z praxe královéhradeckých kriminalistů)

Na to říjnové odpoledne roku 2003 Václav Zoubek, více než 60letý šéf prodejny Lověna, jednoho obchodu na jednom z náměstí východočeské metropole, nikdy nezapomene. Bylo kolem 16. hodiny, když se v krámě objevil urostlý muž atletické postavy. Říkal, že si jde koupit plynové náboje... Jakmile ale zůstal Zoubek se zákazníkem sám, situace se dramaticky změnila. Atleticky stavěný muž skočil k prodávací, srazil ho na pult a omráčil elektrickým paralizérem.

Když se Zoubek probral, ležel za pultem na břiše a ruce měl spoutané železky. Na prosby, aby ho neznámý násilník ušetřil, dostal Zoubek drsnou odpověď: „Když budeš držet hubu, všechno dobře dopadne. Já si tady něco napakuju a ty se opovaž vystrčit hlavu!“ Výsledkem „napakování“ bylo odcizení 22 kusů střelných zbraní, z toho čtyř pušek. Pak lupič prodejnu zamkl a zmizel. Spoutaný Zoubek si po chvíli dodal odvahy. Běžel k proskleným dveřím, kde se zoufale snažil upozornit kolemjdoucí na svoji překerní situaci.

Během ohledání místa činu zajistil policejní technik tyto stopy: 10 daktyloskopických, jednu trasologickou, čtyři věcné a jednu pachovou. Časem se ukázalo, že obezřetný pachatel vybíral zbraně v rukavicích – jenže nebyl důsledný! Hned v úvodu přepadení, poté co omráčil šéfa prodejny, odešel ke dveřím a cedulku s otevírací dobou obrátil na opačnou stranu: ZAVŘENO. Jenomže to si ještě nenavlékl rukavice a otiskem svého pravého palce a pravého prostředníku de facto zanechal svůj podpis. Tak aspoň uvažovali kriminalisté, vždyť slušný zákazník nemá důvod podobné cedule brát vůbec do rukou.

Daktyloskop OKTE využil systému AFIS 2000 a vyšlo mu, že zajištěná stopa se shoduje s palcem a prostředníkem evidované osoby. 30letý Václav Řehák tak brzy poznal zákrok zásahovky, ke kterému došlo v době, kdy uloupené zbraně překládal ze skryše do svého vozu. Jako další důkaz posloužil fakt, že mobil odcizený Zoubkovi používal člen Řehákovy rodiny!

Co Řehákovi zbývalo než doznání? Vymyslel si ovšem

dojemnou historku – zadlužil se u ruských mafiánů a ti ho vyhrůžkami, provázenými fackami a údery do břicha, přinutili k vyloupení Lověny. Řehák ovšem tuto smyšlenku nedokázal udržet během výsledku v mezích přijatelné logiky...

Výrazný akord v trestní kauze zazněl ve chvíli, kdy vyšetřovatel rozšířil Řehákovu obvinění z další loupeže, která měla ovšem mnohem závažnější důsledky než ta v Lověně:

Krátkce po půlnoci 31. října 2002 vnikl do bytu, sousedícím s přílehlou prodejnu řeznického a uzenářského krámu v Trutnově, maskovaný násilník. Fyzicky napadl 80letou ženu a tupými údery do hlavy jí způsobil smrtelná zranění. Oběťmi násilí se dále stali probuzený 70letý majitel řeznictví (vícečetné zlomeniny kostí lebeční a zhmoždění mozku si vyžádalo několikaměsíční léčení) a jeho 57letá manželka (poranění na hlavě s dvoutýdenní dobou léčení). Lupič, který během rvačky s řezníkem přišel o masku, si vynutil vydání zlatých šperků a hotovosti v částce cca 400 000 Kč.

Řehák spáchání této trestné činnosti důsledně popíral. Biologicko-genetické ani trasologické zkoumání žádný důkaz proti němu nepřineslo. Pachová stopa z místa činu vyšla v jeho případě jen dvakrát, což bylo málo: pro průkazné ztotožnění pachy je nutné, aby služební pes otisk pachové stopy aspoň třikrát ztotožnil se srovnávací pachovou konzervou. Nicméně se vyšetřovatel a posléze obžaloba mohli opřít o tyto důkazy:

Přeživší manželé určili během rekognice Řeháka jako pachatele, který je osudné noci napadl. Fyziodetekční vyšetření, se kterým obviněný souhlasil, zas v několika případech prokázalo atypické reakce ve smyslu nepravdivé odpovědi, kdy se zkoumaná osoba cítí dotazem ohrožena nebo k němu něco vědomě tají. Týkalo se to především otázek a odpovědí, o kterých mohl vědět pouze pachatel – například o přítomnosti psů majitelů domu, dále že pachatel šlapal v krvi...

Z důkazů také vyplynulo, že v obou případech došlo prakticky ke shodnému jednání, a to v motivu (získání finančních prostředků), tak ve volbě viktimy a útoku na ni (pachatel si vybírá starší poškozené, útok směřuje na hlavu, poutá obětem ruce za záda). Krajský soud v Hradci Králové odsoudil v červenci 2004 Václava Řeháka za dvojí trestný čin loupeže, z toho jednou se způsobením těžké újmy na zdraví a smrti, k patnácti rokům vězení. Vrchní soud pak v říjnu 2004 odvolání obžalovaného zamítl a verdikt potvrdil.

V prvním pololetí letošního roku se na různých místech v České republice, v souvislosti s předsednictvím ČR v Radě EU, uskuteční více než 300 pracovních, společenských a kulturních akcí. Bezpečnostní zajištění předsednictví ČR v Radě EU bylo koncipováno jako nedílná součást celkové organizace předsednictví.

V této souvislosti bylo Vládou ČR přijato usnesení č. 1454 ze dne 19. listopadu 2008, k bezpečnostnímu zajištění předsednictví České republiky v Radě Evropské unie. Tímto usnesením jsou označeny jako tzv. chráněné objekty nebo prostory ve smyslu § 48 odst. 2 zákona o Policii ČR, Kongresové centrum Praha a další objekty a prostory na území České republiky, ve kterých se konají nejvýznamnější akce související s předsednictvím České republiky v Radě Evropské unie.

Přípravu a organizaci společenských a kulturních akcí koordinují při regionálních akcích příslušné krajské úřady a při centrálně organizovaných akcích Úřad vlády ČR, Sekce pro přípravu předsednictví ČR v Radě EU.

Akce zařazené do harmonogramu centrálně organizovaných akcí předsednictví ČR v Radě EU byly pro potřeby přípravy bezpečnostního zajištění rozčleněny do čtyř skupin podle citlivosti. Hlavními aspekty pro zařazení akcí do jednotlivých kategorií byla předpokládaná účast chráněných osob, tj. ústavních činitelů ČR a osob požívajících výsad a imunit podle mezinárodního práva, a citlivost témat, k nimž se konkrétní akce vztahuje.

Členění akcí do kategorií je klíčové pro plánování sil a prostředků bezpečnostních složek a přípravu konkrétních opatření. V závislosti na průběžném hodnocení rizik dochází k přeřazení některých akcí do jiné kategorie, popř. úpravou harmonogramu byla do seznamu zařazena další akce, případně byla ze seznamu plánovaná akce vypuštěna.

Opatření ve smyslu uvedeného vládního usnesení jsou přijímána pouze v nezbytně nutném rozsahu po dobu příprav a konání akcí velmi citlivých velkého rozsahu, velmi citlivých menšího rozsahu a citlivých.

Organizace ochrany dotčených objektů

Ochranu prostorů, kde probíhají vrcholná jednání související s předsednictvím ČR v Radě EU, zajišťuje dle předem stanovených parametrů Útvar pro ochranu ústavních činitelů ochranné služby Policie ČR ve spolupráci s Pyrotechnickou službou P ČR, která je garantem prováděných pyrotechnických opatření. Počet těchto akcí je stanoven oficiálním harmonogramem plánovaných akcí souvisejících s předsednictvím ČR

v Radě EU s tím, že se jedná zejména o velmi citlivé a citlivé akce.

Do současné doby bezpečnostně citlivá jednání probíhala v Kongresovém centru Praha, ve Společenském domě v Luhačovicích a v hotelu Crown Plaza v Praze-Dejvicích.

Pyrotechnická služba P ČR poskytuje servis při zajištění všech akcí souvisejících s předsednictvím ČR v Radě EU v režimu akcí velmi citlivé a citlivé. V souvislosti s uvedenými akcemi byla provedena pyrotechnická prohlídka řady objektů, např. hotelů, jednacích prostorů, včetně jejich zázemí i kulturních objektů zahrnutých v rámci doprovodných programů.

Kongresové centrum Praha, ve kterém probíhá většina nejdůležitějších jednání, patří z hlediska pyrotechnických prohlídek a bezpečnostního zajištění k nejsložitějším objektům v ČR. Po celou dobu konání akcí jsou jeho vyčleněné prostory pod neustálým bezpečnostním dohledem. V rámci již uskutečněných velmi citlivých akcí se tento režim vztahoval i na místa ubytování jednotlivých účastníků a oficiálních delegací. K dalším objektům složitějším na provedení pyrotechnických prohlídek lze zařadit např. palác Žofín a Národní divadlo.

BEZPEČNOSTNÍ ZAJIŠTĚNÍ

Spolupráce s dalšími bezpečnostními složkami

Bezpečnostní zajištění vyžaduje součinnost s dalšími policejními a ozbrojenými bezpečnostními složkami. Za všechny lze uvést Službu cizinecké policie, Armádu České republiky a Hasičský záchranný sbor. Úzká spolupráce panuje i s Městskou policií Praha a dalšími.

Do provádění příslušných policejních opatření k zajištění bezpečného průběhu akce je začleněna i Letecká služba Policie ČR, která zajišťuje požadavky na leteckou podporu a vyhlášení bezletových prostor, spolupracuje při akcích s Útvarem pro ochranu ústavních činitelů ochranné služby Policie ČR a s příslušným krajským ředitelstvím policie, v jehož teritoriu se akce koná.

Pyrotechnické prohlídky

Vzhledem ke skutečnosti, že pyrotechnická opatření takového rozsahu není schopna samostatně zabezpečit Policie ČR ani Armáda ČR, jsou tato opatření zabezpečována společným nasazením specialistů z obou složek. Ze strany policie je nasazeno při velmi citlivé akci na zabezpečení jednání a zabezpečení všech souvisejících objektů množství pyrotechniků a psodů se psy na vyhledávání výbušnin, kteří zajišťují pyrotechnický režim u tohoto druhu akce

zpravidla 7 dní. Do plánu bezpečnostních prohlídek je zapojen i Státní ústav jaderné, chemické a biologické ochrany.

Ve zbývající době českého předsednictví v Radě EU se připravuje zajištění dalších akcí v rozsahu citlivé a velmi citlivé. Převažná část těchto akcí, zejména velmi citlivých, probíhá v Praze. Pyrotechnická služba spolu s ostatními složkami policie a armády bude na základě analýzy rizik, spojených s jednotlivými akcemi, nastavovat potřebný režim prováděných opatření. Charakter a velikost opatření bude určována podle aktuální bezpečnostní situace.

Zajištění bezpečnosti okolí objektů

Ze strany Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, které je garantem zajištění bezpečnosti okolí objektu Kongresového centra Praha, byly v součinnosti s ostatními subjekty jednotlivé akce zajištěny v souladu s typovými plány bezpečnostních opatření přijatými v rámci Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy a zpracovanými pro všechny varianty dle stupně citlivosti akce.

Před zahájením jednotlivých zasedání

konaných v souvislosti s předsednictvím ČR v Radě EU jsou prováděna vymezení vnějšího perimetru chráněného objektu mobilním oplocením a zajištění příjezdových tras k objektu.

Mimo vyhlášení jednotlivých bezpečnostních opatření k zajištění vytipovaných akcí konaných v souvislosti s předsednictvím ČR v Radě EU probíhá policejní opatření, vyhlášené rozkazem ředitele Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy. V rámci tohoto policejního opatření je zajišťován nepřetržitý výkon hlídkové služby k zajištění klidu a veřejného pořádku v bezprostředním okolí chráněného objektu. Pro potřeby Policie ČR byla v objektu Kongresového centra Praha zřízena služební místnost a výkon služby je zajišťován nepřetržitě hlídkovou službou obvodních ředitelství policie Praha I až IV.

V průběhu všech vyhlášených bezpečnostních opatření k zajištění akcí konaných v souvislosti s předsednictvím ČR v Radě EU je počet hlídek navýšen.

Přeprava delegací

Přeprava delegací je plně v gesci Útvaru pro ochranu ústavních činitelů ochranné služby Policie ČR. Řidiči vozidel přepravující oficiální delegace jsou vyčleněni Útvarem pro ochranu ústavních činitelů ochranné služby Policie ČR, ve spolupráci s Armádou ČR a některými dalšími útvary P ČR. Kolony s delegacemi jsou doprovázeny

cistů a výši dalších cca 30 mil. Kč na pronájem bezpečnostních rámců a rentgenů, PHM, opravy, stravu, ubytování, telekomunikaci a cestovné. Do současné doby (březen 2009) je z této sumy vyčerpáno cca 13 mil. Kč.

Je zřejmé, že vzhledem k dodatečnému rozšířenému počtu akcí oproti původnímu plánu, např. o dubnovou návštěvu prezidenta USA spojenou se setkáním vrcholných představitelů EU, květnový summit „Východní partnerství“ a další neplánované akce, úměrně stoupnou i náklady Policie ČR na jejich zajištění a způsob řešení jejich financování je v současné době předmětem dalších jednání.

Shrnutí dosavadního průběhu bezpečnostních opatření

Nelze pominout skutečnost, že s organizací tak velkého počtu akcí během velmi krátké doby, nemá žádný subjekt dostatek zkušeností. Organizátoři se pečlivě a velmi intenzivně připravovali na období českého předsednictví, je ale přirozené, že se v průběhu bezprostředních příprav samotných akcí objevují problémy. Zainteresované subjekty se snaží hledat řešení a mnohdy musí přijímat kompromisní rozhodnutí.

Aplikace bezpečnostních opatření Policie ČR v době konání akcí konaných v souvislosti s předsednictvím ČR v Radě EU se odvíjí od významnosti akce a počtu účastníků. Do současné doby nedošlo k žádnému pokusu o narušení průběhu jednání v rámci jednotlivých akcí ani k narušení klidu a veřejného pořádku v okolí chráněných objektů, v nichž jednání probíhají či probíhala.

První akce ukázaly, že je třeba klást velký důraz na vzájemnou komunikaci mezi jednotlivými složkami, které se na zajištění konkrétních akcí podílejí, včetně koordinace společného postupu. Snahou všech je co nejvíce se společně zasadit o co nejlhadelší průběh jednotlivých akcí a co nejlepší hodnocení nejen konkrétních zasedání, ale také organizace celého předsednictví ČR v Radě EU.

První polovina CZ PRES proběhla z hlediska bezpečnostního zajištění bez zásadnějších problémů. Za to si zaslouží poděkování všechny policistky, všichni policisté a zaměstnanci P ČR stejně jako pracovníci všech spolupracujících složek.

Druhá polovina bezpečnostního zajištění předsednictví bude neméně tak náročná jako ta první, a proto si lze přát její neméně úspěšný průběh.

plk. Mgr. Ing. Ivan BÍLEK
náměstek policejního prezidenta
pro vnější službu
Foto Václav ŠEBEK

Operace X5

Dne 6. dubna byla policisty Národní protidrogové centrály Služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR ukončena operace s názvem X5. Po několikaměsíčním prověřování trestné činnosti byli ve spolupráci s orgány švýcarské policie zadrženi dva muži (ročník 1984 a 1985), oba ze severních Čech. Pachatelé se zabývali dovozem a distribucí marihuany na území České republiky.

K zadržení podezřelých došlo v Praze 9 na Černém Mostě v okamžiku, kdy ve svém vozidle převáželi zásilku více než 23 kilogramů marihuany. Dalším šetřením bylo zjištěno, že tato marihuana byla navíc odcizena z nelegální indoorové velkopěstírny, která se nacházela v Praze 6 – Lysolajích. Informace týkající se indoorové pěstírny konopí byla předána příslušníkům Služby kriminální policie a vyšetřování Obvodního ředitelství policie Praha I k dalšímu provedení opatření.

Jeden ze zadržených mužů navíc organizoval dovoz marihuany ze Švýcarska do ČR. V rámci páchní trestné činnosti tohoto charakteru jeden ze zadržených mužů zorganizoval dovoz marihuany pomocí dvou kurýrů, kteří měli ze Švýcarska propašovat 8 kg marihuany. Oba kurýři byli i s drogou zadrženi švýcarskou policií poblíž hranice se Spolkovou republikou Německo.

Zadrženi pachatelé byli policejním radou obviněni pro trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů dle paragrafu 187 odst. 1, odst. 2, písm. a) tr. zákona, kdy jim hrozí v případě odsouzení trest odnětí svobody až na 10 let. V současné době jsou oba pachatelé ve vazbě. Kurýři zadrženi ve Švýcarsku jsou trestně stíháni tamními orgány.

Vrchní rada
plk. Mgr. Jakub FRYDRYCH

operačními vozidly Policie ČR, která řídí policisté zařazení ve Službě dopravní policie krajských ředitelství P ČR.

V rámci jednotlivých krajských ředitelství byly s příslušnými správci komunikací projednány konkrétní požadavky na zajištění zimní údržby pozemních komunikací na předpokládaných trasách přesunů, včetně přednostního odstraňování závod ve sjezdovosti komunikace.

Předávání informací

Vzhledem k vysokému počtu akcí a protože zejména u vrcholných zasedání dochází průběžně ke změnám, a to až téměř do zahájení samotného jednání, byl vedením P ČR jmenován zmocněnec pro bezpečnostní zajištění CZ PRES, který působí při Úřadu vlády ČR. Zaměřuje se především na zajištění předávání informací konkrétním složkám policie ve vztahu k centrálně organizovaným akcím a významnějším a svým rozsahem (např. počtem účastníků) důležitějším akcím. U těchto akcí je informovanost zajištěna, a to v základních parametrech akce. Detaily se bohužel vzhledem k vrcholné úrovni jednání průběžně mění. Dotčené složky jsou v rámci možnosti neprodleně informovány o všech zásadních změnách.

Finanční náklady

Finanční prostředky určené dle požadavků Policie ČR k zajištění přípravy bezpečnostních opatření akcí konaných v souvislosti s předsednictvím ČR v Radě EU pro rok 2008 byly vyčleněny a čerpány v objemu téměř 300 mil. Kč a zahrnují ženíjní, automobilní, balistický, výzbrojní materiál a informační a komunikační techniku.

Pro rok 2009 tvoří předpokládané náklady na zabezpečení vybraných bezpečnostních akcí Policie ČR, v souvislosti akcemi konanými v rámci předsednictví ČR v Radě EU, sumu téměř 30 mil. Kč, do které jsou zahrnuty náklady na proplacení přesčasových hodin a pohotovostí nasazených poli-

VRTULNÍKY ODCHÁZEJÍ I PŘICHÁZEJÍ

Začátkem jara ukončila Letecká služba provoz lehkých vrtulníků BO 105 CBS 4, jež v barvách Policie České republiky věrně sloužily od začátku devadesátých let minulého století. Malá slavnost se uskutečnila na starém ruzyňském letišti a sešli se při ní současní i bývalí zaměstnanci policejní letky a řada pozvaných hostů. Hlavní slovo měl ředitel Letecké služby P ČR plukovník JUDr. Antonín Panenka, po něm vystoupili s osobními příspěvky i další řečníci.

Napřed se v českých službách objevil jeden vrtulník BO 105, pět let starý, pak letadlový park rozmnožil druhý, rovněž zakoupený jako „ojetý“. Dobré služby a spolehlivost těchto strojů vedla k rozhodnu-

tí zakoupit ještě dvě helikoptéry uvedeného typu, tentokrát ovšem už zcela nových.

Všechny čtyři vrtulníky si odlétaly svoje a osvědčily se při výcviku i záchranných akcích: létaly jako sanitní, nezastupitelnou službu konaly při pátrání po ztracených osobách, pomáhaly Horské službě, při hašení požárů, při kontrole hranic. Pořádně zabrat dostaly zejména při povodních, životy, jež se díky nim podařilo

zachránit, asi už dneska stěží někdo přesně spočítá.

Nu, opotřeбенí dnes a denně využívaných strojů je neúprosné. BO 105 u české policie dolétaly, loučení bylo smutné. Byly to dobré mašiny, říkali všichni, co s nimi přišli do styku.

Nicméně modernizace je tu: v budoucnu bude Letecká služba Policie ČR disponovat sedmi lehkými vrtulníky velmi zdařilého typu EC 135 T2+: čtyři z nich budou v plné policejní verzi, jeden se sanitním vybavením a dva s univerzální úpravou.

Čas se nedá zastavit, technika kráčí kupředu mílovými kroky.

A u vrtulníků to je zvláště patrné.

(-ěk)

Foto Václav ŠEBEK
a archiv Letecké služby P ČR

*Bronzová policejní štafeta
ve složení (zleva doprava)
Hošicová, Hloušková, Jandová*

ském středisku Tärnaby a po patnáctileté odmlce (naposledy totiž v norském Lillehammeru vybojovaly české policistky 4. místo ve štafetě policejního biatlonu v roce 1994) tentokrát přivezli bronz: a opět za něj vděčíme ženám, jež zazářily v přetěžké štafetě na 3 x 5 kilometrů. Zvítězily Rusky, druhé byly Švédky, třetí tedy Češky a až za nimi Norcky.

Vedle závodnic samých patří uznání i celému realizačnímu týmu, z nějž jmenujme Jindřicha Janáčka coby trenéra a vedoucího družstva a jeho asistenta Mgr. Pavla Kubíčka.

Úspěch, jak už to tak bývá, byl důsledkem dlouhodobé a poctivé přípravy.

Blahopřejeme!

(-ěk)

Foto archiv

TRIUMF POLICEJNÍCH LYŽAŘŮ

Zatímco civilním českým lyžařům se v uplynulé sezóně nijak zvlášť nedařilo, pak sportovci z řad lyžujících policistů si na konci zimy zasloužili upřímnou pochvalu. Zúčastnili se totiž už tradičního 12. evropského policejního mistrovství v lyžování a policejním biatlonu ve švédském hor-

... ředitelku OPK MV ČR Mgr. Jitku Gjuričovou

Otázky a odpovědi uveřejněné v Newsletteru vydávaném v rámci předsednictví České republiky Evropské unii

V únoru letošního roku se na zámku Zbiroh uskutečnilo zasedání výboru Evropské sítě prevence kriminality (EUCPN). Mohla byste krátce tento orgán představit a vysvětlit jeho význam?

Evropská síť prevence kriminality (European Crime Prevention Network – EUCPN) je mezinárodní fórum zaměřené na spolupráci v oblasti prevence trestné činnosti, především v oblasti výměny zkušeností dobré praxe. Od roku 2001 se konají pravidelná zasedání čtyřikrát ročně, vždy na základě rotačního systému, který kopíruje předsednictví EU. Česká republika, jako předsedající země a odbor prevence kriminality MV jako gestor vůči EUCPN za ČR, pořádala první ze zasedání EUCPN v letošním roce ve dnech 3.–4. února na zámku Zbiroh.

V rámci EUCPN se např. pravidelně každý rok koná soutěž o Evropskou cenu prevence kriminality, do které přihlašují jednotlivé členské země nejlepší národní preventivní projekty na předem dané téma. V loňském roce, kdy bylo vyhlášeno jako soutěžní téma „Prevence kriminality na veřejných místech“, získal za Českou republiku projekt města Zlína. Výherce, který se umístí na prvním místě, získává odměnu. To co je ovšem na soutěži mnohem důležitější než finanční odměna, je prezentace nejnovějších trendů v oblasti prevence kriminality v Evropě a možnost jejich dalšího využití v ostatních zemích.

Ochrana dětí je jednou z priorit Ministerstva vnitra v rámci předsednictví ČR v Radě EU. Čeho byste chtěla ve zbývajících měsících předsednictví na poli ochrany dětí dosáhnout?

V létě loňského roku jsme vytvořili projekt, který pracovně nazýváme „Národní koordinační mechanismus pátrání po pohřešovaných dětech“. Tímto projektem jsme paradoxně s několikaměsíčním předstihem navázali na iniciativu francouzského předsednictví, které koncem listopadu 2008 vyzvalo na Neformální radě ministrů vnitra a spravedlnosti (JHA) členské státy Evropské Unie k vytváření pohotovostních systémů pátrání po pohřešovaných dětech. Naše aktivity budou směřovat k tomu, aby existující pohotovostní systémy, které má vytvořeno mimo nás šest dalších států EU, byly schopné se v případě potřeby přeshraničního pátrání aktivovat na mezinárodní úrovni. Naším dalším cílem je zlepšení policejní spolupráce v uvedené oblasti, včetně rozšíření policejních informačních systémů o bližší údaje o pohřešovaných dětech a pachatelích sexuálního násilí. Připravujeme také simulované cvičení, které prověří schopnosti spolupráce evropských policejních sborů při pátrání po pohřešovaných dětech.

Na konci roku 2008 schválil ministr vnitra Ivan Langer předběžnou podobu Národního koordinačního mechanismu

pátrání po pohřešovaných dětech. O jaký mechanismus se jedná a jaká bude jeho praktická realizace?

Projekt Národního koordinačního mechanismu pátrání po pohřešovaných dětech stojí na třech pilířích. Tím prvním, základním, je proces policejního pátrání po pohřešovaném dítěti a vyšetřování okolností jeho zmizení. Druhým pilířem je spolupráce s veřejností při pátrání po pohřešovaném dítěti prostřednictvím mobilních operátorů a medií. Třetím pilířem je sociálně psychologická podpora rodiny pohřešovaného dítěte.

Představíme-li si fungování koordinačního mechanismu v praxi, pak poté, co bude nahlášeno pohřešování dítěte Policií ČR, bude podle situace systém aktivován.

PREVENCE KRIMINALITY V RAMCI PŘEDSEDNICTVÍ ČR V RADĚ EU

Mobilní operátoři v okruhu několika kilometrů upozorní všechny majitele mobilních telefonů prostřednictvím SMS zpráv na to, že se hledá dítě, zpráva bude obsahovat i bližší údaje o dítěti, které mohou přispět k jeho identifikaci a nalezení. V této fázi může být aktivován vedle policejních složek i Hasičský záchranný sbor a dobrovolníci z řad občanů k hledání dítěte v okolí místa, kde se dítě ztratilo. Policejní psychologové, případně psychologové Hasičského záchranného sboru, budou poskytovat rodině dítěte odbornou psychologickou podporu. Podle charakteru případu může příslušný útvar Policie ČR aktivovat media (TV, rádia, internetové servery), jejichž prostřednictvím bude požádána širší veřejnost o pomoc při pátrání. Nebude-li bezprostřední pátrání po dítěti úspěšné, bude samozřejmě pokračovat, stejně jako vyšetřování okolností, které k pohřešování dítěte vedly a rodina dítěte postupně přejde do péče pomáhající organizace mimo resort Ministerstva vnitra.

V květnu proběhne konference na téma Nejlepší praxe se systémy včasného varování v případech únosů dětí. Co znamená systém včasného varování a jak může pomoci?

Systém včasného varování (Child Alert System) je analogií našeho Národního koordinačního mechanismu pátrání po pohřešovaných dětech. Na připravované expertní konferenci budou státy, které již mají pohotovostní systémy vytvořeny (Francie, Belgie, Nizozemsko, Lucembursko, Velká Británie, Řecko a Česká republika) prezentovat své zkušenosti s jejich fungováním. V programu je i zařazena prezentace České kanceláře SIRENE, simulovaného policejního pátrání po pohřešovaném dítěti na mezinárodní úrovni. O konání konference projeví mimořádný zájem zástupci USA, kteří také předvedou svůj pohotovostní systém,

kteří je znám pod názvem Amber Alert (Amber se jmenovala devítiletá holčička, která byla unesena a po několika dnech brutálně zavražděna). Cílem konference je představit jednotlivé pohotovostní systémy, identifikovat jejich styčné body a schopnost propojení na mezinárodní úrovni.

Jak se liší agenda Vašeho odboru během předsednictví oproti agendě běžného roku?

K běžné agendě odboru prevence kriminality samozřejmě přibyla agenda spojená s předsednictvím České republiky EU. Za sebou již máme Zasedání výboru Evropské sítě prevence kriminality (EUCPN), o němž jsem se již zmínila, druhé zasedání EUCPN, které proběhne ve dnech 2.–4. června 2009 v Plzni, bude spojené s odbornou konferencí k problematice sexuálního vykořisťování, s názvem No Supply – No Demand (snižování poptávky po sexuálních službách). V předcházejícím textu jsem také již zmínila květnovou Expertní konferenci na téma Nejlepší praxe se systémy včasného varování v případech únosů dětí. Poslední akcí, kterou připravujeme, je expertní konference k mezinárodnímu projektu Nadnárodní referenční mechanismus pro oběti obchodování s lidmi v zemích zdrojových a cílových, který koordinuje Mezinárodní centrum pro rozvoj migrační politiky (ICMPD). Vedle organizace a zabezpečení těchto akcí budeme rozvíjet Národní koordinační mechanismus pátrání po pohřešovaných dětech a ve spolupráci s Policejním prezidiem Policie ČR připravíme cvičení, při němž by mělo být provedeno fungování tohoto projektu v praxi.

Mgr. Jitka GJURIČOVÁ
ředitelka odboru prevence kriminality
Foto Jirí NOVÁK

OD ROKU 2011 AUTA V EU BEZPEČNĚJŠÍ

Evropský parlament schválil zavedení nových povinných bezpečnostních prvků pro automobily. Požaduje například, aby nové vozy byly od roku 2011 povinně vybavovány systémem elektronické kontroly stability. Navrhuje i povinné používání pneumatik s nízkým valivým odporem. Cílem opatření je zvýšit bezpečnost na silnicích, snížit každoroční počty obětí dopravních nehod až o tisíce a pomoci i v boji s probíhajícími změnami klimatu. Navrhovaná nařízení by ovšem na druhé straně mohla zvýšit ceny automobilů.

S návrhem zlepšit bezpečnostní vybavení aut vystoupila už v minulém roce na jaře Evropská komise. Ta ovšem požadovala, aby změny byly závazné až od roku 2012. Aby

tí základní výbavy hlavně u vozů vyšších kategorií.

Evropští zákonodárci také požadují, aby se během dvou let začaly povinně používat pneumatiky s nízkým valivým odporem. Ty mohou příznivě ovlivnit spotřebu pohonných hmot, a tak díky následně nižším emisím přispět v boji proti oteplování. Současně snižují i hlučnost. Tyto pneumatiky šetří palivo tím, že snižují odpor při pohybu pneumatiky, který vzniká zejména deformací kola, pneumatiky nebo vozovky.

Europoslanci dali zelenou také tomu, aby nákladní vozy a další těžké automobily byly vybaveny vyspělými systémy nouzového brzdění (AEBS) a systémy varování při vybočení z jízdního pruhu (LDW).

Evropský parlament sice požaduje zavést změny od roku 2011, v některých případech ale povoluje přechodné období až do roku 2018. Komise už loni připustila, že by navrhovaná opatření mohla zvýšit cenu automobilu o 100 až 300 eur (2700 až 8200 Kč) v závislosti na typu a vybavení. Řidičům by se však dodatečné náklady měly vrátit během několika let, protože díky technickým úpravám vozidel ušetří za benzin nebo naftu.

norma prošla, musí s ní souhlasit členské státy EU.

Elektronická kontrola stability (ESC) se automaticky aktivuje, když řidič ztrácí třeba na zledovatělém povrchu nad vozidlem kontrolu. ESC díky řadě čidel rozpozná riziko smyku a zapojením brzd vozidlo navede zpět na původní směr jízdy. Systém je již v současnosti součástí

BULHARSKÁ POLICIE DEMONSTROVALA ZA VYŠŠÍ PLATY

Před českou ambasádou v Sofii demonstrovalo v polovině března 5 000 policistů, kteří požadují zvýšení platů a lepší vybavení na boj proti zločinu.

Nespokojení policisté se sešli v parku nedaleko ambasády České republiky, která v současnosti předsedá Evropské unii. Zástupci demonstrujících předali konzulovi české ambasády petici, ve které požadují, aby se jejich požadavkům věnovala větší pozornost ze strany Evropské unie.

Protestující policisté byli v civilním oblečení a beze zbraní, jelikož bulharské právo zakazuje policistům demonstrovat v uniformách.

Bulharští policisté pro své demonstrace za zlepšení pracovních podmínek, jež začaly již loni v prosinci, volí netradiční formy: na jedné z prvních akcí protestovali před budovou ministerstva vnitra formou „mlčenlivého kouření“, jindy zas popíjeli v tichosti studenou vodu. Podle Kamase pít studenou vodu v bulharštině znamená dostat studenou sprchu.

Na poslední akci zase nesli rakev, do které vřazovali své policejní průkazy, a symbolicky tak pohřbívali svou policejní kariéru.

Z parku se pak průvod vydal směrem k prezidentskému sídlu, kde petici převzal službu konající vrátný.

Ve třístránkovém dokumentu bulharské policejní odbory čítající 63 tisíc členů požadují padesátiprocentní navýšení platů. Vláda však tvrdí, že kvůli probíhající ekonomické

Barvu očí prozradí test DNA

Vědci v Nizozemí významně pokročili v dešifrování údajů, které lze získat na základě rozboru DNA, neboť dokázali nalézt cestu k určení barvy očí jejího nositele. Může se to hodit zejména kriminalistům, ale například i lékařům, kteří mohou podobný postup využít pro identifikaci dědičných nemocí.

Kriminalisté už dnes využívají DNA k odhalení pachatele zločinu. Stačí jim, když na místě činu zanechá kapku krve, nedopalek cigarety se slinami, nebo třeba stopy spermatu. Ze všech těchto vzorků se dá v laboratoři získat DNA a porovnat s DNA podezřelé osoby. Je to vlastně velmi podobná identifikace jako u otisků prstů.

DNA však nabízí mnohem víc. Dá se z ní například vyčíst pohlaví (podle kombinace pohlavních chromozomů), a brzy zřejmě bude možné i určit barvu očí pachatele.

Celou situaci však komplikuje skutečnost, že barvu očí neurčuje jediný gen. Vědci vědí již o osmi genech, jejichž varianty ve vzájemné kombinaci barvu očí určují. Což může být vážný problém.

Jak však píše vědecký časopis Nature, vědci se již dostali dál. Manfred Kayser z Erasmyho univerzity v Rotterdamu se svými kolegy dokázal vytvořit počítačový algoritmus, který z kombinace variant zmíněných osmi genů určí barvu očí s vysokou pravděpodobností. U modrých nebo hnědých očí je pravděpodobnost správného určení barvy očí 90 procent, u jiných odstínů je poněkud nižší, asi 70 procent.

Badatelé si test ověřili na šesti tisících Nizozemcích evropského původu.

Pro soudní praxi je devadesátiprocentní jistota samozřejmě stále nepostačující. Navíc ještě bude nutné ověřit, jak to je s genovou podmíněností barvy očí u Neevropanů.

Vědci tedy budou metodu dále vylepšovat. Kayser věří, že během roku by měla být opět dokonalejší.

Současně se dá předpokládat, že znalosti o určování barvy očí podle DNA pachatele, nalezené na místě činu, podpoří i výzkum k vytvoření spolehlivějších metod pro určení barvy vlasů a také pokožky. Takže policisté, i když na místě nezjistí identitu pachatele, budou alespoň s jistotou vědět, jaké má oči, kůži, vlasy... Jejich pátrání se tím usnadní.

Jinou věcí je, jestli tento postup umožní zákony – zatím totiž obvykle dovolují kriminalistickým laboratořím zkoumat jen vybrané úseky DNA, které o člověku nepodávají osobní informace.

Důležité však zůstává, že poznatky nizozemských vědců bude možné využít i v medicíně. Rada dědičných nemocí, včetně některých onemocnění srdce, je způsobena nikoli jediným genem, ale kombinací variant mnoha různých genů. Pokud budou mít vědci k dispozici postupy k jejich poznávání, i když vyvinuté pro kriminalistiku, budou je moci využít také pro diagnostiku nemocí.

krizi může policistům přidat pouze pět procent.

V bulharsky psané petici policisté také kritizují práci vnitra a neefektivní soudnictví, přičemž se odvolávají na Evropskou unii, která na ty samé problémy poukázala ve své zprávě z července loňského roku.

Kvůli přetrvávající korupci i ve vládních kruzích a rozsáhlému organizovanému zločinu EU nepřiznala loni Bulharsku zahraniční pomoc ve výši 610 milionů eur.

KRADENÝ NOTEBOOK KŘIČÍ O POMOC

Speciální software upozorňuje hlasitým voláním přes reproduktory notebooku na skutečnost, že byl ukraden.

Podle britského listu The Daily Telegraph může krádež příručního počítače nyní značně zkomplikovat speciální software, který dokáže hlasitým křikem upozornit okolí na zloděje notebooku. Program sice může nenechatce jen diskretně varovat zprávou, ale hlavně umí z plných plic ječet, že byl odcizen. Program zvaný Retriever společnosti Front Door Software Corporation je prý poslední odpovědí na krádeže přenosných počítačů, kterých ročně zmizí tisíce. Retriever využívá hlasový výstup, který může majitel ztraceného stroje na dálku aktivovat.

Na trhu s výpočetní technikou existuje software, který dokáže zloděje vystopovat, již delší dobu. Toto je však podle The Daily Telegraph první program, který umožní okradenému aktivovat přednastavené zprávy. Jiné programy dovolí svému majiteli vzdáleně vymazat všechna data na pevném disku či počítač zcela uzamknout.

Majitel nahlásí ztrátu tak, že se přihlásí na webovou stránku příslušné služby. Ta pak dále zajistí odeslání příslušných zpráv na počítač. Na výběr jsou i zvuková varování.

Retriever prý také monitoruje, zda se někdo s ukradeným notebookem připojí k internetu. Podle získaných dat pak může policie zjistit, odkud k internetu zloděj přistupuje.

Cena software je asi 21 liber.

**Dvoustranu připravil
Jaroslav LÍNHART**

STOP marihuaně v Británii

Britská vláda spustila více jak dvoumilionovou protidrogovou kampaň, zaměřenou na dospívající mládež. Chce dosáhnout toho, aby se vyhýbala zejména marihuaně a hašiši.

Pod heslem „Čím víc kouříte trávu, tím horší následky to má pro vaši mysl“, připravila britská vláda reklamní televizní kampaň, jejímž cílem je oslovit především mladistvé. Informační kampaň za více než dva miliony liber je však jen vedlejším produktem tvrdé protidrogové politiky britského ministerstva zdravotnictví. Vláda se před časem rozhodla přeradit marihuanu a hašiš z původní kategorie C – tedy měkkých drog, do kategorie B, kde jsou zařazeny například amfetaminy a barbituráty. Znamená to, že uživatelům drog bude v Británii hrozit až pětileté vězení, dealerům dokonce čtrnáctileté. Důvodem opatření má být i to, že na trhu se objevují silnější verze těchto drog.

Britská vláda tvrdí, že tzv. měkké drogy jsou rozšířeny už i mezi dětmi ve věku 11 až 15 let. Ty jsou přitom nejvíce bezbranné vůči jejich následkům. Přitom např. hašiš není podle vyjádření odborníků žádná „bezpečná“ droga, neboť může

vyvolávat paranoické stavy a schizofrenii.

„Je dokázáno, že hašiš je příčinou vzniku psychóz u řady osob, zejména při jeho častější konzumaci“, říká šéf britských státních služeb pro duševní zdraví Louis Appleby. „To, co může začít jako zábaava a běžná společenská záležitost, může mít vážné a dlouhodobé zdravotní následky.“ Naznačuje tak, že užívání marihuany je často vynucené prostředím, ve kterém se její nejmladší konzumenti pohybují.

„Konopí je nejrozšířenější nezákonná droga v Británii“, prohlašuje Chris Hudson z informačního střediska FRANK, které se zaměřuje na užívání drog mladistvými. Podle výzkumů, které sledují výskyt mentálních problémů v souvislosti s užíváním drog, není ještě zcela jisté, zda jsou duševní poruchy v důsledku konzumace dlouhodobé, případně trvalé, nebo jen krátkodobé. A zda v případě, kdy konzument s užíváním drogy skoncuje, mohou zcela ustoupit.

Vědci také tvrdí, že droga pravděpodobně funguje jako katalyzátor nebo spouštěč problémů zejména u těch uživatelů, kteří jsou k výskytu duševní poruchy již nějakým způsobem disponováni.

V Moskvě i jinde vraždili ochránci pořádku

V Moskvě bylo z desítek loupežných přepadení a vražd obviněno osm bývalých i současných příslušníků policie. Vydělávali si po čtyři roky únosy a vraždami bohatých podnikatelů – majitelů aut zahraničních značek. Budou se ale zodpovídat i z vraždy příslušníka dopravní policie, které přivedlo vyšetřovatele na stopu celé bandě. Ta ke svým zločinům využívala policejní uniformy, padělané i nepadělané průkazy, pouta, zbraně i zvláštní registrační značky policejních aut.

Clenové bandy, jimž bylo od 23 do 49 let, se dopustili 19 loupežných přepadení převážně v Moskvě a blízkém okolí. Policejní bandité se rozhodli nezanechávat svědky, šest z přepadených podnikatelů bylo chladnokrevně zavražděno. Pachatelé si při tom přišli na slušných 15 milionů rublů. Případ vraždy dopravního policisty se vyšetřoval dva roky. Policista pronásledoval svým služebním vozem vysokou rychlostí jedoucí Mitsubishi Montero. Když se džíp podařilo zastavit, vystoupil z něho muž v policejní uniformě, ale bez dokladů. Pokusil se nejprve smlouvat, ale když neuspěl a dopravák se pokusil přivolat pomoc, zločinci ho rozstříleli samopalem. Očitým svědkem byl muž, majitel džípu, kterému se podařilo ukryt.

Po této vraždě se rozběhlo intenzivní pátrání, v jehož průběhu se našlo v garážích i bytech pachatelů dostatek důkazů pro obvinění – uniformy, padělané policejní průkazy i registrační značky, zbraně a množství střeliva. Vyjasnilo se, že původně banda napadala jen trhovce, odjíždějící z významné přímosp-

VELKÁ ZEMĚ, VELKÉ PROBLÉMY

kevské tržnice. Nejprve je zbili, okradli, odvezli za město a tam většinou zavraždili. Vyšetřovatelé oznámili, že na vražedném účtu bandy je asi 16–25 činů, ale spolehlivě dokázáno jich je „jen“ šest.

Aby toho nebylo málo, agentura RIA Novosti informuje, že byla zadržena skupina sedmi dalších strážců pořádku, mezi nimiž, jak se ukázalo později, bylo i několik členů místního protidrogového oddělení jednoho nádraží v okolí Moskvy. Povedení policisté měli unést a posléze vydírat romského podnikatele. Celou věc uvedla do pohybu manželka uneseného, která přišla na policejní služebnu s oznámením, že pro jejího muže přijeli uniformovaní policisté, obvinili jej z drogového dealerství a odvezli na jí neznámé místo. Později se s ní údajně spojili telefonicky, přičemž požadovali za propuštění muže a nezahájení trestního stíhání 150 000 dolarů. Uneseného muže mezitím ukryli v jedné z psychiatrických klinik poblíž Moskvy. Když si přijeli pro část slíbených peněz, byli zadrženi. Při zatýkání kladli zuřivý odpor, jejich kolegové z operativy je museli umravňovat varovnými výstřely do vzduchu.

Další podobný případ registrují i v Saratově, kde podle trestního spisu tři policisté unesli 30letého arménského občana, kterého na místním oddělení obvinili z krádeže zlatých předmětů, což ale neodpovídalo skutečnosti. Když nedosáhli přiznání, ještě na místě jej zbili, posléze odvezli na liduprázdné místo, kde ho zbili znovu a nakonec zaživa upálili. Nyní jim hrozí až doživotí.

Starosti s extremismem

Nárůstem kriminality v podmínkách ekonomické krize se zabývalo kolegium ministerstva vnitra, jehož se zúčastnil i prezident Medveděv. Ztotožnil se s názorem ministra vnitra, že v podmínkách globální krize, kdy roste nezaměstnanost a tím i sociální napětí, což se samozřejmě odrazí i na stavu zločinnosti, je třeba věnovat zvýšenou pozornost hlavně narůstajícím projevům banditismu, respektive trestné činnosti organizovaných skupin, která narostla oproti minulému roku o víc než 5 %. Jako obzvláště nebezpečnou činnost, již se různorodé zločinecké skupiny zabývají, vypíchl ministr nejen přepravu nelegálních migrantů do země, ale také obchodování se zbraněmi, se strategickými surovinami a v neposlední řadě s narkotiky.

Bylo konstatováno, že zvláštní pozornost si vyžádá v blízké budoucnosti otázka takzvaných gastarbeiterů, kteří přijíždějí do země ze sousedních států a jež bude třeba vzít pod „zvláštní kontrolu“. (Za pracovní podmínky migrantů v Rusku si země vysloužila od organizace Human Rights Watch letos v únoru 105stránkovou kritiku, jež nepokrytě mluví o vykořisťování zahraničních dělníků. Počet gastarbeiterů včetně nelegálů odhaduje mezinárodní organizace na 4–9 milionů, jiné statistiky uvádějí dokonce až 12 milionů lidí, kteří pracují bez pracovního kontraktu, často i zadarmo, ponižováni, bez jakékoli právní ochrany a nezákonně pronásledováni, dokonce i ze strany policie.) Velkou starost prý přidělávají Medveděvovi hlavně extremistické bojůvky, jejichž příslušníci se roz-

hodli vést s migranty svůj vlastní boj za pomoci pěstí a baseballových pálek. Sřtřetnutí, za nimiž stojí nesnášenlivost vůči cizincům, přibýlo v minulém roce o třetinu. Na počátku roku letošního bylo jen v Moskvě vyšetřováno 16 trestných činů, jichž se vůči cizincům „neslovanského vzhledu“ dopustily čtyři nově vzniklé „naci“ skupiny mladých lidí, kteří jsou všichni studenti středních a vysokých škol ve věku mezi 15–21 lety.

Na MV proto vznikl zvláštní odbor, který se věnuje jen extremismu. Podle údajů tiskových orgánů ministerstva registrují k dnešnímu dni mezi mládeží 302 takových bojůvek, které samy sebe řadí k „neformálním společenstvím“. Sem patří nejen skinheadi a fašisti, ale i jen prostě „nesouhlasící“ s většinovými názory, různí „anti“... Jejich monitoring má nový odbor v popisu práce, navíc ale také prevenci projevů extremismu. Naději vkládají odborníci vystoupivší na kolegiu nejen do specializovaných struktur v rámci ministerstva, ale také do nového zákona o korupci.

Problematické zůstávají poměry na Severním Kavkazu, situace je tam stále napjatá, v současné době se extremistické oddíly znovu sešikovaly a zesílily svou diverzní a teroristickou činnost. Situace je o to horší, že vedou zároveň i intenzivní kampaň se záměrem zdiskreditovat mocenské orgány v severokavkazských republikách. V těsné spolupráci s místními silovými orgány Rusko tuto situaci bude trvale monitorovat.

Ruský tisk se zabývá i tím, jak to dělají sousední země. Nápad, jak zamezit přílivu etnických zločineckých struktur do země, prý má Ukrajina. Její ministerstvo vnitra žádá o zavedení vízové povinnosti pro obyvatele Moldávie a Gruzie. Ukrajinský ministr vnitra Lucenko argumentoval tím, že Moldavani si z Ukrajiny udělali tranzitní zemi pro pronikání do Polska a na Slovensko. Gruzíni v zemi zůstávají, ale již tu vytvořili 150 různě velkých skupin, které se zaměřují na loupeže, hlavní jejich specializací je ale vykrádání bytů.

Jak ale bylo oznámeno na semináři v Minsku, v Bělorusku je rozpracován projekt zákona o odpovědnosti za propagaci násilí, kde bude v jedné ze statí taxativní přehled veškeré nacistické symboliky a fašistických atributů z doby druhé světové války, jejichž veřejné používání bude zakázáno. Za porušení zákona bude hrozit pokuta, konfiskace předmětu i vězení.

I zloděje aut dohnala krize

V Rusku klesl počet ukradených aut. Podle údajů ministerstva vnitra Ruské federace bylo za minulý rok ukradeno 91 000 aut. Rozlišovaly se přitom klasické krádeže aut, jichž bylo o 9 % méně, a „odcizení“ z „chuligánství“, těch bylo méně o 11 %. Tradičně nejvíce se kradlo v hlavním městě Moskvě.

V době finanční krize, kdy se všechny statistické údaje zhoršují, toto je jeden z mála, nad jehož poklesem nikdo nepláče. Je to ale první pokles za mnoho uplynulých let. Nejvíce „žádanými“ značkami jsou mezi zloději aut stále ty, jež produkuje národní automobilový průmysl. Třeba jen v Moskvě přišlo o své žigulíky více než 2000 majitelů. Pokud jde o zahraniční značky, dominovala Toyota. V Moskvě bylo ukradeno víc než 1000 těchto „japonců“, z toho dvě třetiny oblíbených modelů Toyota Corolla a Toyota Camry. Třetí místo obsadila Mazda, konkrétně sedany 3. a 6. řady. Dříve tak populární volkswageny tentokrát propadly, ukradlo se jich dvakrát méně než toyot. V seznamu dále následuje Honda, pozornosti ale neušlo ani 278 Mercedesů, 87 BMW X5, 37 vozů Porsche Cayenne a čtyři Bentleye.

Dost podstatnou informací je v této souvislosti sdělení tiskové služby MV, že 7 z 10 odcizených, ale později znovu nalezených aut, bylo vybaveno družicovým vyhledávacím systémem. Roli tohoto moderního zařízení nepodceňuje ani předseda Hnutí automobilistů Ruska Viktor Pochmelkin, ale dodává, že v to žádném případě neznamená, že by byla nalezena zásadní zbraň proti organizovaným krádežím aut. Ve statistikách by se podle něho mělo uvádět nejen srovnání odcizených a znovu nalezených aut, ale také počet zlodějí odsouzených za tuto činnost. Pochmelkin se domnívá, že situace v této trestné činnosti se změní až poté, co bude na MV (v policii) vytvořeno speciální oddělení, jehož pracovníci za pátrání po ukradených autech ponosou osobní zodpovědnost. Do té doby chlučení se tím, že již začínáme vítězit nad organizovaným zločinem v této oblasti, považuje za neseriózní a předčasné.

Z ruského tisku přeložila a zpracovala
Mgr. Dana SLOŽILOVÁ

EUROREGIŠTR PACHATELŮ

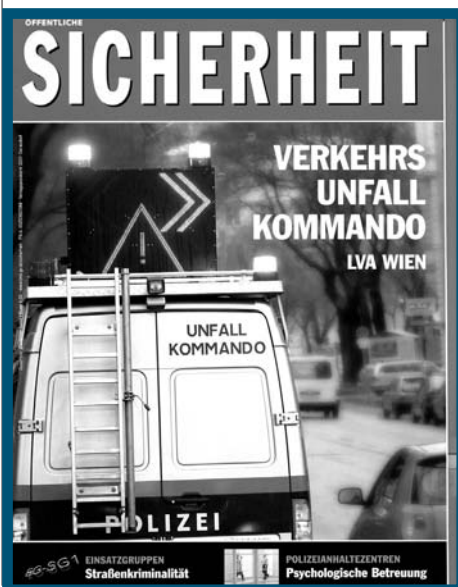
Evropský parlament 8. října 2008 schválil návrh, aby evidence pachatelů a jejich trestů vedené v jednotlivých členských zemích EU byly elektronicky propojeny do sítě. Plánovaný systém ECRIS má členským zemím ulehčit vzájemnou právní pomoc a stíhání pachatelů trestných činů překračujících hranice. Cílem je poskytnout všem 27 členským státům Evropské unie prakticky použitelný nástroj pro výměnu relevantních informací, a to bez ohledu na jejich rozdílné právní systémy, jazykové a abecední odlišnosti, a dokonce prý i na rozdílné písmo (to má ale zatím jenom Bulharsko). Výměna informací bude samozřejmě probíhat v podmínkách jejich důsledné bezpečnostní ochrany a s obvyklými standardy ochrany osobních dat.

-LI-

UNIKÁT: 140LETÝ POLICEJNÍ ČASOPIS

Rakouský policejní dvojměsíčník Öffentliche Sicherheit letos slaví už 140. narozeniny. Blahopřejeme! První číslo časopisu vyšlo v březnu 1869, v éře, kterou sami Rakušané označují za přechod od policejního státu k právnímu státu, který jsme s nimi tehdy sdíleli.

Časopis byl zřízen jako tiskový „orgán pro zákonodárství a správu ve vztahu ke všem problémům policie a policejního trestního práva“. Po tehdejší reformě policie byl zamýšlen jako komunikační nástroj mezi policií a občany. V době první světové války však bylo jeho vydávání přerušeno (až do roku 1921), stejně jako v letech 1938–1953. Od roku 1988 je časopis, vydávaný generálním ředitelstvím pro veřejnou bezpečnost při ministerstvu vnitra, nově koncipován jako odborné periodikum ministerstva vnitra, sloužící jeho pracovníkům, policistům, odborníkům z různých oborů a občanům jako informační zdroj o všech tématech veřejné bezpečnosti.

-ška-

Pak přijela hlídka policistů z obvodního oddělení. Ta poněkud nesourodou dvojici mladých žen definitivně zajistila. Hlouček chlapů, co drželi zlodějky v šachu na zadní nákladní rampě objektu, se hned – o překot – pokoušel hrnout na strážce zákona průběh statečného zadržení víceméně křehkých lupiček. Takové zpestření jejich – jinak vlastně veskrze nudného – nočního života maloměsta!

Ta větší holka do toho trošku poříňukávala.

„Páni policajti, moc vás prosím, jenom ať se to nedozvěděj naši!“ žebroňala polohlasně a pokoušela se s bojácnou něhou zachytit jednoho z rukávů služebních stejnokrojů.

Byla to Kamča – čtyřřadvacetiletá, rozvedená Kamila Herfurto-
vá (jména jsme pozměnili – pozn. red.), pokladní ze supermarketu...

MNÍK

na tahu s kobyilkou

Nejprve počátkem loňského července někdo v noci ze čtvrtka na pátek vybral místní fitko. Majitel nahlásil škodu přes osmatřicet tisíc korun. Dílem na hotovosti z příručního trezorku (ve výši necelých patnáct tisíc korun), zbytek ve věcech ztracených (digitální foťák Olympus, motorová pila Husgvarna) a zničených (dveře a zámky).

Necelý měsíc na to se během stárnoucího sobotního večera – do rovněž nemládoucí noci – zlodějský skutek vloupání do relaxačního a tělocvičného centra Partner opakoval (s úhrnou škodou přes 13 tisíc korun). Opět stejná vstupní cesta a uvnitř postup, který značně důvěryhodně odkazoval na předchozího pachatele. Či nějaké dobovatelské spolčení.

A konečně následující páteční noc byla v západočeském městečku bezmála okresního formátu svědkem závěrečného tažení vlastně amatérských pachatelů. Před půlnocí se ozval alarm na jednom konci starší městské zástavby. Nad ránem pekaři zadrželi dvojici nenechavců u vykradeného květinového stánku na druhé straně města, poblíž sídliště ze šedesátých let minulého století (souhrn škod z toho tahu přesahoval 22 tisícovek).

Přivolání policisté následně – spolu s přivolanými kriminalisty – celou sobotu objasňovali souvislosti a průběh kriminálních aktivit přímo na místě činu přistiženého tandemu zlořičců.

***

Byl dlouhý, líný, letní den. Nezaměstnaná, na pracovním úřadě nenahlášená, dvacetiletá maturantka (absolventka střední bezpečnostní

školy) Veronika Oškrdalová neměla v kapse ani tůk. Před sebou beznadějný víkend a na krku rostoucí dluh s nezaplaceným nájmem v osamostatnělém bytě. Nejspíš by se mohla kajícně vrátit – jako jedináček – do vypolstrovaného rodinného hnízda v nedalekých Karlových Varech.

„To ale nejde, takovou radost našim neudělám, to radši pojdu hladem,“ rozdurdila se Verča nad úvahami, co dál počít s načatou šlamastikou, před oddanou kamarádkou.

„No jo, jenomže já taky nemám žádný drobný, a protože jsem na tý blbý nemocenský, tak mě toho z vejplaty určitě moc nedaj,“ přidala vlastní hlasité myšlenky vyučená kadeřnice – a rovněž na volné noze hospodářčí – Kamila.

„Na to ani nebudeme čekat, musíme si pro prachy zajít někam, kde docela zbytečně ležej,“ prohlásila první dáma.

„Tím myslíš, že bysme jako někde něco ukradly?“ nechala ta druhá po otázce spuštěnou bradu.

„Jasňačka, nic jiného nám nezbejvá,“ dodávala Veronika sebevědomí a odvahu spíš sama sobě, než aby cíleně živila zbojnické odhodlání ve starší přítelkyni.

Pozdní odpoledne neodvratně zahalovalo stmívání.

***

Rozhodně zvláštní dvojice pachatelů, budou si mladé ženy později vyhodnocovat policisté.

Vůdčí duch byla bez pochyby ta mladší, ta všechno plánovala, promýšlela. Takové malé pivko, v hlavě štírek, dost neposedná rybka,

pstroužek nebo mník. Sotva padesát kilo živé váhy. V lázeňském městě s tím ovšem chodila jeden čas na kulturistiku. Takže v ní občas může bouchnout cosi jako záchvat většího odhodlání změnit svět – tedy minimálně ten vlastní.

Ta druhá má dva brášky, z dětství zvyklá na partu, logicky tudíž typ věrnějšího týmového hráče. Prošla manželským pokusem, který se poněkud nevydařil. Je trochu grunтовnější, ve srovnání s parťáčkou, podsaditější – a možná i za ušima, myšleno přes filozofické dumání nad životem. Vlastně dobrovolný tahoun, trochu jako spolehlivá kobyilka, dalo by se tak říct.

***

Čtvrtek se překulil do tmavé noci, když se na výpadovce z města blížila dvojice k privátní tělocvičně s vývěsním štítem Partner. Kamča nesla kabelu se speciálním nádobíčkem – s kladivem (černé barvy s dřevěným topůrkem) z vybavení bytu Verči, dále s půlkulatým pilníkem bez rukojeti, se šroubovákem s černou rukojetí z PVC a s druhým plochým šroubovákem s rukojetí dřevěnou z vlastní domácnosti.

„Fitka jsou moderní, zvláště chlapi z podnikatelské branže, místo aby cvičili pravidelně doma, tak choděj denně odevzdávat své korunky majiteli novodobý mučírny, někde tam na nás určitě čeká šikovná hromádka papírovek. A taky je to docela stranou, je tam kolem hodně keřů, nikdo nás nebude rušit,“ rozhodla o cili premiérové výpravy v osnávání cesty za bohatstvím zdatná slečna Veronika.

Přitom nemohla tušit, že při obcházení vyhlédnuté budovy naleznou postranní okno (dostačujících rozměrů 50 na 50 cm) od pánských šaten vstřícně otevřené.

„Jupí, štísko nám přeje, tomu říkám bonus v předstihu,“ vydechla velitelka polohlasným šepotem rádobý zkušeného kriminálního živlu.

Uvnitř už čerstvé loupežnice překážky překonávat musely. Zamčené dveře, když se jim nedařilo vypáčit zámek, úspěšně prokoply (sololitový materiál se příliš nebránil). Na chodbě si u dalších uzamčených dveří, v jejich středové části, uvolnily vstup do posilovny otvorem vytvořeným pomocí šroubováků a pilníku.

Pod barem našly volně odpočívající příruční pokladničku. Protože příslušné klíčky se nikde poblíž nenacházely, sebraly trezorek s sebou. Tedy silnější Kamča se s ním vláčela. Verča si přihodila do batůžku nějaké výživné tyčinky.

„O krádeži motorový pily, ani digifotáku,“ budou za pár týdnů svorně a shodně tvrdit, „nemůže být vůbec žádná řeč. Nic takového jsme tam neviděli, pobrat bysme to na žádný pád nemohly (Kamča byla celá ráda, že utáhne tu radostně objevenou kačenu). Zpátky jsme se protahovaly stejnými otvory jako dovnitř,“ objasňovaly.

S lupem následovala koncovka v bytě Veroniky. Kasu cestovatelku se jim podařilo zdolat stejnými nástroji, jakými zpřístupňovaly dveře. Poklad na hotovosti představoval pro každou něco málo přes náramné čtyři tisíce korun.

A že jsou peníze – jak obecně známo – kulaté, rozkutálely se zejména velitelce za pár dní. Protože byl úvodní kousek tak prostý, snadný, rozhodla se – tentokrát – pro sólovou repetici. Provoz fitness dílny se vloupačkou evidentně nezastavil, proč by vevnitř zase nemohlo něco kloudného čekat.

Okna byla toho pokročilejšího večera pečlivě pozavíraná. Verča s tím rozumně počítala. Řezákem na sklo si na zadní straně stavení načala jednu skleněnou tabulku.

Kladivem manévrovací prostor vylepšila, sáhla po okení klíče, otevřela si a mohla již pohodlně pokračovat dál, dokonce rovnou do srdce fitka.

Kasička však nikde. Žádné peněžní prostředky nebyly ani po šuplících, ani v nejrůznějších skříňkách. Pohotovostní igelitku a batožinu zaplnila alespoň doplňky výživy různých značek a příchutí v plastových krabíčkách ve tvaru válců, sadou céděček, zhruba v počtu 40 kusů, a pěti páry nových sportovních rukavic pro kulturisty.

Většinu věcí později vrátí. „Nic z lupu jsem nikam nikomu

neprodala,“ bude zdůrazňovat mladá Oškrdalová.

V policejních kruzích po druhé noční návštěvě relaxačně rehabilitačního a tělesné budovatelského zařízení krystalizoval – a nejprve po Karlovarském kraji začal kolovat – záznam o novém rukopise už sériových vloupání do menších podnikatelství v provedení zatím neznámého pachatele. Včetně řady zajištěných stop.

Dny běží, známe to, jak splašené sprežení, nebo taky jak přiospalí jednotlivci živočišného druhu řečeného lenochod.

A kamarádky už zase byly naprosto plonk. „Jdu na to, není jiný řešení,“ pohodila hlavou malá šéfová.

Kamče se do akce sice příliš nechtělo, měla ovšem o kamarádku starost do takové míry, že se rozhodla zase jednou při speciální noční procházce asistovat – a naložila si do vlastní větší kabelky potřebný vercajk.

Jako první terč vybrala šéfka lékárnou U Zeleného Pětníku. Kladivem si zbojnice udělaly v bočním okně přístup k otvírání, vlezly do skladu, osvědčeným způsobem – šroubovák s pilníkem – si otevřely další dveře, pokročily dál, vysklily část opět jiných dveří a ze druhé strany si postup otevřely klíčem, prošly místnůstkou s pračkou a ručníky, probouraly se posledními dveřmi a konečně vešly do lékárnického prodejního prostoru.

Okamžitě se ozval alarm – a narušitelky bleskově prchaly vstupní cestou. Pomyšlení na pěknou hotovost zůstalo nenaplněno, ruce měly prázdné.

Zamířily k poliklinice, protože tam je přece taky lékárna. V zadní části budovy chvíli – střídavě obě – trápily kladivem větší plastové okno, ve tmě ze strany od garáží, způsobily mu mnohočetná zjizvení, ale bezpečnostní materiál nepokořily. Všechno té noci vypadalo na nevydařený pokus.

Jenomže během návratu domů, někdy kolem třetí hodiny po půlnoci, Veronika zahlédla u stánku s prodejnou květin z boku tenkostěnnou skleněnou plochu. Nedalo jí to a znovu se rozmáchla kladivem. Třeslo to, zařinčelo, mladé ženy trošku odstranily střepy a byly uvnitř.

V kase našly tisíce korun a nějaké drobné. V zadní místnosti pro zaměstnance shrábla hbitá menší slečna mobilní telefon, krabičku s drobáky, nějakou nabíječku, cigarety, halabala to házela do igelitky. Tu převzala silnější část výpravy, výměnou za pěknou kytku a dekoraci svíčky, jako drobnou pozornost obětavého pomocníka milé nadřizené.

A Verunka zrovna začala výbušně přikazovat: „Dělej, dělej, padáme, někdo sem míří!“ Vyskočila otevřenou stěnou na chodník a dala se na předem ztracený útěk. Kamča si všimla chlápků, kteří velitelce nadběhli. Sama byla mimo pozornost dobrovolných strážců cizího majetku, přesto ji nenapadlo zachránit si vlastní kůži. Odhodila stranou igelitku s lupem a šla si přisednout k přítelkyni – dojemně chránící osobní květinový dárek – na rampu pekárny mezi nekompromisní civilní zásahovku.

Vzápětí svéráznou společnost nočňátek doplnily posádky hned dvou policejních vozů...

Reč důkazů byla jasná, ostatně podrobná přiznání obou pachatelek hovoří v análech vyšetřovatelů rovněž zcela průkazně.

Způsobená škoda (po krádežích vloupáním spáchaných formou spolupachatelství), praví se v návrhu obžaloby, je nikoli malá či nepatrná. A odpovídal by jí trest odnětí svobody v rozmezí od 6 měsíců do 3 let!

Leč vzhledem k dosavadní bezúhonnosti mladých žen – možná i s přihlédnutím k tomu, že mnohé vrátily a ostatní se snaží nahradit, a že je již dosti vytrstela ostuda na veřejnosti – můžeme s velkou pravděpodobností pro Verču s Kamčou u soudu očekávat podmínku, předpokládají policejní vyšetřovatelé.

Připravil Jaroslav KOPIC
Foto archiv P ČR

„Ve státě Idaho ve městě Boisí odstartovaly soutěže Světových zimních her 2009 speciálních olympiád ve vybraných zimních sportech. V sobotu v podvečer se konalo za účasti 2 500 sportovců z 95 zemí celého světa slavnostní zahájení Světových zimních her speciálních olympiád. Česká sportovkyně, reprezentantka ve sjezdovém lyžování Jarmila Válková z Brna byla vlajkonosem Olympijské vlajky. Nejen pro Jarmilu, ale pro celé České hnutí speciálních olympiád to byla

pravidelně sportovat a účastnit se sportovních soutěží bez ohledu na absolutní výkonnost. Výkon je v SO chápán jako kategorie individuální, sportovci jsou při sportovních soutěžích rozděleni zásadně do skupin podle své výkonnosti a každému z nich se dostane ocenění a uznání. Vyhrát tak mohou i sportovci s těžkým mentálním postižením. Celý program SO má tedy vedle vlastní sportovní hodnoty velký význam sociální, kdy sportovci vstupují do uznávaných a oceňovaných rolí závodníků, a v neposlední řadě přispívá i k obohacení citového života mentálně postižených sportovců a jejich rodičů, kteří mnohdy poprvé v životě mohou se svým dítětem prožít pocit úspěchu a radosti.

Mezinárodní program

je zapojení ČR do mezinárodních programů SO. Akce speciálních olympiád jsou dlouhodobě podporovány Ministerstvem práce a sociálních

PLAMEN naděje

opravdu velká pocta. V každé delegaci byl určen jeden sportovec, který nesl malý skleněný globus, ze kterého se postupně skládala skleněná pyramida. Tři hodiny trvající ceremoniál vyvrcholil zapálením olympijského ohně, právě uprostřed této skleněné pyramidy. Olympijská pochodeň tak dorazila po dlouhé cestě napříč pěti kontinenty, kdy prošla rukama více než 2 000 lidí do Idaho“.

Takovou zprávu přinesly v únoru letošního roku naše media. Ale co to jsou speciální olympiády?

Program speciálních olympiád pro mentálně postižené založila na sklonku 60. let minulého století v USA paní Eunice Kennedyová-Shriverová, sestra prezidenta Johna F. Kennedyho, a uvedla tak v život myšlenku sportování jako prostředku rozvoje osobnosti a integrace lidí s mentálním postižením. Moderní společnost si zvykla posuzovat a hodnotit člověka především podle dosažených úspěchů a vítězství. Ve světle tohoto pohledu se lidé s mentálním postižením dostávají ne vlastní vinou do nepříznivé situace, a jestliže toto hodnocení platí obecně ve všech oblastech lidské činnosti, ve sportu se pak stává dosažení vítězství či sportovního rekordu, často za každou cenu, mnohdy bohužel jeho jediným smyslem. Ve srovnání s takovýmto pojetím sportu panuje někdy názor, že speciální olympiády mají více poslání sociální než sportovní. Že je tento názor mylný, dokazuje i skutečnost, že Hnutí SO je uznáno Mezinárodním olympijským výborem a je oprávněno používat termín „Olympiáda“.

Cílem speciálních olympiád je umožnit co největšímu počtu lidí s mentálním postižením

SO(SOI) má svá přesná pravidla, vyjadřující základní myšlenky SO, a své stálé orgány od světových přes kontinentální až po národní. V současné době má přes 140 akreditovaných národních členů. Posláním SO je nabídnout mentálně postiženým pravidelnou sportovní činnost během celého roku. Tato pravidelná odborně vedená sportovní aktivita mentálně postižených tvoří vlastní speciální olympijský program a může v současnosti zahrnovat 19 letních (atletika, plavání, gymnastika, badminton, košíková volejbal, kopaná, házená, kuželky, bocce, vzpírání, jezdecké bruslení na kolečkových bruslích, cyklistika, jachting, softball, tenis, stolní tenis, golf) a 5 zimních (sjezdové lyžování, běžecké lyžování, krasobruslení, rychlobruslení, halový hokej) sportů.

Speciální olympijský program je otevřen všem lidem s mentálním postižením, kteří dovršili 8 let a jejichž IQ není vyšší než 80. Dolní hranice IQ není určena, to znamená, že do sportovní činnosti mohou a mají být zapojováni i jedinci s těžkým stupněm mentálního postižení. SO hry pak představují vyvrcholení SO programu a mohou být pořádány na různých úrovních – regionální, národní, mezinárodní, evropské, světové. Účast na hrách je umožněna všem mentálně postiženým, kteří jsou zapojeni do pravidelné sportovní činnosti ve sportovních klubech, nejsou stanoveny výkonnostní limity, nikdo není z účasti na hrách předem vyloučen pro nesplnění výkonu. Základním kritériem výběru pro účast je celoroční aktivita a snažení jedince. Na všech SO hrách zažívají účastníci krásnou atmosféru pohody, radosti a vzájemného porozumění, neboť tyto hry doslova naplňují ono známé Coubertinovo heslo „Není důležité zvítězit, ale zúčastnit se.“

České hnutí SO bylo založeno v roce 1990 a je oficiálním akreditovaným národním programem Special Olympics Inc. ČHSO v souladu s cíly a pravidly SO organizuje akce speciálních olympiád v České republice a zajišť

Duch týmu 3 – James NEESON

věcí, Ministerstvem školství, Ministerstvem zdravotnictví a také Ministerstvem vnitra.

Podpora Policie České republiky speciálních olympiádám má už dlouholetou tradici. Původně myšlenka o tom, že by mohli policisté podporovat speciální olympiády, vznikla v roce 1981 v hlavě jednoho amerického policisty ve státě Kansas a tak se ujala, že se rozšířila po celých USA a vzápětí po celém světě, přičemž zájem se stále více rozrůstá. Před každou speciální olympiádou se konají série běhů s planoucí pochodní, nazývanou Plamen naděje. Běhy jsou pořádány v jednotlivých státech, které tento program podporují, až se Plamen naděje přenesou do pořádacího státu, do místa konání speciální olympiády, letos tedy do státu Idaho v USA, do města Boisí. Nositelem Plamenu naděje v celém světě jsou policisté, kteří dávají najevo, že speciální olympiády podporují. Cílem předolympijských běhů policistů z celého světa s Plamenem naděje je olympiádu propagovat, zvýšit povědomí o speciálních olympiádách, ukázat, že policisté spolupracují s občany s mentálním postižením, cílem je také přitáhnout sponzory, přilákat pozornost médií a diváků v místě konání a tím vlastně přinést pro speciální olympiádu peníze. 85 000 policistů neslo Plamen naděje ve více než 50 státech světa a vydělalo více než 34 000 dolarů. Posledních 14 dní před konáním olympiády vybraní policisté z celého světa společně s deseti mentálně postiženými sportovci speciálních olympiád běží do cílového města a závěrem donesou Plamen naděje na sportovní stadion, na zahajovací ceremoniál olympiády.

Plk. Ing. Bc. Petr Matlach, vedoucí odboru Národní jednotky Europolu měl letos tu čest zúčastnit se závěrečné, 14 dní trvající série běhů v klubku běžců všech možných národností včetně deseti mentálně postižených sportovců. O své cestě do USA a jedinečných zážit

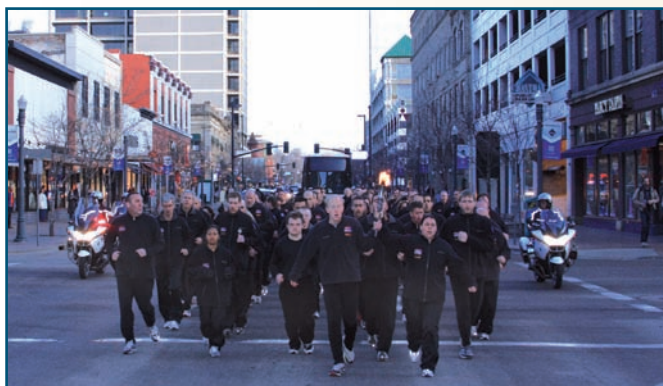
Za účasti čestného předsedy Vlastimila Harapese a dalších členů vedení delegace proběhlo setkání s Livíí Klausovou, čestnou patronkou sportovců Speciálních olympiád

Čínsko-irsko-české přátelství

Mezinárodní policie před zahájením her

Běh v ulicích Boise

cích z této akce rád a s viditelným nadšením vyprávěl a odpovídal na mé zvědavé otázky.

Zúčastnit se takové speciální akce jistě znamená mít k tomu mnohé předpoklady. Máte nějakou zvláštní sportovní přípravu? Domníváte se, že také jedním z předpokladů byla dobrá znalost angličtiny?

Jazykově musí být člověk samozřejmě dobře vybaven, protože se komunikuje pouze v angličtině. Dělal jsem také řadu sportů, ale více méně rekreačně, nicméně běh nebyl tolik fyzicky náročný. Běželo se denně tak 4, 5 km s přestávkami, rychlost nebyla nijak závodní, běží se v balíku, vykřikují se hesla, navazuje se kontakt s okolím, diváky, přihlížejícími. Uběhl by to i netrénovaný jedinec, podstatou je v průběhu cesty komunikovat s okolím.

Nepochybují o tom, že za těch 14 dní máte mnoho zážitků. Povězte ale, co vás nejvíce zaujalo, co vás třeba chytilo za srdce?

Takových momentů byla celá řada. Jedním z velkých zážitků byla naše účast s Plamenem

radost nad naší účastí. A to člověka vezme za srdce a často má co dělat udržet se, aby při tom nembrečel jako malé dítě. Mně ovšem hlavně nadchlo, že jsme v našem týmu měli postiženého sportovce z Irsku. Jmenoval se James Neeson. Do té doby jsem se nikdy tak blízko k podobným lidem nedostal, nežil jsem s nimi den co den jako tady, a najednou jsem viděl, že je to sice člověk, na kterém na první pohled poznáte jeho postižení, třeba hůře čte nebo mluví, ale jinak je naprosto normální. Veškeré běhy s námi absolvoval, byl samý vtip a legrace, vyprávěl nám o tom, jak je hrdý, že je kapitán jejich irského ragbyového týmu. Byl to skvělý člověk a kamarády jsme se stali na celý život. Stále si píšeme, posíláme fotky, jsme v každodenním kontaktu přes e-mail. Pokud mi to práce a čas dovolí, určitě bych se chtěl za ním do Irsku podívat, navštívit ho a zajímat se o jeho další osud. Vůbec v našem týmu, který čítal 10 lidí a kde byla směsice všech národností od Kanadanky, Američanů, Ira, Poláka a Čecha až po Číňana, byla stále dobrá nálada a když jsme se chtěli zasmát, zjistili

jsme, že máme všichni stejný smysl pro humor a že si výborně rozumíme. Bylo to nezapomenutelných čtrnáct dnů.

Dostal jste se s Plamenem naděje až na sportovní stadion?

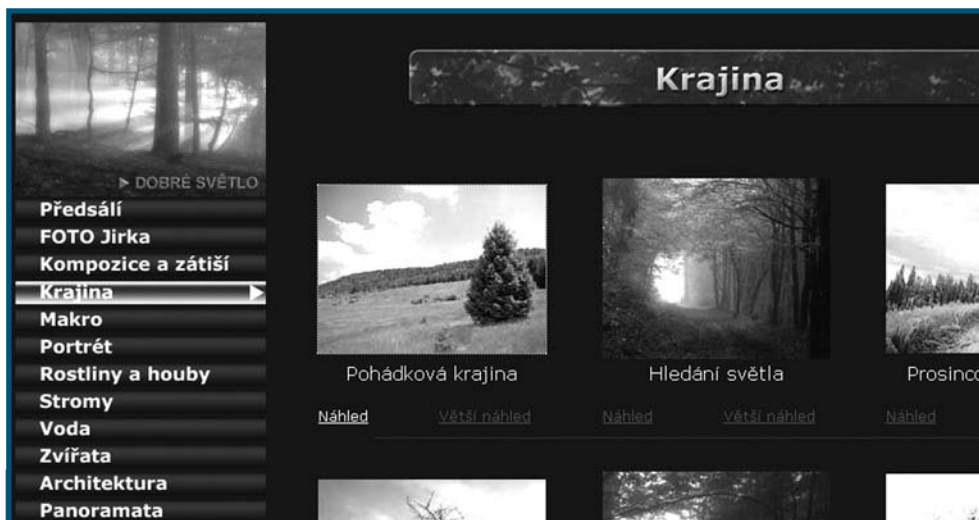
Ano, oblečení do národních uniforem jsme drželi čestnou stráž v momentě, kdy policisté vběhli s Plamenem naděje neseným z Athén na stadion při zahajovací ceremonii a byl jím zapálen olympijský oheň. Na zimní speciální olympiádě v Idaho naši republiku reprezentovalo 42 sportovců. Čestným předsedou skupiny z České republiky byl pan Vlastimil Harapes. Naši sportovci soutěžili v různých zimních disciplínách, byli úspěšní a získali řadu medailí. Jejich účast vysoce ocenila i čestná patronka sportovců speciálních olympiád paní Lyvia Klausová.

Je toho mnoho, co by mohlo být ještě řečeno o programu speciálních olympiád, o sportovcích, atmosféře atd. Ale i krátká návštěva na některých hrách speciální olympiády řekne víc než seberszáhlejší text. Umožní poznat čistou a upřímnou radost sportovců, jejich úsilí a dovednost, sdílet ji s nimi a vstoupit s nimi do světa vítězů. Je dobře, že se k této hluboce lidské akci připojili i naši policisté.

dl –

Foto Petr MATLACH

NAŠLI JSME PRO VÁS NA INTERNETU

17

Laskavý čtenář jistě promine, že dnešní toulání po internetu začneme varováním. Přihodila se mi velmi nepříjemná věc – v mžiku a bez příčiny jsem přišel o všechna data, která jsem měl uložená na flash disku alias „flešce“ neboli „klíčence“. Jednoho dne jsem zpracovával údaje z jakéhosi měření, výsledky jsem zakresloval do grafů, upravoval jsem digitální fotografie a psal jsem doprovodné komentáře. Nejsm počítačový začátečník, a proto jsem svoji práci pravidelně ukládal, nikoli na pevný disk, ale na flešku. Po skončení práce jsem ji vytáhl z konektoru, počítač vypnul a oddal jsem se zaslouženému odpočinku.

Ráno jsem počítač zapnul, zasunul flešku a hodlal v práci pokračovat. Marně! Na monitoru se tvrdšíjše objevovalo hlášení, že „Flash Disk je prázdný“. Když se nedal otevřít ani na jiném počítači, začal jsem tušit, že je zle. Počítačový odborník mi dával jen malou naději, že svá data ještě někdy uvidím. Naštěstí se jim jakýmsi kouzly podařilo data (i když některá zle pochroumaná) obnovit a zachránit aspoň část mého celodenního pracovního úsilí. A po zaplacení účtu mi přidali ještě tři dobré rady: Mám si

koupit novou flešku, protože na tu starou už se nemohu stoprocentně spolehnout.

Nikdy (!) nemám ukončit práci s fleškou tak, že ji prostě vytáhnou z konektoru. Vždy (!) mám před vytažením provést operaci, popsanou v dalším odstavci.

Data mám vždy ukládat na pevný disk. Flešku mám používat jenom k jejich dočasnému uložení, například kvůli přenašení dat na jiný počítač.

Postup před vytažením flešky z konektoru USB:

V pravém spodním rohu monitoru na spodní liště dvakrát rychle za sebou kliknete levým tlačítkem myši na ikonu „**Bezpečně odebrat hardware**“. Má podobu šedého obdélníčku, nad kterým je zelená šipka.

Na monitoru se objeví okno, ve kterém kliknete na tlačítko „**Ukončit**“. Objeví se další okno, ve kterém kliknete na „**Velkokapacitní paměťové zařízení USB**“ a potvrdíte kliknutím na **OK**.

Počkajte chvíli, až se u ikony „**Bezpečně odebrat hardware**“ objeví bublina s nápisem „**Nyní lze hardware bezpečně odebrat**“. Teprve po této výzvě flešku z konektoru vysuňte.

Možná se uvedenou radou řídit nebudete, ale v tom případě počítejte, že „dráždíte chřestýše bosou nohou“. Malé se obvykle objeví v okamžiku, kdy je člověk nejméně očekává. Platí to při jízdě autem, při jednání s lidmi i při práci s počítačem...

Provádění fotografické dokumentace patří k běžné policejní rutině, základním požadavkem na fotografie je dobrá technická úroveň, jednoznačnost a přesnost. Výtvarná stránka snímků nehraje žádnou roli. „Soukromé“ fotografie by si naopak zasloužily aspoň náznak výtvarného pojetí. Cenné rady pro amatérské fotografie

najdete na stránce www.dobre-svetlo.cz.

Graficky zcela nenápadná stránka má dvě hlavní sekce – *O teorii* a *O technice*. První z nich má oddíly Kompozice, Oko a objektiv, Hloubka ostrosti, Okamžik záběru a Barevně nebo černobíle. Jak je už z názvů zřejmé, je tato část věnována radám týkajícím se obsahu snímku a jeho výtvarnému pojetí. Druhá sekce pojednává o technice fotografování a je rozdělena na oddíly: Kamera, Objektiv, Stativ, Automat – manuál, Clona nebo čas, Bleskové světlo. A protože je lepší jednu vidět než desetkrát slyšet nebo číst, nezapomeňte na obsáhlou Fotogalerii, rozdělenou do několika tematických skupin. Snímky jsou opatřeny základními technickými údaji a řada z nich je velmi inspirující. A co víc – můžete požádat o vytvoření vlastní fotogalerie a pochlubit se svými snímky ostatním.

Věříme, že výše uvedený kurz fotografování s úspěchem využijete také při cestách po naší vlasti. Dnes svzeme do Orlických hor a začneme na obsáhlé stránce www.orlickehory.net. Materiály jsou v ní sestaveny tak, že se seznámíte s různými geografickými, turistickými, kulturními i historickými aspekty celé oblasti. Tyto informace vám velmi usnadní rozhodování, do kterých míst se vydat a jak si naplánovat cestu nebo pobyt. Pěšáci nebo cykloturisté uvítají rady v sekci „Tipy na výlet“ nebo podrobný ilustrovaný popis Jiráskovy horské cesty. Zájemci o historii se poučí v sekcích „Kostely“, „Ze starých průvodců“ či „Opevnění“. Na interaktivní mapě stačí kliknout na vybranou lokalitu a objeví se podrobný článek, doplněný fotografiemi současnými i dobovými.

Deštné v Orlických horách je obec, proslavená zejména svými lyžařskými areály. Na své si však přijdou i návštěvníci v letním období, protože odsud mohou vyrazit různými směry na hlavní hřeben Orlických hor:

(www.destne.info/obec).

Dalším významným, především zimním rekreačním střediskem jsou Říčky v Orlických horách (www.obecricky.cz). V létě odsud snadno vystoupáte na hlavní hřeben, například k barokní Kunštátské kapli ze 17. století. Celý hřeben je doslova posetý předválečnými penúltkami linie lehkého opevnění (tzv. řopíky) a řadou objektů těžkého opevnění. Asi nejznámější jsou veřejnosti zpřístupněné dělostřelecké tvrže Hanička (nedaleko Říček), Bouda (u Mladkova) a Dobrošov (nedaleko Náchoda).

Zajímavou kulturní památku najdete v Žamberku (www.zamberk.cz). V nenápadném dřevěném domku č.p. 326 se roku 1698 narodil Prokop Diviš, vynálezce „stroje meteorologického“, který měl odnímat mrakům blesky. V jeho rodovém domku je dnes zřízeno malé, ale velmi zajímavé muzeum s exponáty zobrazující nejen život prostých lidí, ale i vynálezeckou činnost P. Divíše. Při návštěvě sousedního Wamberku (www.vamberk-city.cz) si rozhodně nenechte ujít prohlídku stálé expozice v místním Muzeu krajky. Vždyť vamberecká krajka – to je pojem!

Jaroslav KUSALA

OFENZIVA CIZINECKÉ POLICIE JE VIDĚT

Mrzí mne články na internetu, kde anonymní „znalci“ urážejí naše policisty tvrzením, že nejsou zvyklí tvrdě pracovat a raději utíkají do lesů. Drze oponuji faktem, že cizinecká policie nejen že v plném provozu přeskupila síly, předala hraniční přechody a ještě stačila řešit náročné podmínky vstupu do schengenských aktivit. Nebylo jednoduché stovkám zkušených policistů vysvětlit cizinecké perspektivy v době, kdy tabulkové stavy vykazovaly snížení objemu o 40 %. Poslední akce v příhraničí jasně ukázaly, co všechno cizinecká policie může řešit a jakou profesionální součinnost nabízí všem policejním složkám. Termovize, schengengus, systém LOOK, mobilní počítač PSION, cvičení psi na drogy, výbušniny, vyhledávání osob, specialisté na falza, problematika readmisních dohod, Dublinský protokol, správní vyhoštění. Plzeňská akce „PROSTOR 03“ vyzkoušela nový model posilování jednoho kraje specialisty a technikou z okolí. Ústecká akce „PROSTOR 04“, realizovaná v terénu dne 2. dubna 2009, rozložila vlastní síly a prostředky podle předem stanoveného scénáře a záběr byl viditelný všude v blízkosti hranic. Mobilní kontrolní místa vznikla na dálnici D8, kde cizinečtí policisté stavěli především mezinárodní autobusové spoje. Na všem železničních a autobusových zastávkách v kraji se objevily černé kombinézy. Určené ubytovny, staveniště, hotely, bary, herny zaznamenaly zájem cizinecké policie. Akce měla i preventivní charakter, kdy na vyžádání policisté poskytovali informace k programu dobrovolných návratů. K 1. 4. 2009 využilo nabídky MV 1069 cizinců a další se hlásí na úřadovnách cizinecké policie v celé ČR. I na severu Čech převzalo určený tiskopis v březnu 65 cizinců, kteří ztratili práci a chystají se domů. Najdou se však i tací,

kteří nevěří nabízeným podmínkám a spekulují s přechodem hranic do SRN. Nemají však žádnou šanci. Společně česko-německé policejní hlídky operují na obou stranách státních hranic a prověřují každý signál. Ne všichni zprostředkovatelé mluví pravdu a snaží se vtáhnout do svých sítí důvěřivé cizince. Podmínky prezentované v tisku nadále platí. Prvních 2000 cizinců se může přihlásit u cizinecké policie a vyžádat pomoc. Po vyplnění tiskopisu má cizinec záruku, že obdrží zdarma letenku do země původu a příspěvek ve výši 500 EUR pro dospělého a 250 EUR pro dítě do 15 let. Akce „PROSTOR 04“ umožnila částečně nahlédnout cizincům tzv. pod kůži a nasměrovat kontrolní mechanismy do nových oblastí. Falešné osobní doklady, řidičské průkazy, fingované sňatky, falešné kolky, pěstírny konopí. Cizinecká policie se nemá za co stydět a výsledky akce na severu Čech to jasně dokládají. Během 16 hodin bylo překontrolováno celkem 1978 osob, z toho 971 cizinců a 710 dopravních prostředků. V terénu bylo přes 50 smíšených hlídek posílených celníky a několika policisty ze SRN. Realizováno bylo 5 trestných činů, zadrženy byly 3 osoby z celostátního pátrání, 5 cizinců bylo vyhoštěno pro porušení cizineckého zákona. Nablokových pokutách bylo vybráno přes 100 000 Kč., řešeno bylo 141 přestupků. Příhraniční tržnice ve Vejprtech, u obce Hora sv. Šebestiána, v Mníšku, v Petrovících, ve Hřensku, u bývalého hraničního přechodu Rožany hlásily poplach. Tři schengenbusy poskytovaly technický servis, psůvodi jistili záda specialistům. Ten, kdo chce kritizovat práci cizinecké

Kontrola Vietnamců v Teplicích

policie, musí počítat s tím, že se budeme bránit. Ani my nesnášíme lenochy, ale urážet se nenecháme! Nabízíme všem nadstandardní spolupráci, bez které budete tápat i vy. Společnými silami můžeme nasměrovat policii do skutečné moderní Evropy, tak přestaňte kritizovat a táhněte za stejný konec provazu.

Text a foto
nprap. Miroslav VLACH

POLICIE V PŘEROVĚ V NOVÉM

Mnohaleté úsilí nejen policistů bylo korunováno úspěchem: nejenže je nový „domov“ přerovskou skutečností, navíc ještě získala moderní budova Územního odboru policie v Přerově v soutěži Stavba roku 2008 čestné uznání. Soutěž pořádá jednou za dva roky Olomoucký kraj společně s Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě. Jsou do ní přihlašována nejzajímavější stavební díla, jak novostavby, tak i rekonstrukce v daných pěti kategoriích, zkolaudovaná v určeném uplynulším časovém úseku. V každé kategorii je vyhlášen titul Stavba roku a dále udělena dvě čestná uznání. V kategorii Stavba občanské vybavenosti jedno z čestných uznání získala budova Územního odboru policie v Přerově. Do soutěže stavbu přihlásila firma IMOS Brno a. s. závod Ostrava, která byla současně zhotovitelem stavby. Firma Alfa Projekt Olomouc a. s. zpracovala objemovou studii, generálním projektantem budovy byla firma DIK Jeseník s. r. o., která společně s Krajským ředitelstvím policie Severomoravského kraje souhlasila s přihlášením do soutěže. Samotné vyhlášení a předání čestného uznání proběhlo dne 12. března 2009 u příležitosti zahájení výstavy STAVOTECH v Olomouci. A protože se říká, že kvalitní prostředí lidí velmi ovlivňuje, nezbyvá než popřát přerovským policistům v nové budově ještě více pracovních úspěchů.

Por. Mgr. Soňa ŠTĚTÍNSKÁ

Společná česko – německá hlídka v Děčíně

Chlapi se v hospodě dohadovali, jestli na tom může něco být, nebo jestli jsou to všechno výmysly, až jeden z nich povídá: „Počkejte tady, naservíruju vám důkaz – ale nikdo za mnou nesmí slídit, zkontroluju si to!“ Do hodinky byl zpátky, na hlavě měl nacistickou helmu, v rukou německý automat. Zbraň byla odborně nakonzervovaná, přilba se taky leskla novotou, jedno ani druhé nemohlo být někde ze soukromé zaprášené stodoly, traduje se mezi pamětníky. Celá událost patří hlouběji do minulého století – a její hlavní hrdina už také není delší dobu mezi námi...

ÚDOLÍ a jeho kouzla

Jaro sem přichází koncem dubna, začátkem máje, shodovali se místní. My jsme v Nejdku byli v půlce března a ve městě dosud polehávala sněhová břečka. Ve vyšších končinách okolního Krušnohoří trvaly až idylické návaly sněhu. Skiareál v Horních Hamrech vesele pokračoval v lyžařském sezonním životě, mnohé běžkařské stopy směřující vzhůru ke Krušnohorské lyžařské magistrále – i s nástupem bezmála přímo z městského centra – byly plně k dispozici vyznavačům rekreačního lyžování.

Jinými slovy lze konstatovat, že policejní rajon nejdeckých obvodů má v členitém terénu úseky, třeba odlehle vyložené horské „hřebenovky“ při státní hranici poblíž pěšího přechodu Jelení, kde se víceméně půl roku drží sněhové nadělení. Což souvisí i se zcela zřejmým rozdílem mezi jejich výkonem služby ve vklekle zimních a pomalu – do rychlého, krátkého vrcholu – postupujících letních časech.

Kdysi se tu v zimě používaly služební běžky. V současnosti se policisté – je-li to pro řešení kriminality nezbytné – spíš brodí závějemí na ohrožená místa, nebo si zapůjčí sněžný skútr od sousedů z Perninku, rovněž občas využívají dobrých kontaktů

s Horskou službou, nebo bývá – v nejkrajnějších případech a bez ohledu na roční dobu – do akce povolán policejní či záchranářský vrtulník.

Počátkem května do malebného nejdeckého údolí tedy konečně dorazí jaro, policisté každoročně – s vodařskými specialisty – ohlídnou zvýšené hladiny vod (Nejdek je centrem Porolaví – do řeky Rolava, která míří dolů do Karlových Varů do většiny toku Ohře, se tady vlévá skoro pětiset dalších krušnohorských říček a potoků) a potom přijde největší nápad trestné činnosti.

Nepřízeň rozestavení po šachovnici policejní služby

Na zhruba jednom stu kilometrů čtverečních má Obvodní oddělení Policie ČR v Nejdku na starosti – podle posledního sčítání nemovitostí – 1 100 chalup, chat a dalších privátních, skromných i velice luxusních, „odpočinkových“ objektů. A majitelé od Chomutova, Plzně, z Prahy (chalupaři zde mimo jiné známý filmový a seriálový

režisér Karel Smyczek) v nejednom případě přicházejí – s první návštěvou letního sídla – na policejní úřadovnu s nahlášením nezvané návštěvy.

Vloupání do staveb v chatových oblastech, nejen v zimě, ale zejména v běžné chalupářské sezoně, patří spolu s vykrádáním motorových vozidel či přímo s krádežemi aut k nejčastějšímu pracovnímu „zadání“ policie. Někdy se svéráznými souvislostmi, stejně jako s výraznějším vývojem k novodobým „způsobům“.

Kdysi v rajonu ve velkém stylu působil – říkejme mu – František Tvrdík. Vyrůstal tady, vyznal se v okolí jako nikdo jiný (klidně bychom o něm mohli mluvit jako o Králi této části Krušných hor) a patřičně detailní místní znalosti využíval. Stihnul třeba během jediného léta „udělat“ 40 chat.

Svým způsobem šlo o lupiče gentlemana. Bral jenom to, co zrovna potřeboval, nejčastěji jídlo a pití. Někde mu předvádějí vlastníci nechávali i vzkazy, kde je menáž, které nádoby má použít, kde si vzít dříví do kamen – a Ferda jim posekal, férově, dokonce nějaké palivo navíc. Nikde nic s větší škodou nepoškodil, snad s jedinou výjimkou. Jak vždycky „pracoval“ stej-

Vedoucí nejdeckých obvodů – npor. Marek Konopásek

ným, zaběhaným způsobem, měl zjištěno, který den, o půlnoci kam může zajít, najíst se a zmizet, pak opakovaně vstupoval do jedné chaty postranním malým okénkem. Majitele věčné zasklívání přestalo bavit a milé okno zazdil.

Když na jeho rekreační sídlo zase vyšla řada, Ferda se na chvíli zarazil, potom popadl krumpáč, o němž v rezidenci dobře věděl, a vyboural si starou přístupovou cestu.

Proč jste se s tím, proboha, unaval, vypyřádali se ho policisté po zadržení. Byl jsem holt zvyklý jít tudyma, tak jsem se toho zvyku, podobně jako jinde, furt držel, vysvětloval starý recidivista.

Tenkrát mu bylo sotva pětáctýřicet a měl po kriminálech odsezeno dobře dvacet let. Přestože ochotně spolu-

pracoval, příznával, pamatoval si a vypočítával pečlivě sled trestných skutků, přestože jednotlivé škody nebyly nijak obzvláštní, nasčítalo se mu to – s ještě s nějakými onačejšími hříchy – a soud mu přišel čtyři pět let nesvobody.

Mezi novějšími vykradači – a nejen zapadlých porolavských – chaloupek se stále častěji objevují mladí a ještě mladší pachatelé. Jeden z nich začínal – skoro ve velkém – krást ve 14 letech. Vloupal se do pěti chat, u poslední ho chytlí. Odpoledne seděl klučina na policii při sepisování aktivit, pak si ho otec – z mírně řečeno problémové rodiny – odvezl domů.

A do dvou hodin, s nastupujícím večerem, všímaví sousedé volali, že je to kvítko – samosebou násilně – v další chatě. Kluk chtěl zapadnout do party, snažil se zalíbit šéfům. Galérka žije, proměňuje se. Ti starší – po opakovaných pobytech na vysokých školách arestních – jsou neustále rafinovanější i razantnější (několikrát se stalo, že zloděj vypálil chatku do základů, přitom odcizil propanbutanovou láhev, jinde pár konzerv, staré rádio – když došlo na dotaz, proč likvidoval plamenem „šťastně/nevinně“ stavby, hájil se zlořelec, že přece po sobě musel zahladit stopy – a jak to má udělat viděl ve filmu v televizi). Ti mladší také často víc zničí, než vezmou. Devastují – naprosto zbytečně – uvnitř objektů věci, ke kterým mají vlastníci silné osobní city. Zprvu dělávají chyby, nabídnou k prodeji kradené „zboží“ tam, kde by to zkušený darebák v životě nezkoušel, ale dovedou se – nechají se – velice rychle neustávající praxí poučit...

Stejně jako má Nejdecko pestré až poutavé prostředí, žije v něm – jak asi též patrné z právě výše uvedeného – rozmanité obyvatelstvo.

Bydlí tady necelých deset tisíc oficiálně trvale přihlášených obyvatel v samotném Nejdku, ale i pod Obecními úřady v Nových Hamrech, v Černavě a ve Vysoké Peci, v přílehlých vískách Bernov, Rudná, Fojtov, Pozorka, Suchá, Tisová a různě jinde, po samotách, ale policisté tu musejí pečovat o dlouhou řadu – sociologicky řečeno – méně přizpůsobivých, až nepřizpůsobivých spoluobčanů. Odhady, pravda možná nekromné, těmto obyvatelům přisuzují jednu desetinu z celkové počtu – nehledě na „nelegály“, dlouhodobější hosty, třeba ze slovenských Michalovců v některých rodinách, kteří se s přihlášením k pobytu ani omylem nezatežují. V lepším případě žijí z podpory a příspěvků, které jim chodí poštou kdoví odkud...

A obvodní policisté pro ně častěji než často fungují jako „poštáči“ a „taxikáři“ – doručují urgentní korespondenci, realizují mnohá předání do výkonu trestu a příkazy k zatčení, vyřizují spoustu výtržnictví.

„Základna“ Obvodního oddělení Policie ČR svítí novotou, nově má i vnitřní vybavení (včetně např. cely předběžného zadržení)

Policisté se při práci běžně dostávají z města na téměř idylický venkov – třeba na farmu osmdesátiletého pana Jošky Krajnáka

Každý den po ránu se – toho dne – „operační“ tým obvodů úkú i s detašovaným pracovníkem služby kriminální policie a vyšetřování, radí nad právě „nejozřejšími“ služebními úkoly

Tady jsou hlídkující nprap. Jan Körber s prap. Martinem Vajbarem (stojící) na skok u „městských kamer“ – zrovna sledovaných strážníkem Petrem Soumarem...

Před rokem se přímo kolem sídla obvodního oddělení strhla málem místní občanská válka. Při běžném vyzvání jednoho z občanů, aby si převzal dopis, napadli – značně výbušně a neočekávaně – jeho tři „průvodci“ dvoučlennou policejní hlídku. Nic jim nevadilo ani to, že stojí před vchodem do úřadovny policie, odkud samozřejmě kolegům vyběhla pomoc.

Konflikt se rozhořel tak, že v kratičkém okamžiku oddělení blokovalo na sedmdesát nepřizpůsobivých obyvatel Nejdku. „Mobilně“ svolaný dav vykřikoval hesla, skandoval, jak jsou oni slušní a ochránci pořádku hrozní, oškliví. Hrozila totální ztěk zázemí policistů. S výpomocí přispěchaly hlídky z Nové Role, z Perninku, dva městští strážníci (ti dokonce – zcela oprávněně – použili proti zjevně přesile i varovný výstřel ze služební zbraně). Karlovarská policejní centrála vzápětí přizvala mezi noční posily plzeňskou zásahovku. Jeden policista utrpěl vážnější zranění, tři další dostali rány lehké.

Pět dní potom trvalo bezpečnostní opatření, při němž se opakovaně kontrolovala restaurační zařízení, pohyb veškerých vozidel po městě, po ulicích se nepřetržitě vyskytovaly posilové hlídky. Velitelé žili na oddělení čtyřiašedesát hodin – a pak, snad po třech dnech, si někdo uvědomil, že je na náměstí nad ránem slyšet zpěv ptáků. Žádní vagabundi nerušili ranní městský klid. Nejedem občan se nechal slyšet, že se konečně pustí přes střed města, aniž by se bál, že se mu něco stane!

Čtyři hlavní pachatelé skončili ve vazbě. Na „filmových“ záběrech neobvyklého srovnání lidu identifikovali policisté řadu známých firem – muže, který běžně provádí krádeže, jedince specializovaného na vloupání do aut. Zadržení měli z minulosti rovněž nemálo potíží se zákonem.

V průběhu následujících týdnů – až měsíců – se všichni ovšem vrátili na svobodu. Nejprve starší žena, po ní její synové, dva mladší muži a nakonec i nejagresivnější pachatel, manžel zarputile na veřejné činitele útočící bojovnice. Stačil jejich slib, že se nadále už budou chovat způsobně, že nijak

...a po půlhodině už zasahují u opuštěného vozidla nad městem, kde v březnových dnech ještě vydařeně vládla zima (na bohatý, dynamicky proměnlivý rejstřík pracovních aktivit – a souvisejících okolností – si kolem říčky Rolavy a nad ní určitě nikdo nestěžuje...)

nebudou mařit nezbytné úřední kroky a že se budou zdržovat na oznámeném místě. Načež uvedli adresu domu, který vyhořel, který – de facto – neexistuje...

Velký obrat v rozložení sil

Teď už jen příjemnější a příznivější informace.

Nejdecký policejní obvod býval sice kdysi mezi srovnatelnými útvary úplně vzadu, ale za poslední půldruha rok „vyletěl“ s objasněností 87,5 % mezi nejlepší obvody bývalého karlovarského policejního okresu (pouze Pernink vykazuje lepších 93 %). A stává se, že i nezávislí, okolní policisté o nejdecké sestavě prohlašují, že jsou nejen nesmírně funkční sestavou – že působí skoro jako výběrové pracoviště.

Začalo to listopadem 2007, kdy konkurzní řízení na šéfy obvodu vyhráli nejprve zástupce nprap. Jiří Krauz a hned nato vedoucí nprap. Marek Konopásek – čtrnáct let partáci ze sousedního rajonu v Nové Roli. Těm se podařilo prosadit dávnější myšlenku převedení obvodu (vzhledem ke množství, všeobsažnost i „zvláštnosti“ řeše-

né kriminality, ze 4. na 3. typ. Tedy ze stavu 14 + 1 tabulka na plánovaných 18 + 2 vedoucích služební místa.

Začali sem nastupovat a přicházejí noví, mladí policisté (s průměrným věkem kolem 25 let a s průměrnou službou nějakých 5 let patří k nejmladším nejspíš v celém kraji), ochotní rychle se učit a odevzdávat služebnímu nasazení – a vůbec zájmu o spoluobčany – víc, než bývá běžné. Namátkou to můžeme dokreslit dvěma příklady:

Kdosi volal na policii, že se nemůže dozvonit na maminku. Službu konající mladík prap. Robert Haas nelenil – aniž by měl v ruce oficiální oznámení, podnět k pracovnímu výkonu – a obratem vypátral v místě bydliště, že paní odvezli do nemocnice. Pak vytelefonoval bližší údaje o tom, kde starší žena leží, a podal zprávu starostlivému žadateli o pomoc. Syn skočil okamžitě do auta, navštívil nemocnou maminku v karlovarské nemocnici. Stihnul se s ní setkat – vlastně i rozloučit. Nemocná žena tři hodiny poté zemřela. Pozůstalý muž poslal na policii kromobyčejně vděčný, děkovný dopis (vloni nejdeckým policistům přišly ještě 4 další listy s osobními díky spokojených občanů)...

Jiný mladý policista – prap. Martin Vosecký – je delší dobu, vedle enormního zájmu o pyrotechnické souvislosti kolem zločinnosti, aktivní v rámci dárcovství kostní dřevě. Díky němu se před časem lékařům podařilo zachránit život čtyřletého děvčátka. A nadějný policista proto dostal ke konci dubna pozvání do Obecního domu v Praze na „děkovné“ přijetí u paní Livie Klausové, první dámy republiky...

Vlastní chválu nepochybně úspěšný velící tandem odmítá s tím, že kvalitu každého vedoucího dělají podřízení!

Příčin současné zdařilejší činnosti policistů v kouzelném Porolaví je celý souhrn. Detašované pracoviště kriminálky (má na starosti i obvod v Perninku a Nové Roli) vede nprap. Alexandr Vataščin, který přímo v Nejdku na obvodě začínal před 24 roky (to ještě stálá služba vždycky po ránu musela čistit a roztápet historická kamna). A dnes častokrát vyšetřuje trestné skutky pachatelů již ze třetí generace některých nenapravitelných rodin.

Nejdek „má kořeny“ ve 13. století, kdy začala tehdejší osada bohatnout na těžbě cínu. Pak tu býval významný hraniční hrad, z nějž zbyla starobylá románsko – gotická věž. Před ní stojí další městská dominanta – kostel sv. Martina s dnešní podobou z roku 1756. Pozoruhodná je rovněž Nejdecká křížová cesta z let 1851–1858 romanticky stoupající od barokního svatostánku lesem vzhůru na Křížový vrch. (Foto nahoře)

K ruce si postupně vybral – asi i k obrazu svému zaučil – 3 detektivy, kteří si jako trvalí obyvatelé města pracovní „terén“ – i ten okolní – dokonale, podobně jako šéf, zmapovali a kteří si znalost aktuální situace, s propracovanou podporou, součinností „obvodáků“, pořád prohlubují, zdokonalují. Např. rovněž při neustále rostoucím trendu vyřizovat řadu skutků „zkrácenkou“ – zkráceným přípravným řízením, kdy uniformovaným policistům často pátračí, kriminalisté v civilu pomáhají.

Ostatně policie tady má v rámci projektu P 1000 skvěle restaurované, nově vybavené společné sídlo. Mimo jiné osazené čtyřkamerovým dohlížecím systémem – jedno „oko“ sleduje hlavní ulici před objektem, druhé detailněji vstup do budovy, třetí kamera „zapisuje“ dění v přijímacím prostoru u recepcce (kde to může každou chvíli hodně jiskřit), čtvrtá „jistí“ parkoviště v zadním traktu.

Přes moderní techniku zmínka o místní městské policii:

Ta má 12 strážníků sloužících nepřetržitě po 3 lidech, z nichž jeden „obsluhuje“ 11 jednotek na „nejkrizovějších“ místech rozprostřeného městského seskupení kamer (jsou zhruba 6 let v provozu a větší rozlišovací schopnost – zvláště u některých – by byla „využitelná“ více než pravděpodobně vítaná).

Také spolupráce obou policií je bezmála učebnicová, snad i na účet toho, že jedním ze strážníků je bývalý policista z místní P ČR.

Do obrazu zdánlivého „kouta zapadlých vlastenců“ našeho dnešního světa zbývá dodat ještě pár střípků.

Nejdek býval ve druhé polovině minulého století výrazně průmyslový. Slavná česárna vlny sice ztlumila poněkud výrobu, Metalis, který produkoval žádané aluminiové nádoby, ale nadále vyrábí kovové odlitky. A objevily se novější firmy. WITTE zaměstnává kolem výroby klíčů a zámků do vozidel na 1 600 lidí, i dojíždějících. Solidní zaměstnanost obyvatelstva udržují podniky SVISFORM, ZPA.

A jen tak na okraj, dostatek pracovních míst, pro toho, kdo chce vydělávat, vedl v Nejdku v březnu tohoto roku paradoxně – v čase zuřící světové krize – k růstu cen zdejších bytů...

Lokálpatrioti doporučují region k turistickým návštěvám přírodních krás, k toulkám – v zimě na běžkách, v létě klidně s horským kolem – za výhledy třeba z kamenné rozhledny Pajndl na Tisovském vrchu.

Zájemci o nedávnou historii neustále rozvířují představu, že tu někde v zalesněných roklinách dosud „čeká“ na objevení archiv nacistického koncentračního lágru, určitě zakopaný spolu s velkým – koncem minulého světové války nevyužitým – muničním skladem.

Kvůli tomu bych se na Nejdecko vracet nemusel, kvůli dobrým rodákům a trvalým místním fandům hodnotného – i častěji „přírodního“ – života určitě ano...

Jaroslav KOPIC
Foto Václav ŠEBEK

Místní lokálka představuje několik jedinečností – zastavuje v pěti stanicích a pořád je v Nejdku, leží na Krušnohorském Semmeringu, na trati z Karlových Varů do německého Johanngeorgenstadtu, jejíž horská část je druhou v ČR nejvyšše položenou železnicí.

Znaky evropských měst

V únoru tohoto roku média oznamovala, že významná jihokorejská automobilka bude vyrábět „rychlá kola“ pouze v jedné směně. Propouštění zaměstnanců sice nehrozilo, ale světová hospodářská krize dorazila též do slovenských končin. A vy nejspíš máte ihned jasno, o kterém městě – v tomto případě tedy zahraničním – bude tentokrát řeč.

nější architektonickou památkou do dnešních dnů zůstává katedrála Nejsvětější Trojice.

V novodobějších časech sem byla z Prahy přestěhována Vysoká škola dopravní (1960), z níž následně vznikla (1996) zdejší univerzita (s profilem rozšířeným z původního technického zaměření o přírodní a humanitní obory). Roku 1990 bylo obnoveno historické jádro města a v roce 2008 se město stalo sídlem biskupa nově zřízené římskokatolické diecéze.

Sídlí tu rovněž velké množství středních škol (první zmínka o protestantském gymnáziu souvisí s rokem 1524!), Povážská galéria a Povážské múzeum (český exulant Jan Dadan tu třeba už v roce 1665 založil první tiskárnu). Poblíž se rozlévají hladiny přehrady Hričov a Vodné dielo stejného názvu jako samo město.

K slavným rodákům patří česká herečka Jana Štěpánková, partnerským městem v České republice je Plzeň...

Věhlas místnímu regionu v současnosti (od roku 2006) nejspíš nejvýraznější měrou dodává supermoderní automobilka Kia Motors Corporation (s 2 700 obsazenými

Sídlo biskupa, Kia Motors i slovanské mohyly

A můžeme napovídat: Jedná se o čtvrté (někdy, v jiných pramenech uváděno páté) největší slovenské město. Leží na soutoku řek Váh a Kysuca, vlastně nedaleko od českých a polských hranic. V 9. století tady stál první románský kostel. Nejstarší zmínka pochází z roku 1208 (terra de Selinan), kdy v místě ležela malá slovanská osada (před ní tu ovšem – dle archeologických průzkumů – sídlilo paleolitické „obyvatelstvo“, později zde vzniklo halštatské hradiště...). Pradávné Slovyany dokládá existence mohylového pohřebiště či staroslovanská keramika v části Frambor.

Roku 1321 se město stalo svobodným městem královským, výsady mu udělil král Karol I. Róbert z Anjou. V období baroka místní vybudovali zámek Budatín a řadu klášterů a kostelů. V roce 1431 město dobyli, vypálili a vydrancovali husiti. Nejvýznam-

pracovními místy, s produkcí vozů Kia Ceed a Kia Sportage, k nimž se chystá nástupce malého lehkého terénního vozu Tuscon – sériovému vozu předchází koncept IX-Onic, s roční zhruba čtvrtmilionovou produkcí, která má zvyšující se odbyt např. do Ruska – letos to má být už 15 procent z celkové výroby...).

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 31. 5. 2009

Znaky evropských měst

Policista č. 5/2009

KUPON č. 5

Řešení z č. 3/2009 zní: město DRÁŽDANY
Ze správných odpovědí jsme vylosovali:
Eva Zápotocká, Ústí nad Labem; Robert Mašek,
Sokolov; František Brejcha, Praha.

Blahopřejeme a zaslání knižní odměny!

/ki/
Foto Dana
KUTÁLKOVÁ

Kresba
František DOUBEK

Tohle dost neobvyklé jméno vzniklo víceméně náhodou, podle stejnojmenné stanice trasy B metra, v jejíž bezprostřední blízkosti se nová pražská střelnice nebo spíš střelecký komplex nachází. Rajská Zahrada nabízí některé možnosti, jaké nemá žádná jiná krytá střelnice v české části naší republiky. Zvlášť hlavnímu městu něco takového citelně chybělo.

Spolupříjemcem komplexu tunelových střelnic Rajská Zahrada je Jaroslav Ondra, jenž v souvislosti s jeho otevřením zrušil nebo ruší ostatní střelecké a obchodní aktivity své firmy Střelecký servis v jiných pražských lokalitách. „Zkoušíme ještě, co tady udělá padesátka BMG,“ říká Jaroslav Ondra. „Zdá se, že zde bude možné střílet i z těch nejvýkonnějších zbraní. Přitom ani obyvatelé paneláků v nejbližším okolí třeba nemají tušení, že se tady střílí.“

Střelnice byla oficiálně otevřena 1. ledna 2009, ale už předtím se na ní konalo několik střeleckých akcí. Není určena pro příchozí zájemce „z ulice“; pro takový provoz není stavebně ideální a nemá dokonce ani žádné pevně stanovené otevírací hodiny. Otvírá podle potřeby, třeba i o víkend, ale vždy po předběžné dohodě (tel. 602 228 687).

Pronajímat se bude nejméně celý jeden tunel ze dvou a nebude to úplně levné, protože majitelům se samozřejmě musí vrátit skutečně nemalá investice. Ale rozpočítali se pronájem na členy skupiny, nejlépe organizované, nebude to zase tak strašné. V Rajské Zahradě se ostatně pro skupiny pořádají střelecké akce a kurzy z jednotlivci

se mohou zúčastnit některých otevřených střeleckých závodů, při nichž lze uplatnit akční střelbu v mimořádně zajímavých podmínkách. Zájem projevily i ozbrojené složky. Pravidelně zde cvičí nejméně jedna speciální jednotka Armády ČR, střelnice se líbí i policejním jednotkám, které měly možnost si ji vyzkoušet. Zejména dlouhý tunel – dalo by se říci taktický polygon – totiž umožňuje provádět komplexní výcvik spojený s řešením modelových taktických situací ve skupině, včetně přesunů a střelby z krátkých i dlouhých zbraní na kratší i dlouhé vzdálenosti až do 150 metrů a na všechny možné druhy terčů včetně zvedacích a padacích armádních figur, které jsou zde k dispozici. Nic nebrání ani střelbě dávkou, pokud je to střelba rozumná, do valu, a není-li zařízení střelnice.

Firma Střelecký servis hodlá i v budoucnosti poskytovat úplný servis také nejširší střelecké veřejnosti, tedy i její „civilní“ části. V Rajské Zahradě se postará o zájemce, kteří přijdou s tím, že by chtěli získat zbrojní průkaz a zbraň, zorganizuje přípravu i vlastní provedení zkoušky odborné způsobilosti. Pro toho, kdo chce zbraň skutečně na obranu nebo ke sportovnímu vyžití, tím ale všechno teprve začíná. Střelecký servis

bude nabízet nebo už nabízí široký sortiment dalších střeleckých kurzů od základního sebeobraného až po nejnáročnější taktické kurzy pro pokročilé včetně střelby z různých typů zbraní.

Stálý personál představují manželé Ondrovi, ale vedení kurzů převážně zajišťují externisté, vynikající střelci s instruktorskými a metodickými zkušenostmi

Přemysl LIŠKA
Foto autor

Komplex tunelových střelnic Rajská Zahrada sestává ze dvou protilehlých tunelů umístěných pod tubusem metra, které je zde vedeno nad zemí

Hlavní střelecký tunel umožňuje střelbu až na 150 metrů. Další zařízení umožňuje výcvik ve střelbě po námaze, simulaci slaňování aj.

RAJSKÁ ZAHRADA

Od sedmdesátých let 20. století, kdy vznikala veleúspěšná CZ 75, požadavky zákazníků doznaly změn. Především je tu jasně viditelný trend zmenšování služebních pistolí, především u policie. Dnešní policejní pistole jsou stavěny typicky s hlavní dlouhou kolem 100 mm oproti dřív běžným 120 mm, celková délka už není přes 200 mm, ale 180–190 mm. Soudobá služební pistole nenabírá váží kolem 800 g, spíše méně.

Takové hmotnosti lze stěží dosáhnout s tradičním ocelovým rámem pistole. Jedna z možností je použití zušlechtné hliníkové slitiny, jak je tomu u služební pistole Policie ČR s typovým označením CZ 75 D Compact z České zbrojovky Uherský Brod. Toto řešení stále preferují někteří z předních světových výrobců pistolí, konkrétně firmy Beretta a J. P. Sauer Sohn. I oni však mají v nabídce pistole s polymerovým rámem, protože v několika posledních letech se projevuje příklon výrobců i zákazníků právě k tomuto řešení. Soudobá technologie plastů už totiž dovoluje dosažení přinejmenším stejných vlastností zbraně, avšak s nižšími výrobními náklady – a to se může promítat i do ceny.

Česká zbrojovka Uherský Brod jako náš prakticky monopolní a světově uznávaný výrobce (nejen) služebních pistolí si tohoto

trendu byla a je velice dobře vědoma. S první „plastovou“ pistolí CZ 100 a jejími variantami přišla už v 90. letech minulého století, později byl polymerový rám aplikován u uherskobrodského subkompaktu CZ 2075 Rami P a u pistole pro zvláštní jednotky CZ 75 P-01 Phantom.

Nyní zbrojovka na tento trend reaguje novou pistolí služební velikosti CZ 75 P-07 Duty, kterou představila letos v lednu na Shot Show v USA a v březnu na veletrhu IWA v Norimberku. CZ 75 P-07 Duty je samonabíjecí pistole s plastovým tělem v ráži 9 mm Luger

(připravuje se i verze v ráži 40 S&W) a se závěrem uzamčeným zkráceným Browninovým mechanismem (nucený pokles hlavně). Zásobník je pochopitelně velkokapacitní.

Závěr je první ze zásadních konstrukčních odlišností nové pistole. Česká zbrojovka opustila tradiční ovládání závěru uzavřenou kulisou a uzamčení pomocí žeber – Duty má kulisu otevřenou a závěr se zamyká kvadratickým výstupkem na zadku hlavně přímo do výhozního okénka. Závěr je ocelový a v plastovém těle pistole je veden pomocí ocelových vložek. Ty současně slouží jako kontejnery, které nesou spoušťový a bicí mechanismus. Závěr je stejně jako u všech pistolí z rodiny CZ 75 veden na vnitřním vedení. Vratná pružina je z důvodu úspory stavební délky a lepší pracovní

Pistole rozebraná k čištění

Charakteristicky vyrobena z drátu kvadratického průřezu.

Bicí a spoušťový mechanismus je klasický dvojčinný (SA/DA) s vnějším kohoutem. Není úplně nový, jedná se o adaptaci mechanismu CZ 75 Omega, který vznikl v letech 2005–2006. Táhlo spouště je na spoušti zavěšeno pod jejím otočným bodem a v pracovním kroku se pohybuje dozadu. Táhlo spouště je ale na rozdíl od minulosti jednostranné. Hlavní výhody mechanismu Omega jsou především technologičnost výroby (většina dílů je lisovaná nebo vyráběná moderními technologiemi MIM), uvolnil se trochu prostor v zásobníkové šachtě, rukojeť tedy může být při zachování stejné kapacity zásobníku kompaktnější a nový mechanismus je také možné rozebrat bez použití nářadí.

Mechanismus drží na bajonetových spojkách. To je výhoda jak pro velké uživatele z řad ozbrojených sborů (zbrojář nepoře-

buje žádné montážní přípravky, stačí, když je dobře vycvičen), tak pro výrobce – montáž je jednoduchá. Pro Českou zbrojovku je nepochybně také výhodné, že více než 70 % součástek bicího a spoušťového mechanismu Duty je shodných s pistolí CZ 75 Omega. Pro střelce je ale nejdůležitější, že současně zůstaly zachovány dobré vlastnosti původního mechanismu CZ 75.

Pistole Duty má zachovány všechny pojistné mechanismy z posledních provedení pistolí CZ 75. Má především vslou blokovou pojistku úderníku, která brání jeho pohybu, dokud není plně stisknuta spoušť nebo závěr z nějakého důvodu nedoběhl do krajní přední polohy. Úderník je setrvačný, tedy kratší než dutina závěru, ve které je uložen. Kohout má bezpečnostní ozub. Jako pasivní bezpečnostní prvek lze vnímat i konstrukci výstupku přerušovače na táhle spouště. Pokud závěr nedoběhl do přední

Nová konstrukce spoušťového a bicího mechanismu také umožňuje osazení zbraně vypouštěcí pákou kohoutu namísto manuální pojistky. Záměna těchto dvou ovládacích prvků je přitom velice jednoduchá, zvládně ji běžný uživatel.

Záchyt zásobníku je jednostranný, umístěný na rukojeti pistole za spodní úponou lučičku. Je konstruován jako oboustranně použitelný, uživatel si může záchyt sám obrátit a nainstalovat tak, jak mu vyhovuje. Dvouřadý zásobník s jednořadým vyústěním má plechový plášť, dno a podavač jsou z plastu. Není shodný se zásobníky pro klasickou pistoli CZ 75. Po vystřelení posledního náboje ze zásobníku zůstává závěr zachycen v zadní poloze (střelecká pohotovost). Hmatník záchytu závěru je na levé straně.

Rukojeť pistole a prostor nad spouští jsou zdrsněny pískovým dezénem. Závěr je

matně černý, ovšem není to odolný černý lak používaný dlouhá léta u pistolí CZ, ale ještě odolnější nitridace. Na polymerovém rámu vpředu je lišta pro uchycení svítilny, laserového zaměřovače nebo jiného příslušenství, pochopitelně podle dnes již asi univerzálně používané normy MIL STD 1913, tzv. Picatinny. Dobře čitelná mechanická mířidla tvoří pevná muška (existuje několik velikostí umožňujících výškovou korekci nastřelení) a hledí uložené v rybinové drážce. Záměrný obrazec je zvýrazněn bílou tečkou na mušce a bílým orámováním výřezu hledí.

Pistole CZ 75 se obecně vyznačují kultivovaným chodem spouště, ale jak se ukázalo při testech, chod nové Duty je až mimořádně hladký. Odpor spouště v jednočinném i dvojitě činném režimu je velmi rovnoměrný, s maximem 17 N při jednočinném spuštění a 40–44 N ve dvojitě činném režimu.

Z toho vyplývá také dobrá přesnost střelby nové pistole, v zásadě srovnatelná s klasickou CZ 75. Rozptyl pěťiranových položek na 25 metrů se – podle kvality střelce a střeliva – pohybuje v rozmezí 50–150 mm. V porovnání s CZ 75B se Duty s plastovým rámem po výstřelu podstatně rychleji srovnává do záměrné a lze rychleji střelout další výstřel. CZ 75 P-07 Duty v ráži 9 mm Luger se při orientačních testech ukázala také jako mimořádně spolehlivá, bez ohledu na druh použitého střeliva.

Pistole je kompaktní, příjemná na nošení, netlačí, dobře sedí u boku.

Ing. Martin HELEBRANT
Ing. Přemysl LIŠKA

Foto Přemysl LIŠKA,
Václav ŠEBEK a výrobce

CZ 75 P-07 Duty

CZ 75 P-07 Duty
ráže 9 mm Luger

Česká zbrojovka Uherský Brod dodává k Duty nové, nastavitelné pouzdro z pevného plastu, které se dá dobře použít i na jiné typy uherskobrodských pistolí

polohy a spolehlivě se neuzamkl, je táhlo spouště stlačeno a nemůže zabrat se spoušťovou pákou.

Duty nemá výstražník, ačkoliv mnoho výrobců jej dnes integruje do dráčku vytažovače. Aktivní bezpečnost zajišťuje manuální pojistka montovaná na těle pistole. Její ovládací hmatníky jsou na obou stranách těla. Pistole se zajišťuje pohybem hmatníku pojistky vzhůru, odjišťuje se stlačením hmatníku dolů. V odjištěném stavu se na těle zbraně objeví pod hmatníkem červená tečka. Na zajištěné pistoli nelze manipulovat se závěrem, je zablokován.

Je lákavé POMÁHAT SPRAVEDLNOSTI

Začnu možná negalantně: Jméno soudní lékařky MUDr. Aleny Lysenkové najdete ve znaleckých posudcích, zařazených do vyšetřovacích a soudních spisů z 60. a 70. let minulého století. Kolikrát jsem na ně narazil při bádání v archivech a říkal si jak by bylo pěkné posedět, doufejme, že s čipernou, doufejme, že ještě s dobře rozpomínající se dámou někde u káfička, popovídat si s ní o starých případech... Nakonec se tak stalo. Vážení čtenáři, zíral jsem a koukal jak ten nejpřekvapenější rorejs!

Doktorka Lysenková mě totiž přijala v budově Ústavu soudního lékařství v pražském areálu Fakultní nemocnice Na Bulovce. Pili jsme kávu v její pracovně, neboť paní soudní lékařka stále pítvá a stále působí jako forenzní znalkyně!

MUDr. A. Lysenková: „V zájmu objektivity musíte ovšem, pane redaktore, vědět, že mám už jenom částečný úvazek, což se týká i náhlých výjezdů k případům, kdy nás potřebuje policie k ohledání těla někde v bytě nebo v terénu. Je mi 77 let, na soudní lékařství jsem nastoupila v roce 1963, takže mám snad na občasný pocit únavy nárok.“

Hmmm... Vzpomenete si na okamžik, který rozhodl, že jste se stala soudní lékařkou?

„Tento okamžik lze vymezit velice přesně. Bylo to v první půli šedesátých let, byla jsem vdaná a narodilo se mi druhé dítě. Končila mi mateřská a já řešila problém, kde budu pracovat. Se synem mi až dosud pomáhala maminka, dojížděla jsem totiž do nemocnice v Nymburku, kde jsem působila jako lékařka s atestací gynekologie – porodnictví. Zvládnout něco takového se dvěma dětmi bylo ovšem nemožné. V Praze jsem nemohla sehnat místo, neboť porodnictví bylo prý přefeminizované... A tak jsem dumala, kam se vrátím. Jednoho dne jsem prala a koutkem oka jsem zahlédla, jak si moje malá holčička lízla ze škatulky s krémem na boty.“

Krém na boty a soudní lékařství? To jsem zvědav na tu pointu.

„Brzy přijde. Když jsem si uvědomila, co je v krému za rozpouštědla a další svinstva, zvítězila vyplašená matka nad chladnokrevnou lékařkou. Pečlivě jsem dcerce vytřela jazýček froté ručnickem a hnala jsem se s ní do dětské nemocnice na Karlově. Tam jsem potkala kamarádku: *Ahoj, co děláš, přijď pak za mnou!* Mně ale samozřejmě stále věřila

v hlavě ta rozpouštědla... Skončilo to tím, že na velmi zšeřelé chodbě prohlédla jistá lékařka jazyk mé dcery a konstatovala, že vše je v pořádku... No, tak jsem šla aspoň za tou kamarádkou. Seděl u ní právě doktor Řehánek ze soudního na Albertově. Řeč plynula, říkala jsem, že sháním práci a doktor Řehánek povídá, abych to zkusila u nich, že mají volné místo.

Poznala jsem tak zanedlouho profesora Jaromíra Tesaře, tehdy ještě docenta, soudního lékaře od Pánaboha. Říkám to proto, že takzvaný soudňář nemůže mít profesní klapky na očích, musí si zejména na místě činu všimnout všeho, přemýšlet a pracovat empiricky... A právě toho se dostalo profesoru Tesařovi v obrovské míře. Nebyla jsem sama, kdo se o místo ucházel, ale nakonec si vybral mě. Myslím, že mě měl rád, i když o mně říkal, že jsem hubatá. A taky mi řekl, že umím dobře vyprávět anekdoty. *Já vás vezmu, ale musíte mi denně říct jednu anekdotu!* Řekla jsem, že jeden vtip denně je moc, že se budeme střídat, jednou on, jednou já... A tak jsme si dlouhý čas, každý pracovní den hned ráno, vyprávěli fůrky, pídila jsem se po všech možných anekdotách, časem došlo i na ty lordské nebo židovské.“

Jaké byly vaše začátky? Živá pacientka v naději, nebo tělo, většinou zle poznamenané tělo mrtvého člověka – to je pro nováčka krutý rozdíl!

„Profesor Tesař mi řekl: *Nebojte, ze začátku se budete jenom dívat...* No tak, dívala jsem se přesně jeden den a vpadla jsem do toho rovnýma nohama. Hned první měsíc jsem absolvovala 31 pitve! Ústavů soudních lékařství bylo v Praze mnohem méně, dlouho vlastně existovala jen dvě... Šlo především o pitvy zdravotní, kdy člověk zemře mimo zdravotnické zařízení a je potřeba ověřit příčinu smrti. Vražda byla v šedesátých letech něčím naprosto mimořádným, pokud k nám na Albertov přivezli oběť vraždy, přihlíželi jsme soudní pitvě všichni, abychom se přiučili...“

Samozřejmě, že některá těla byla ve velmi špatném stavu, přes to se musíte přenést. Myslím, že mně pomáhala profesní zvědavost, snaha dostat se výsledku... Hned první měsíc jsem pitvala silně shnilé tělo, larvy téměř v chuchvalcích lezly po těle i po mé gumové zástěře. Nebyla to od profesora Tesaře zlomyslnost, on přiděloval jména zemřelých, neznal skutečný stav těla... Nicméně, když se dozvěděl, s čím jsem se musela vypořádat, skákal nadšením jako kašpárek: *Jééé, tak vás vítám mezi soudními lékaři!*

Ještě bych chtěla dodat na vysvětlenou – ano, už jsem se setkala s tím, že někteří léka-

ři se na nás dívají trochu svrchu, v jakých podmínkách pracujeme. Je snad ošetření nemytého a pozvraceného pacienta něčím příjemnějším? Žádný lékař, tím méně soudní lékař, si svou klientelu nevybírá.“

Existuje něco, nějaký aspekt přes který se nedokážete přenést ani po bezmála půl století praxe?

„Pitva dítěte. Setkala jsem se s ní poměrně brzo, ještě jako matka dvou malých dětí... No, tu práci jsem udělala, ale tenkrát jsem to obřečela. Doneslo se to až k profesoru Tesařovi a on byl takový gentleman, že se snažil, pokud to jenom trochu šlo, abych se těchto věcí mohla vystříhat. Není to tak dávno, co jsem při výjezdu prohlížela tělíčko mrtvého dítěte. Bylo to v bytě, ono děcko žilo asi ve všechjakejch podmínkách, což bylo na celkovém zařízení i na jeho oblečení a vybavení vidět... No, nebylo mi dobře u srdce – a nikdy už nebude.“

Jak se vyrovnáváte s tak zvanými slavnými případy? Úmrtí populárních osobností, mediálně sledované vraždy...

„To je velice snadné. Děláme svou práci, jenom se musím spolu s mými kolegy připravit na zvýšený mediální tlak.“

Filmové i televizní tvůrce vaše pracovní prostředí lákají, v detektivních nebo krimi-

nálních příbězích se často setkáváme se soudními lékaři. Většinou jsou to chladní cynikové nebo nepřiměřeně veseloučtí excentrici... Co vy na to?

„Povím vám příhodu...“

Veselou příhodu z natáčení?

„Ano. Myslím, že většina lidí v tomto státě zná film *SMRT STOPÁŘEK*, který vznikl na základě skutečného případu. Rozhovory mezi detektivem Buchvaldkem a soudním lékařem Kláskem se točily u nás na Albertově. I přišel jednoho dne herec Klásek, velmi nedbale oblečený, na bradě měl strniště, špinavé polobotky... Docent Strejc byl vždycky akurátní pán a herečův vzhled ho zarazil. Zdvořile, ale rozhodně mu nabídl, jestli se nechce oholit, že mu milerád půjčí holicí strojek, taky že se postará o vycídnění jeho bot... Herec Klásek se zarazil ještě víc: *Ale já to mám v roli!!!* Říkali jsme si pak s docentem Strejcem – Tak takhle nás chce vidět filmářský svět?“

Už jsme tu hovořili, že soudní lékař nepracuje jen nad pitevním stolem, o potřebě jeho všímavosti na místě činu či místě nálezu. Věhlasný Edward Knobloch napsal ve své knize *Lékařská kriminalistika dokonce kapitulu, nazvanou Psychologie místa trestného činu. Můžeme to ještě nějak doplnit?*

„Ano, důležitost mít otevřené oči zdůrazňuji na svých přednáškách i lékařům Rychlé záchranné služby, kteří občas přijíždějí na místo činu ještě před námi. Potěšilo mě, když jsem se dozvěděla, že jeden z těchto mých posluchačů uvedl do zápisu, že si v místnosti, kde leželo tělo, všiml na nábytku velkých ploch bez prachu, podle všeho po zmizelé elektronice... Jindy zas může jít o podobu krevních kapek nebo stříkanců, všimnout si, zda jsou na místě činu nějaké léky a konkrétně jaké, nebo jestli tam někde nestojí sklenička se sedlinou a další a další... To všechno může později logicky zapadnout i do našeho znaleckého, soudně lékařského posudku.“

Je lákavé pomáhat svým odborným přispěním spravedlnosti? Vzpomenete si na nějaký takový případ?

„Je to velmi lákavé. Vzpomínám si na případ, na kterém jsem se podílela s kolegyní MUDr. Alenou Cypriánovou. Šlo o brutální vraždu muže, na kterého si v noci počítali dva mladíci, motivem bylo vyřizování účtů během předchozího popíjení v hospodě. Oběť nesla stopy úderů rukou, taky kopanců, šlapání po těle. Na velmi poškozené bradě jsme našli tržné rány, které neodpovídaly mechanismům poranění, která jsem doposud zmiňovala. Vyslovily jsme názor, že jde o poranění vzniklá tzv. boxerem. Což se později potvrdilo, usmrcení oběti přihlížel v křoví vystrašený svědek, který vypověděl, že jeden z pachatelů si v průběhu činu navlékl na ruku něco kovově lesklého... Myslím, že v situaci, kdy oba obvinění bagatelizovali svůj podíl a snažili se shodit vinu jeden na druhého, měl tento poznaek svou důkazní cenu.“

Druhý případ začal ve staré zástavbě nemocničního areálu v Motole, kde 20. října 2003 zpozorovala úklidová četa ležet v šachtě teplovodního potrubí tělo muže. Když ho tam viděli ještě dva dny poté, oznámili vše policii. Tělo bylo ve stavu pokročilého rozkladu, zšetření na místě činu ani z předběžné prohlídky těla nešlo spoleh-

livě zjistit, zda muž zemřel bez cizího zavinění – nebo zda jeho smrt nebyla zaviněna jinou osobou. Takže vyšetřovatel v souladu s § 115 odst. 1 tr. řádu nařídil pitvu, kterou jsem vykonala společně s primářem MUDr. Michalem Beranem.

Když hodně zjednoduším závěry našeho posudku, našli jsme na zádech tři bodné rány, nejdelší šesticentimetrovou, označenou jako C. Charakter ran nasvědčoval účinku bodného nebo bodnořezného předmětu, např. nože. Ačkoliv z důvodů pokročilého hnilobného rozkladu nebylo možné určit přesné dučeje ran, usoudili jsme, že rána C pronikla dutinou hrudní a přes bránici do jater. Pitevní nález nám umožnil předpoklad, že smrt neznámého muže nastala v souvislosti s poraněním, a to – podle lokalizace – poraněním způsobeným jinou osobou.“

A co doba smrti?

„Tu nebylo možné určit. Lékař záchranné služby, který na místě provedl prohlídku zemřelého, určil dobu smrti na 20. října 2003. My jsme ovšem s primářem Beranem toho názoru, že ke smrti muselo dojít dříve. Jistě, teplé prostředí, ve kterém se tělo nacházelo, uspíšilo hnilobný proces, ale jeho pokročilost napovídá, že ke smrti došlo ještě před 20. 10. 2003. Pokud vím, kriminální vyřešení případu uvízlo kvůli nezjištění totožnosti poškozeného. Antropologické vyšetření stanovilo věk neznámého muže v době smrti plus minus 45 let, podařilo se zjistit i další markanty, nápomocné ke zjištění totožnosti... Nicméně mrtvý muž z Motola nedostal nikdy svoje skutečné jméno.“

Existují soudně-lékařské učebnice.

Od Edwarda Knoblocha. Od Františka Hájka.

Od Jaromíra Tesaře... Samá slavná a uznávaná jména. Která z těchto učebnic nejvíce vyhovuje vám?

„Ta Tesařova.“

Musíme si ale uvědomit, že třeba profesor Tesař byl žákem profesora Hájka, jejich díla jsou tedy odrazem doby a tehdejšího soudně-lékařského poznání vůbec. Snad proto nebudou čtenáři brát jako projev ješitnosti, když vám ukázu knihu *Soudní lékařství* z roku 1999, kolektivní dílo, jehož jsem spoluautorkou. Samozřejmě, že v mnohém jsme navázali na práci profesora Tesaře, ale aspekty a termíny soudního lékařství, stejně jako kriminalistiky a dalších forenzních oborů byly už zase dál. Mohu namátkou jmenovat problematiku střelných poranění nebo záležitosti týkající se syndromu týraného dítěte.“

Kolik pitev a soudnělékařských posudků máte za sebou?

„Schovávám si všechny pracovní deníky, mám tedy přesný přehled. První pitvu jsem vykonala v říjnu 1963, celková doba zaměstnání na ústavech soudního lékařství činí 44 let a tři měsíce. Do konce roku 2008 šlo celkem o 9 798 pitev, z toho bylo soudních 1 577.“

Dosáhnete i desetitisíců pitev?

„Já věřím, že ano.“

Uznáváte nějaké soudnělékařské krédo?

„Krédo? To zní příliš vznešeně. Jsem ale přesvědčena, že soudní lékařství je velmi důležité zdravotnické odvětví, navíc s výrazným přesahem do policejních a justičních oborů. Musíme se vypořádat se širokou škálou povinností a odpovědností. Nezabýváme se přece jen otázkou mrtvých a poškozených, na základě našich posudků může být přehodnocena vina, či nevína živých lidí.“

Viktorín ŠULC
Foto Václav Šebek

Pěší střelnice
Daskabát

ČTYŘI ČÁSTI celku

V minulém čísle jsme zveřejnili první část rozhovoru s plukovníkem JUDr. Čestmírem Šaškem, vedoucím odboru vzdělávání Policejního prezidia. Dnes přinášíme jeho dokončení.

Trend, s nímž se policie v některých oblastech střetává, není právě nadějný: brutalita pachatelů vzrůstá, napadení policistů přibývá stejně jako pokusů jim při kontrole ujet. Asi bude třeba s tím počítat a připravovat cíleně policisty na podobná tvrdá střetnutí?

Nepochybně. A jde nejen o zákrok sám, ale i to, co policistu čeká po něm. Co udělá s jeho psychikou, když – třebaže ve službě zákonu

a plným právem – někoho zraní nebo dokonce zabije? Ať je vycvičen jak chce, stejně to s každým zacvičí! Z tohoto důvodu vytváříme zpětnou vazbu z analýzy závažných zákroků do oblasti vzdělávání a výcviku. Takové situace vyhodnocujeme opravdu důkladně, ne od stolu a z papírů. Chceme mluvit s aktéry takové události, jejich služebními nadřízenými, ale třeba i s kolegy z útvaru. Zajímá nás rovněž, jestli se dotyčný policista sám cítil pro takovou mezní situaci dobře připraven. Chceme vědět, jestli jeho přímý vedoucí vnímal zákrok jako oprávněný a dobře provedený. A tak podobně.

Co s takovým rozbořem dál?

Rozhodně neskončí v šuplíku na našem pracovišti, pošleme jej nejen „nahoru“ s konkrétními návrhy na příslušná opatření, ale také školám a školním policejním střediskům, aby z nich mohly vyvodit závěry pro svou práci. Současně je nabídneme všem krajským ředi-

telstvím, protože v tomhle ohledu nemají všechna stejná praktická zkušenosti. V Praze vznikají extrémní situace poslední dobou málem obden, třeba v jižních Čechách mají relativní klid. Ale informace potřebují všichni, aby nebyli jednou zaskočení. Vyhodnocení včetně příslušných statistik jsou umístěna na našich intranetových stránkách a jsou volně přístupná všem, tedy řadovým policistům.

Zaslechl jsem pojem policejní jazyková zkouška. Oč půjde?

Z vyhodnocení objektivních potřeb výkonu služby a požadavků mimoresortních subjektů vyplynula potřeba, aby policista zařazený na základním útvaru policie, který slouží na ulici a může přijít do styku s cizinci, byl schopen základní verbální komunikace v běžných situacích. Nepůjde o odborné debaty, ale dotazy typu – kudy na nádraží a někdo mi ukradnul peněženku s doklady.

Dosavadní systém jazykového vzdělávání nebyl pro tuto potřebu efektivní. Policisté mají maturitu, i v základní odborné přípravě bylo obsaženo jazykové vzdělání, ale výsledek v praxi byl v podstatě mizivý. Akreditované jazykové vzdělání je předimenzované gramatikou a požadavky na písemný projev. Policejní jazyková zkouška odpovídá podle společného evropského referenčního rámce

druhému stupni (z definovaných šesti) a je soustředěna do oblastí poslechové a verbální. Tímto vzděláním by neměli univerzálně projít všichni policisté, ale pouze ti, kteří slouží na funkci, kde ke kontaktu s cizincem dochází. U Cizinecké policie to podle rozhodnutí ředitele této služby budou všichni, u dopravní a pořádkové policie určí počty a konkrétní lidi služební funkcionáři s personální pravomocí. Tady je nezbytné ještě konstatovat velice důležitou věc – pokud současně s koncipováním poskytování jazykové kvalifikace odpovídající reálným podmínkám a požadavkům výkonu služby nebude vytvořen systém pro její dlouhodobé udržení, pak je celá naše snaha zbytečná.

Pro příslušníky Cizinecké policie je slušná znalost cizích jazyků denní chlebiček, ne?

Ano, proto jsme také do základní odborné přípravy, již budoucí cizinečtí policisté procházejí v holešovské škole, začlenili 320 hodin specializované jazykové přípravy a vydali pro ně praktickou kapesní příručku. Pro policisty pořádkové a dopravní policie jsme připravili jazykové kurzy s rozdílným obsahem a vydali jsme pro ně dvacet tisíc kusů kapesní knížečky se základními frázemi – z jedné strany anglicky, z druhé německy – již může mít každý policista při sobě a v případě potřeby si osvěžit paměť.

Půjde o kurzy, jimiž budou vybraní policisté napříště procházet v policejních školách?

V celém komplexu problémů řešíme i otázku, jestli celou jazykovou přípravu (tedy její poskytování i udržování) budou zajišťovat pouze školy formou povinných i nabídkových kurzů. Vedle možnosti složit zkoušku po samostatné přípravě budou vytvořeny podmínky jak pro studium na resortních školách, tak pro studium od formy veřejně přístupného E-learningu, výukových audiopomůček, až po budování „samovýukových“ učeben na útvarech policie. Po schválení koncepce jazykové

cionářům a všem policistům bude dostupná na intranetových stránkách našeho pracoviště a bude-li to možné i na stránkách tohoto časopisu.

Zapomínat je ale lidské. Co když někdo zkoušku řádně složí, ale jelikož pak nebude komunikovat s turisty denně, spokojeně zapomene, co může...

Jak jsem již uvedl výše, poskytnutí jazykové kvalifikace má smysl pouze když vytvoříme podmínky pro její udržení. Ve spolupráci s pražskou Vyšší policejní školou byl zpracován projekt na realizaci E-learningového systému vzdělávání. V rámci projektu bude řešena i otázka tvorby a distribuce multimediálních výukových pomůček. Ty by měly být zaměřeny zejména na udržení a prohloubení schopnosti „poslouchat“ a „mluvit“, tedy vést jednoduchý rozhovor s obsahem odpovídajícím vykonávané služební činnosti.

Nejen hovorem s cizinci živ je však policista na hlídce. Většina služebních zákroků je méně veselá...

Ano. Když jsme byli po vyhodnocení závažných služebních zákroků požádáni o doporučení, jak zlepšit vybavení policistů, navrhli jsme na základě zpracovaných analýz vybavit policisty kvalitním slzotvorným prostředkem – lidově kasrem. Z vyhodnocení konfliktních zákroků je jednoznačně zřejmé, že je v mnoha situacích efektivnější než obušek a zbraň a jeho výhoda vynikne zejména při práci ve dvojici. Policista se i při kontaktu s agresivním pachatelem nemusí rvát, odpadájí údery, kopy, hmaty a chvaty. Užítí kasru není policistu jít do přímého fyzického kontaktu s pachatelem, je rychlé, účinné a k pachateli „šetrné“. Metodiku efektivního využití donucovacích prostředků pro základní odbornou přípravu a pro služební přípravu právě dokončujeme a pro její zavedení byla policejním prezidentem zřízena odborná komise složená ze zkušených policistů a odborníků z výcviku.

jiné doporučili i vybavení služebních automobilů brokovnicemi, které jsou ve standardní výbavě policie. Střela z pistole nebo samopalu je celoplášťová a zasáhnout jí vozidlo tak, aby to mělo kýžený efekt, je velmi obtížné. Navíc vždy hrozí nebezpečí, že střelec mine, nebo že se střela odrazí a ohrozí neúčastné osoby. U výstřelu z brokovnice jde o sluk broků o průměru šest až devět milimetrů, které si dokážou mnohem snáze poradit s pneumatikou, motorem nebo jinými agregáty procházejícího automobilu. A navíc odražené, nebo zbloudilé broky rychle ztrácejí energii a po několika desítkách metrů ztrácejí smrtící účinek.

Třetí oblastí vaší pracovní náplně je policejní sport. Jak si policejní sportovci v současnosti vedou?

Myslím, že dobře. Jednak vedle sebe začaly v posledních letech fungovat dvě základní oblasti sportu. Jedná se o oblast zájmového sportu, který je zaštiťován zejména ve spolupráci s UNITOP a organizují jej sportovní kluby policie. Zde jde hlavně o fotbal, nohejbal, volejbal, kulekly a další sporty provozované dobrovolně, zájmově a pro relaxaci a potěšení hráčů. A pak je tu sport policejní, což je oblast úzce provázaná se služební přípravou. Např. přespolní běh v policejním víceboji neprobíhá v tretrách a trenýrkách, ale v kanadách, čerňáčkách a se služební zbraní. Nejde v něm o rekordy, ale o to, aby policista byl takto schopen uběhnout určitou vzdálenost v solidním čase a v pravou chvíli třeba použít zbraň ke střelbě.

I v policejním sportu se pořádají soutěže a mistrovství a jejich základním smyslem je srovnat úroveň vycvičenosti policistů a jejich připravenosti plnit služební úkoly. Dobrá fyzická kondice policistů je zákonným požadavkem pro výkon každého služebního místa a požadavky na ni jsou vyjádřeny v interních aktech řízení policejního prezidenta. Obsah disciplín v policejním sportu a kritéria jejich hodnocení není určován sportovními svazy ani sportovními centry, ale vycházejí pouze z kritérií služební přípravy stanovených policejním prezidentem. Zájmem našeho pracoviště je vytvářet vyvážené podmínky pro obě oblasti sportu a oblast policejního sportu rozvíjet v souladu s potřebami výkonu služby.

A oblast číslo čtyři? Rehabilitace?

Opět tu jde o zdraví a dobrou formu policistů. Ti mají po 15 letech služby každoročně nárok na absolvování dvou týdnů rehabilitací, jež opět souvisejí úzce s fyzickou kondicí. Nám ale nejde o realizaci nárazové, krátkodobé aktivity, ježž účinky pomínou stejně rychle, jako byly získány. Vytvoření návyku auto-relaxačních aktivit a schopnosti udržení celoroční fyzické pohody je cílem, v čemž nám teď přislíbila pomoc Zdravotní pojišťovna MV. Pomůže nám totiž s realizací projektu na vydání DVD, jež by policistům nabídla návod na kondiční cvičení, k nimž není zapotřebí tělocvična, sportovní vybavení ani fyzioterapeut. Když člověka rozbolí záda díky hodinám sezení u počítače anebo v autě, případně při dlouhodobém stání na hlídce, může si podle snadno naučitelného postupu zacvičit jednoduché relaxační prvky třeba v kanceláři a bude mu líp. Já už to zkusal – a funguje to!

**Ptal se Jan J. VANĚK
Foto Václav ŠEBEK**

ho vzdělávání, která je po schvalovacím řízení v rámci policie již předložena k podpisu ministru vnitra, bude zpracována komplexní informace o jazykovém vzdělávání policistů. Tato informace bude zaslána služební funk-

A co zásahy proti automobilům? Stávají se stále častějšími...

V této oblasti jsme v loňském roce provedli analýzu závažných zákroků proti automobilům a v celém komplexu opatření jsme mimo

Přívěsek

ZOJA TURKOVÁ

Starým činžovním domem se rozléhaly vzrušené hlasy, výkřiky, bouchání dveří. František stál v temném bytě, ucho přitisknuté na dveře.

„Hlídá někdo dole pod schodištěm, aby ten lump nemohl pláchnout?“ slyšel jednoho ze sousedů, který si vzal zřejmě na starost organizování svérázné domobrany.

„A co když se schovává na půdě nebo ve sklepě? Neměli bychom to tam prohledat?“ navrhol snaživě chlápek ze třetího patra, takový nepříjemný šťoural, který si nezahlasil s drbnou toho nejtěžšího kalibru. Do očí byl samý med, ale jen se k němu člověk otočil zády, už začal pomlouvat.

„Ale kdepak, jen ať si tam klidně je, hlavně když nemůže utéct z baráku,“ oponoval velký organizátor. „Policie tu bude každou chvíli, ta už se o všechno postará.“

„Ale já stejně myslím, že bychom měli vyrazit dveře a podívat se, co se v tom bytě skutečně stalo. Co když tam leží zraněný, potřebuje pomoc, a každá minuta je drahá,“ naléhala ta drbna v kalhotách, chlap jeden hnusný, stejně ho nehnala žádná láska k bližnímu, ale pouhopouhá zvědavost.

Ostatní sousedé ho překřičeli a pokračovali v těch nejroztodivnějších dohadách a představách až do příjezdu prvního policejního auta. František ani nedutal, hlavou se mu honily bláhové nápady, jak uniknout z té pasti, v níž se ocitl. Skočil z okna? Pěkná blbost, ze druhého patra na dlažbu... Ale vyjít z bytu dvěma nemohl, dům se hemžil policajty, kteří by ho těžko nechali jen tak odejít. Když odemkli paklíčem byt ve třetím patře, z něhož se podle nájemníků před chvílí ozval ten děsivý výkřik, naskytl se jim i zvědavcům, nahlížejícím jim přes ramena, pohled na mrtvolu muže těsně vedle dveří.

„To je Václav Budín?“ přečetl si jeden z policistů jméno na kusu papíru, přilepeného na dveřích.

„No jo, taková divná existence.“

„Bydlí tu v domě pár let, ale pořád jsou s ním jen problémy.“

„Kriminálník! Dobře mu tak.“ Sousedé ze sebe chrlili své informace jeden přes druhého, až je museli policisté takřka násilím zahnat do jejich bytů – obejdou je popořadě, aby si mohli pohovořit s každým zvlášť.

Možná bych měl zkusit štěstí teď, pomyslel si František, třeba se podaří proklouznout. Opatrně, aby ve tmě nenarazil do nějakého kusu nábytku, se odplížil k oknu, a poodhrnul záclonu. Přesvědčil se o tom, že je vchod střežen, ale stejně nepředpokládal, že by tomu tak nebylo, jen se upnul k té naději.

Vrátil se ke dveřím a naslouchal, co se na chodbě děje. Policisté skutečně obcházel jednotlivé byty. František se ovšem nebál, že by se o něm mohli od někoho z nájemníků dozvědět. Nikdo ho určitě neviděl, když šel o patro výš, zaklepal na dveře a pak vešel dovnitř. Stejně tak ho zcela jistě nikdo nezahledl, když takřka současně s výkřikem ten byt opustil a seběhl zpět do svého...

Jeden z policistů právě vycházel od sousedů, ještě s nimi hovořil a současně klepal na dveře Františkova bytu. Rozbušilo se mu srdce, až raději trochu poodstoupil, aby to snad venku na chodbě nezaslechl.

Další zabušení, tentokrát mnohem důraznější.

„Ale tam klepete marně,“ upozorňoval policistu soused. „Pan Kurás už tu nebyl tak asi dva týdny. Odjel k příbuzným někam na Slovensko, mají tam prý nějaké hospodářství a zvali ho, jestli nechce pracovat s nimi. Tak se tam jel podívat.“

František v duchu sousedovi děkoval,

snad se s touto informací policista spokojí a půjde o dveře dál, protože kdyby si myslel, že v bytě někdo může být, třeba by se rozhodl jít dovnitř, stejně jako k Vaškovi...

„Tak vám zatím děkuju,“ rozloučil se kriminalista se sousedem a už vcházel do dalšího bytu.

Ruch v domě pomalu ustával, až konečně policejní auta, parkující před domem, odjela. František je sledoval z okna a přemýšlel, jestli už skutečně všichni opustili dům, když se přesvědčili, že se na půdě ani ve sklepě

nikdo neschovává. Rozum mu říkal, že nemají proč se tu dál zdržovat, ale stejně se bál svůj byt opustit. Zůstat v něm ovšem nemohl. Kdyby v něm přenocoval, ve dne by se ven rozhodně nepozorovaně nedostal. V baráku bydlelo až příliš mnoho důchodců, kteří měli jedinou zábavu – sledovat, co se kde šustne. Dovnítř se dostal, aniž si ho kdo všiml, jen díky tomu, že byla doba večere a štěstí mu přálo, i když v tu chvíli nevěděl, že takové štěstí bude potřebovat.

Prostě se jen vrátil domů z výpravy po západních Čechách, kterou podnikl spolu se Standou Chládkem, třetím z jejich zlodějské party, zatímco Vašek Budín měl za úkol sehnat předem odbytíště nakradených věcí. Vždycky to tak dělali – dva kradli ve vzdálených koutech republiky a pak se lupu zbavovali zase někde jinde.

Odvezli se Standou lup do staré boudy za městem, kterou používali jako skladiště. František sedl na kolo a odjel, zatímco Standa se měl po odjezdu zbavit vozu, samozřejmě kradeného, jež na výpravě využívali. Jenomže František si vzpomněl, že si u Standy nechal zlatý přívěsek, který ukradl v jednom z bytů a chtěl ho věnovat své nové přítelkyni Marii. Seznámili se vlastně Standovým prostřednictvím. Marie říkala, že po ní Standa vyjel, ale smířil se s odmítnutím... Tak se vrátil k boudě a zjistil, že tam není ani kradené auto, ani Standa, ani společný lup.

Pochopitelně se našel, vždyť v tu kapse zůstalo jen pár korun, všechno si měli rozdělit až na společném setkání druhého dne. Jenomže Standa pláchl, nechal své kumpány na holičkách, takže jsou teď na suchu. A to tak dokonale, že si Franta ani nemohl koupit jízdenku na vlak, našťastí ho do města svezl ochotný řidič nákladáku.

Hodil si do bytu tašku s pár špinavými svrsky a vyběhl o patro výš.

Dveře se otevřely takřka v okamžiku, kdy se jich klouby prstů dotkl. Tak vešel. V první chvíli si neuvědomil, jak se dveře mohly otevřít, když Vašek Budín stál až na druhém konci místnosti u okna. Vlastně si nestačil uvědomit absolutně nic, protože ucítil ránu do týla a ztratil vědomí. Takže co se dělo v následujících vteřinách, šlo mimo něj.

Jak se probíral, bolest mu nesnesitelně střílela z postižené části hlavy všude kolem, chvíli počítal hvězdičky před očima, pak uslyšel srdcervoucí výkřik, zjistil, že má ruce od krve a kus od něj leží v tmavé kaluži Vašek s nožem v hrudi. V tu chvíli byl František čilý jako rybička, snad ještě než výkřik domem dozněl, zavíral za sebou dveře svého bytu o patro níž.

Od té doby se jen třásl strachem, který mu nedovolil uvažovat nad tím, co se vůbec stalo a proč, protože lidé vybíhali z bytů a víc než hlasitě se začali dohadovat, odkud výkřik vyšel, až se usnesli, že to mohl být pouze jediný zavřený byt, tedy útulek Václava Budína...

Hlady mu kručelo v břiše, ale neměl doma ani kousek okoralého chleba, co by za něj teď dal. Ani vanu horké vody si nemohl natočit, aby trochu uvolnil svaly, protože sousedé by hned věděli o jeho přítomnosti, jeho koupelna sousedila s vedlejším bytem tou nejtenčí zdí, jaká vůbec může existovat,

navíc pořádně rozvrtanou. Začal přecházet po pokoji, aby se trochu uklidnil, ale rychle toho nechal, protože by ho zase mohli zaslechnout nájemníci z prvního patra.

Takže seděl u okna, díval se do skoro mrtvé ulice a jen přemýšlel, kdy se asi tak bude moci pokusit z bytu vytrahit.

Neměl ponětí, kdy tak konečně mohou všichni tvrdě spát, ale nejjistější by to mohlo být mezi druhou a třetí hodinou ráno. Musel tedy ještě víc než hodinu čekat. A čekání v té tmavé díře, jak svůj byt v tuto chvíli nazýval, mu šlo silně na nervy. Jestli co nejdřív neskončí, zblázní se z toho.

A minutová ručička se tak nesnesitelně vlekla...

Co se v tom bytě nahoře vlastně stalo? A co ten nůž?! Krve by se v něm v tu chvíli nedořezal. Proboha, vždyť to klidně mohl být jeho vlastní! Prošacoval si všechny kapsy, ale kudla nikde. Přece Vencu nezabil v nějakém pomínutím smyslu!

Někdo mohl být schovaný za dveřmi... vlastně musel! Kdo by mu jinak otevřel? Ale kdo to asi byl? Proč by vzal Frantovi z kapsy jeho nůž a Vaška zavraždil? A že se Vašek jen tak dal, vždyť to byl vyhlášený rváč, málokdo si na něj troufl. To jen před ním, před Františkem, měl tak trochu respekt, protože dokázal zacházet s nožem nadálku, zblízka by nikdo neměl šanci. Že by ten nůž vytáhl ještě v okamžiku, kdy padal k zemi, a dokázal ho hodit, aniž by si to už pamatoval?

Neuměl odpovědět na jedinou otázku, která ho napadla. Měl jedinou touhu. Vypadnout. Ale kam půjde, o tom zatím neuvažoval. To přijde na řadu, až bude venku.

Konečně bylo skoro půl třetí. Zkusí to. Opatrně, tak potichu, jak jen to šlo, otevřel dveře. Okny dopadalo na schodiště jen málo světla, ale oči měl tmě přivyklé – vždyť v ní byl celou tu dlouhou dobu. Ne, nerozsvítí. Nebude na sebe upozorňovat, ať již by si světla mohl všimnout někdo z nájemníků, nebo kdosi z ulice. Jako stín se doplížil do přízemí, ani žádný z četných psů, miláčků tamních důchodců, neupozornil na jeho přítomnost v temné chodbě. Dveře jejich domu se odjakživa nezamykaly, vlastně ani nezavíraly. Také tentokrát bylo právě křídlo dokořán. A díky tomu František spatřil na chodníku na protější straně ulice siluetu.

Připadala mu povědomá, ale neměl čas o tom přemýšlet. Rychle se stáhl zpět do chodby. Přece teď nevyjde ven, pokorně jako beránek na porážku, když tak dlouho vydržel.

Měl ještě druhou cestu – přes dvůr. Párkrát to už tamtudy zkusil, když byl nucen vyhnout se setkání s někým, kdo na něj před domem čekal u domnění, že jinudy František svůj byt nemůže opustit. Ale to bylo za denního světla. V noci je tam tma, zvlášť pokud je měsíc schovaný za mraky. Nebude snadné přelézt zdi, jimiž jsou dvory jednotlivých domů odděleny. Na jejich rohovém dvoru nebylo nic než staříčké klepadlo na koberce. František měl nutkání přitáhnout si ho ke zdi, aby se mu nahoru líp lezlo, ale hned ten nápad zavrhl. Jednak by způsobil hluk, jednak by případné pronásledovatele přivedl přímo na stopu.

Vydrápal se nahoru a znejistěl. Je těžké skočit dolů, když člověk nevidí, kam a jak

hluboko dopadne. Je to stejné jako mít zavřené oči. Také následky bývají podobné. František si poranil kotník, bolelo to jako čert a další překonávání překážek, aby se dostal na opačnou stranu bloku a mohl zmizet, musel pro tuto chvíli vzdát.

Schouli se tedy pod keře v rohu dvora, aby tam vyčkal do rozednění. Přes všechno nepohodlí, bolest v noze a poměrný chlad se mu dokonce podařilo na chvíli usnout. Asi to skutečně bylo jen na chvíli – v kotníku mu cukalo, hlava mu třeštila, byl celý rozlámaný, prokřehlý, hladový a navíc zoufalý. Stálo ho to moc sil – vstát a přelézt přes další tři téměř dvoumetrové zdi. A pak byl konečně na ulici. Opatrně se rozhlédl, široko daleko nikdo. Nepříliš rychlou chůzí, bolavý kotník mu zrovna svižný krok neumožňoval, se vzdaloval od jediného, co měl. Od svého bytu. V kapse mu cinkalo posledních pár drobných. Sotva na suchou housku a jedno lahvové, až konečně někde otevřou.

Ale co dál? Kam jít?

Jediný, o kom ho napadlo, že by mu mohl na chvíli vypomoci, byla jeho přítelkyně Marie. Sice spolu byli jen párkrát, a co byl se Standou na loupežné výpravě, vůbec se jí neozval, ale snad ho nevyhodí, jak ho uvidí mezi dveřmi.

Asi by taky nebyl zrovna nadšený, kdyby mu v létě chvíli po rozednění někdo zazvonil u dveří, ale Marie se tvářila víc jen našťastě, zvlášť poté, co ještě v polospánku zamumlala: „Nemůžeš si vzít klíče?“ Teprve pak zjistila, kdo ji ve skutečnosti probudil, a značně znejistěla. „Co... co tady děláš? Mys... myslela jsem...“ koktala.

Přestože zůstala stát ve dveřích, jako by se nechystala ho pustit dál, mírně ji odstrčil, vešel a zavřel za sebou.

„Co to děláš?“ vzmohla se na odpor. „Tady nemůžeš zůstat!“

„Počkej, vysvětlím ti to,“ uklidňoval ji. „Víš, potřebuju tvou pomoc. Jen na chvíli, dokud...“

„Tady ale fakt nemůžeš zůstat!“ probudila se Marie už docela a nervózně se rozhlížela kolem sebe, jako by se obávala, že se tam někdo může nenadále objevit. Měla na sobě dlouhé bavlněné triko místo noční košile a slušelo jí to, jak si nártem pravé nohy třela levé lýtko, jednou rukou si pročesávala rozčuchané vlasy a druhou chvíli držela hrdlo, chvíli popotahovala triko. Pokud by byla nejistota nakažlivá, ohrozila by středně velké město silnou epidemií.

Ovšem František se kupodivu čelem k její nervozitě začal cítit líp. Sledoval pohyby její ruky začalo se mu pomalu rozsvěcet v hlavě.

„Máš tu někoho? Nebo ho čekáš?“ zeptal se smířlivě, nechtěl ji vyděsit nějakou žárlivostí.

„No, vlastně jo...“ odpověděla pomalu. „Nezlob se, ale dlouho jsi o sobě nedal vědět... Myslela jsem, že je mezi námi konec.“

„To je v pořádku, ty se nezlob, Marie, že jsem tě takhle přepadl. Nechci ti způsobit nějaké nepříjemnosti. Jen mi, prosím tě, půjč peníze, neboj, všechno ti vrátím. Co nejdřív, fakt, a do halíře. Nezůstanu ti absolutně nic dlužnej,“ sliboval, a myslel to doslova.

„No dobrá,“ uvěřila, „ale musíš hned vypadnout, nebo se může stát malér.“

„Nic jiného ani nemám v úmyslu,“ ubezpečil ji.

„Tak tu počkej. Ale moc u sebe nemám.“

Vrátila se ani ne za minutu, s peněženkou v ruce. Měla v ní všehovšudy dvě pětistovky, pár stovek, a jednu padesátikorunu.

„Tu si nech,“ vrátil jí František poslední bankovku, „přece kvůli mně nezůstaneš švorc. A díky moc. Za všechno. Máš to u mě,“ řekl tak vážně a podivně chladně, až se zachvěla.

„No, tak ahoj,“ snažila se ho zbavit, ale náhle jako by si to rozmyslela. „Nebo se chceš napřed najíst? Můžu ti udělat vajíčka...“

František se na okamžik zamyslel nad její změněnou taktikou a rozhodl se nabídku přijmout.

„Nech si tady boty, prosím tě,“ ukázala mu na místo vedle dveří. Každý, kdo by náhodou přišel, by hned věděl o jeho přítomnosti.

Poslechl a šel za ní do minijídelny. Zavřela do haly a usadila ho na židli zády ke dveřím. Vyndala z lednice láhev piva a postavila ji před něj. „Panáka si dáš určitě taky, co?“ Bylo to spíš konstatování než otázka. Také nečekala na odpověď a nalila mu málem dvoudecku rumu. „Já jdu připravit vejce,“ zmizela vedle. Zakrátko uslyšel škvářící se slaninu.

„Nebude ti vadit, když si dám sprchu?“ křikl na ni.

„Jistěže ne, a nemusíš spěchat,“ odpověděla téměř s úlevou.

Vyčkával v protějším průchodu skoro tři hodiny a už to málem vzdal, protože jeho hlad byl tak silný, že měl chvílemi strach, že doslova padne. Ale touha po pomstě byla silnější a udržela ho na nohou. Mezitím zahlédl Marii, jak vyrazila z domu a kamsi se hnala. Nevšímal si jí, přijde na řadu později. Jen se ušklíbl při představě, jak se asi tvářila, když zjistila – za jak asi dlouho? – že v koupelně je puštěná sprcha, aniž by pod ní někdo stál, že Frantovy boty sice zůstaly na svém místě v hale u dveří, ale jejich majitel zmizel, když se nalitého rumu sotva dotkl a ani pivo nedopil.

Konečně na chodníku zahlédl chlápka, kterého, byl si jist, v noci spatřil dost daleko odtud. Na místě, kde rozhodně neměl co dělat.

Počkal, až muž zmizí v domě, a přeběhl ulici. Potichu – dobře si vybral pár sportovních bot ve skřínce, zřejmě je tam nechal některý z bývalých Mariiných amantů – se kradl po schodišti za Standou. Ovšem ten neměl ani špetku podezření, dokonce si něco rozzlobeně huhlal pod vousy, rozhodně si nedával pozor. Odemkl dveře, zůstal stát na prahu a křikl:

„Marie!?!“

Pak jeho pohled padl na boty, které tam František nechal ležet. Očividně je okamžitě poznal, vždyť je docela nedávno na svém kumpánovi denně vídal, a strnul. Jako by váhal, jestli má vejít, nebo raději vzít do zaječích.

František mu usnadnil rozhodování. Chytil ho ze zadu a na krk mu dal nůž, který si vypůjčil v Mariině jídelně, a docela potichu leč důrazně ho vyzval: „Jen jdi klidně dál.“

Standa se nevzpíral, jen se zajímal, co je s Marií.

„O ní bude řeč později. Napřed mi řekni, kde je náš společný lup, a jak se to stalo s Vaškem.“

Standa se choval jako hodný chlapec. Jen neustále tělka pohledem po bytě, snad čekal, ve kterých dveřích se Marie objeví.

„Bez obav, partáku, jsme v bezpečí.“

„Tak ta děvka mě práskla!“ naštvál se Standa. „A přitom to všechno byl její nápad. To ti ale asi neřekla, že ne.“

„Teď čekám na tvé vysvětlení, rád si v tom udělám jasno i s tvou pomocí.“

Standa byl sice odborník na zámky, ale jinak pořádný sketa.

I tentokrát se, s nožem na krku, sesypal. „To Maruna přišla na to, že je blbost se dělit na tři díly, když si všechno můžeme nechat pro sebe. Já nechtěl, fakt, ale dlužil jsem jí nějaký prachy, musel jsem přistoupit na její plán. Ale o tom, co provedla Vaškovi, jsem se dozvěděl až pak. Netušil jsem, že ho chce...“ Odmlčel se a toužebně hleděl na stále ještě skoro plnou sklenku rumu, jež zůstala stát na stole.

Ale František mu zatím nechtěl vyhovět.

„Ani mi předem neřekla, že za ním jde,“ pokračoval Standa vyděšeně, když František zvýšil tlak na nůž. „Když se vrátila, řekla mi, že právě když u Vency byla a předsvědčovala ho, žes nás všechny okradl, ať si to s tebou vyřídí, přišel jsi. Schovala se za dveřmi a praštila tě věšákem, co tam stál. Vašek k tobě běžel, aby se podíval, jak ta rána na hlavě vypadá, ona nepozorovaně vytáhla tvůj nůž a ve chvíli, kdy se k tobě chtěl sklonit, ho bodla. V přízemí domu pak zařvala do dlaní, aby se to rozlehlo domem tak, že nikdo nemohl poznat, odkud výkřik byl. Počítala s tím, že tě zatknou jako vraha, celý večer proseděla v hospodě tam u vás, ale zjistila, že policajti odjeli bez tebe a ty ses vůbec neobjevil. Tak mě přiměla, abych hlídal před domem, že se ti zřejmě nějak podařilo uniknout, ale z domu jsi nevyšel a budeš se muset dostat pryč...“

„Měls mě zabít?“

„Blbost, tomu snad nevěříš. Řekla mi, abych tě dotáhl k ní. Nejspíš tě chtěla udat.“ Pocítil, že nůž se vzdálil a vrhl se po sklence, kterou do sebe obrátil, jako by to byla voda. Pak sáhl rovnou po celé láhvi.

„Ty věci jsou tady?“

„Jo,“ kývl Standa hlavou k ložnici. „Ale jak jsi přišel na to, že já a Maruna...“

„Měla ráno na krku ten přívěsek, který jsem jí chtěl dát a omylem ho nechal u tebe... Dělá ještě v té restauraci?“

Standa přikývl, František vytočil staré známé číslo a podal sluchátko Standovi. „Řekni jí, že se odtud všechno ztratilo, ať hned přijede. Žádný dlouhý vybavování!“

A pak vytočil číslo policie. Šel do ložnice, vzal si poctivou třetinu lupu a nechal Standu, který se stačil opít do němoty, ležet na posteli. Opět nevěděl, kam půjde. Ale o tom bude přemýšlet až pak. Teď jen zpozdálí sledoval, jak policisté odvádějí k autům sotva se vlekoucího Standu a vzpouzející se Marii.

Na jejím hrde spatřil zlatý záblesk.

Ilustrace Kristina POKORNÁ

**MUZEUM POLICIE
ČESKÉ REPUBLIKY**

Ke Karlovu 1, Praha 2

tel.: 224 922 183

fax: 974 841 091

e-mail: muzeum@mvr.cz

PROGRAM květen 2009

Středeční odpoledne pro děti

– od 14.00 do 15.00 hod.

- * 6. 5. Děti, pozor, červená!
- * 20. 5. Znáš dopravní značky?
- * 13. 5. Na kole či pěšky
- * 27. 5. Jezdíme bez nehod

Vstupné na dětské pořady 5 Kč

Výstavy a jiné akce

- * 12. 5.–28. 6. Na cestách – společná výstava výtvarných prací D. Doubkové, Z. Hrdinové, Z. Hutňanové, M. Koubové, S. Perlínové a L. Zachové
- * 15. 5.–23. 5. Design oděvu – prezentace prací studentů a pedagogů Ateliéru designu oděvu Univerzity Tomáše Bati
- * 29. 5.–16. 8. Praha malých umělců – výtvarné práce dětí z E-dílny
- * do 31. 7. Kriminalistika proti zločinu – výstava k padesátému výročí Kriminalistického ústavu Praha
- * do 31. 7. Kriminalistický kabinet 1954–1970, výstava ze sbírek muzea Prostituce staré Prahy, Ochrana osob a majetku – stálé výstavy
- * 5. 5. 14.00 hod. PIETNÍ AKT
- * 16.–17. 5. v rámci následujícího DNE MUZEÍ A GALERIÍ pro návštěvníky vstup zdarma

Filmový čtvrtek – od 17.00 hod.

- * 21. 5. **PAŘÍŽ** – Milovat Paříž znamená milovat život. Francouzský film **NA OBJEDNÁVKU:** Dopravní výchova pro mateřské školy a 1.–4. ročníky zákl. škol **Mládež a kriminalita** – besedy pro 2. stupeň ZŠ a studenty středních a učňovských škol

Dětské dopravní hřiště pro veřejnost čtvrtek 13–15 hod., sobota a neděle 10–12 hod. a 14–16 hod.

Půjčujeme kola a koloběžky pro 1. stupeň ZŠ (10,- Kč za 30 min.), cyklisté jsou povinni používat na dopravním hřišti cyklistickou přilbu. Informace o programech a případné objednávky na tel.: 974 824 862 Internetová adresa – <http://www.mvr.cz/muzeum> Expozice je otevřena denně mimo pondělí od 10.00 do 17.00 hod.

* 1.–3. 5. a 8.–10. 5.
MUZEUM UZAVŘENO

Změna programu vyhrazena

NÁHLÝ KONEC

JULIE E. (I JEJÍHO DÍTĚTE)

Počátkem března loňského roku na absolutně rovném, tedy naprosto přehledném úseku „podkrušnohorské magistrály“ poblíž Elektrárny Prunérov II, ve směru od Klášterce nad Ohří na Chomutov, těsně před pravým polednem, náhle – z nejištěných příčin – vjela řidička osobního vozu do protisměru a čelně udeřila do nákladního auta sjíždějícího z mírného vršku. Utrpěla zranění neslučitelná se životem...

K osobní tragédii mladé ženy si můžeme nad policejními spisovými dokumenty domýšlet skoro cokoliv.

Řidič nákladního vozu Volvo s návěsem Spitzer, shodou okolností vrstevník jedenačtyřicetileté Julie Ehrenbergerové (jméno jsme pozměnili – pozn. red.), vezl přes 28 tun cementu z Dornordorfu u Jeny, vypovídal:

„Vozidlo i náklad byly v pořádku. Jel jsem sám, cítil jsem se dobře, nebyl jsem nijak unavený, měl jsem samozřejmě zapnutý bezpečnostní pás. Sjížděl jsem po přímé silnici v místech, kde se vlevo míjejí chladicí věže tepelné elektrárny. Někdy tu bývá zamřeno. Tentokrát byla viditelnost dobrá, slunce neoslíňovalo, protože bylo pod mrakem, povrch vozovky byl v té době

čistý, suchý, bez závad.

Jel jsem rychlostí kolem 70 kilometrů v hodině, což jistě potvrdí kotouček tachografu, který jsem odevzdal. Předě mnou na dlouhou vzdálenost nejelo žádné jiné vozidlo. Co se týče protijedoucího Fordu Escort, domnívám se, že před ním, ale ani za ním se také dlouho nic nepohybovalo. Nevěnoval jsem tomu větší pozornost, pro mě bylo hlavní, že můj jízdní pruh byl naprosto volný.

Najednou, sotva na třicet metrů před vzájemným míjením, ford-

ka přejela na mou stranu silnice, zahlédl jsem jenom tmavé vlasy řidiče, určitě se na mě nedíval. Přesto jsem automaticky začal blikat dálkovými světly a naplno jsem začal brzdit. Střetu našich aut jsem ovšem zabránit nemohl. Šlo to strašně rychle. Přímý náraz odrazil osobák doleva, zatímco já ještě kousek cesty pokračoval přímo, dobrzdil jsem se zataženou ruční brzdou.

Vyběhl jsem z kabiny, osobní vozidlo bylo silně poškozené, řidič – uvědomil jsem si, že je to žena – byl uvnitř vozu zaklíněný, dveře se nedaly otevřít. Další řidiči, kteří se u nehody zastavovali, zvonili přes mobilní telefony na policii a pro sanitu. Domnívám se, že

paní za volantem byla již mrtvá, nevykazovala žádné známky života, nereaagovala na nás...“

Možná Julie (byla v sedmém měsíci zdravě se vyvíjejícího těhotenství, asi proto neměla kolem břicha záchranné pásy) hledala náhle zvonící mobil. Nebo si na zcela rovném, bezpečném, mnohokrát v klidu projetém kousku silnice (se skloněnou hlavou) chtěla z kabelky vyndat něco na make up (rtěnku, krém, voňavku). A udělala při „setravném/automatickém“ řízení nepředvídatelnou – vlastní! – chybu (musela jet rychlostí bezmála 80

kilometrů v hodině, podle odhadu policejního experta).

Nebo se – z čistého nebe? – z ničeho nic rozhodla drobným pohybem ruky na volantu vyřešit – v tom okamžiku jinak bezvýchodné životní, soukromé problémy. A raději to ani nechtěla vidět...

I s takovými situacemi se můžeme jako účastníci silničního provozu setkat. S tím, že k něčemu takovému se dá sotva něco významnějšího rozumně – jako osobní obranu – doporučovat nebo dokonce zásadně radit.

/kík/

Foto archiv P ČR

V roce 1952 uběhlo od skončení druhé světové války teprve sedm let. Jízvy po strašlivém konfliktu byly dosud hluboké a bolestivé. V lesích se povalovala rezivějící munice a děti si hrály na Němce a partyzány.

„Budeš Němčour.“

„Dobře, ale nelez do mého bunkru.“

Kolem se zelenala vlídná jihočeská krajina, byl červenec, první měsíc začínajících školních prázdnin.

„Ratatata,“ napodoboval střapatý kluk kulomet. Nevelký palouk mezi vrbami a olšemi představoval bezpečně opevněné místo. Mladíček hodil kamenem tak, jak se ve filmech hází ručním granátem, a okamžitě zalehl.

„Seš mrtvej!“ křičel kamarád. Kluk odmítal připustit. Tiskl se k zemi a kousek před očima mu koukal z kypré hlíny kousek jakési látky. Chlapec hadr vzal, zatáhl, a vyjekl zděšením. Ze země se zvedla bílá lidská ruka.

Děti oznámily hrůzný nález na oddělení Veřejné bezpečnosti, místní policisté místo zjistili, krátce na to přijela krajská kriminálka. Z mělkého hrobu byl vyhrabán muž přibližně padesátiletý, všedně oblečený, bez dokladů, neměl u sebe nic, co by vedlo ke zjištění totožnosti. Jen o příčině smrti se nedalo příliš pochybovat. Střelná rána na levé straně čela a vřadu v týle otvor, kterým projektil vyletěl ven.

Okamžitě se rozběhlo pátrání. Policisté obcházeli okolí a vypytovali se každého, kdo vzhledem ke svému zaměstnání přicházel do styku s větším počtem lidí. Pošťáků, hostinských, prodavaček ve venkovských obchodech, holičů i lékařů. O den později bylo jasno.

„Ovšem. To je Jarda Čadek. Ze Lhoty.“

„Jste si tím jistý?“

„Naprostě.“

Pan Čadek byl vcelku oblíbený starý mládenec, kterému patřil malý domek na okraji vsi. Pracoval v zemědělském družstvu, a protože byl vyučený švec, ve volném čase opravoval sousedům boty. Dovedl to znamenitě, účtoval si mírné ceny, po večerech vyhrával ve venkovské hospodě na tahací harmoniku.

„Nikomu nepřekážel. Byl to fajn chlap.“

Měl sestru, jejíž pověst už nebyla tak klasičsky jednoduchá.

„Ta Němka?“

„Nechte bejt. Taky to neměla v životě lehký.“

Jarmila Wolfová, rozená Čadková, pracovala před válkou jako služebná u větších sedláků, za svobodna se jí narodil syn Bohumír. Později se provdala za zemědělského dělníka Františka Wolfa, s ním měla dalšího chlapce, Karla. Za okupace se Wolf přihlásil k německé národnosti, nevlastního staršího syna zapsal do hitlerovy mládeže a sám narukoval k wehrmachtu. Sen o bleskovém vítězství se rychle rozplynul, bývalý zemědělec zmizel kdesi v nekonečných pláních

dalekého Ruska. Časem přestaly docházet lístky z fronty a František Wolf byl prohlášen za nezvěstného.

Jaroslav Čadek německou životní epizodu své sestry odsuzoval, nicméně po válce dělal všechno, aby trochu pomohl. S oběma synovci trávil spoustu času, nosil jim dárky, neúplnou rodinu podporoval finančně. Na pohled idylický vztah. Jenže sestřička byla také jediná, kdo mohl mít ze smrti bezdětného, stárnoucího muže nějaký prospěch. Prý už pana Jaroslava několikrát marně přemlouvala, aby svůj venkovský domek prodal a odstěhoval se někam do pronájmu. Peněz není nikdy dost...

První výslechy měly ráz přátelského povídání.

„Už několik týdnů jsem bratra neviděla,“ prohlásila Jarmila Wolfová zdrceně a těžko přemáhala pláč. Podobně hovořil i téměř

STÍN VÁLKY

osmnáctiletý syn Bohumír, chválil mrtvého strýčka, s dojetím vzpomínal na to, jak spolu pěstovali poštovní holuby. Jenže něco na jeho povídání nehrálo. Policisté mají pečlivě vypěstovaný smysl na rozpoznání falešných tónů, city příliš vystavované na odiv připomínaly divadelní šmíru. Nechali mladíčka mluvit. Sám se zaplétal do drobných rozporů. Nej dřív tvrdil, že strýčka Jaroslava neviděl už několik týdnů, pak připustil, že se minulou neděli setkali ve městě, nakonec přiznal, že ve stejný den, který soudní lékaři určili jako okamžik smrti, přijel strýc na návštěvu na kole. Ostatně, bicykl stále ještě stál v kůlně na mrňavém dvorku.

„Jak tedy pan Čadek odjel?“

„Odešel pěšky. Bolela ho noha.“

Nikdo ze sousedů to nedokázal potvrdit, luminolová zkouška prokázala ve škvírách vcelku pečlivě umyté podlahy krev.

„Tak jak to bylo doopravdy?“

Matka mlčela a syn přišel s novou verzí příběhu.

„Byli jsme s bráchou doma sami, když se strejda zastavil. Ukazoval nám svou parabellu...“

Si vis pacem para bellum, praví stará římská zásada. Chceš-li mír, připravuj válku – tento citát si vzala jako výrobní značku jedna německá zbrojovka ještě za časů císařství, a pistole typu parabellum se stala jednou z nejrozšířenějších krátkých zbraní v obou světových konfliktech. Podobnou měl v opasku i otec Wolf, když mrznul ve stalingradském obklíčení.

„Pokračuj.“

„Malej Karel si ji chtěl prohlídnout.“

„Ach tak...“

Bratr prý nešťastnou náhodou stiskl spoušť, zahřměla rána a strýček se skácel mrtvý na zem.

„Bylo to hrozný, dostal jsem strach,“ vyprávěl Bohumír. Znovu ho vyšetřovatelé nechali mluvit, a teprve potom upozornili na zjevné rozpory. Například směr výstřelu. Vedl odshora dolů a strýc byl mnohem větší než desetiletý kluk.

„Brácha stál na pelesti postele a opíral se o skříň.“

To už byl úplný nesmysl, ale ne jediný.

„Co jste udělali s tělem?“

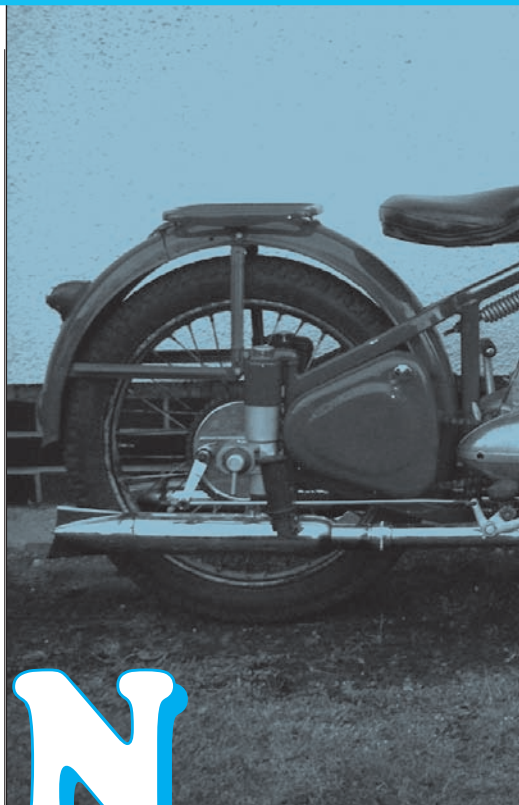
Bohumír tvrdil, že mrtvého strýce uložil do postele a zarovnal peřinami, pak pečlivě uklidil byt, takže matka, která přišla večer domů, si ničeho nevšimla. Teprve druhý den ráno odvezl tělo na káře až k palouku u vrbiček, kde vyhrabal jámu.

Výpověď se dostala do předem nepřipravené a nedomluvené improvizace, paní Wolfová totiž vyprávěla, že po návratu rozestla všechny tři postele.

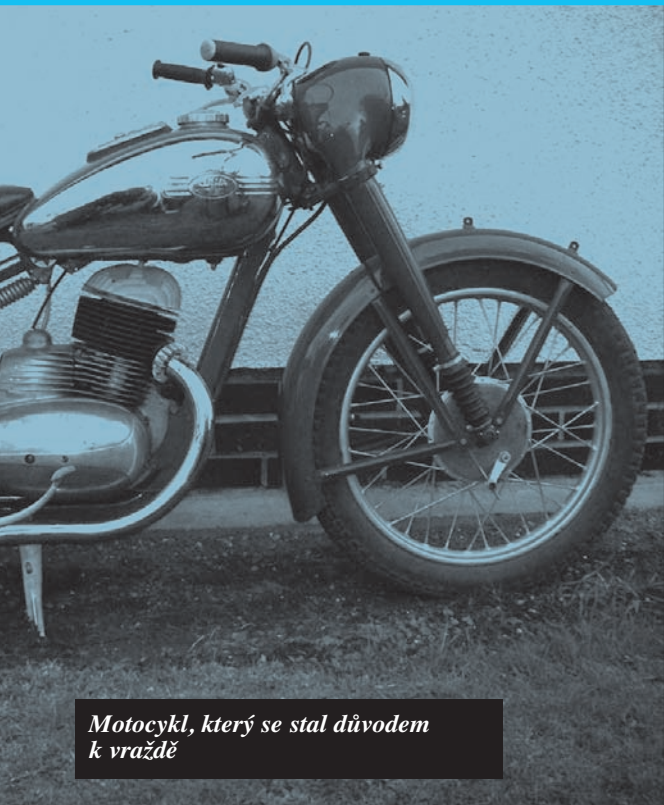
„Tak si to zkusíme probrat ještě jednou,“ navrhli policisté. Bohumír urputně trval na svém, nakonec jako první vzdala záležitost matka.

„Dobře, tak já to tedy řeknu...“

Následovalo další dlouhé vyprávění, tentokrát ovšem všechny zmíněné detaily odpovídaly zjištěným skutečnostem. Vzájemný vztah sourozenců nebyl zdaleka tak harmonický, jak se snad na první pohled zdálo. Jarmila trpce vyčítala bratrovi, že

Motocykl, který se stal důvodem k vraždě

byl hodný a měl své synovce upřímně rád. Možná se tu podepsala léta strávená v organizaci Hitlerjugend, kde se zcela záměrně pěstovala nadřazenost, slepá poslušnost a neúcta k životům lidí jiných národností, než byla ta vyvolená, německá.

„Dobře,“ pravil Bohumír.

Společně vypracovali plán. Matka si návštěvu u známých zajistí alibi, kluky nikdo podezřívat nebude, a kdyby přece jen všechno prasklo, svedou vinu na malého Karla, který je trestně neodpovědný.

„Ale ono to vyjde, uvidíš.“

Bohumír navštívil strýčka. Chtěl si půjčit jakousi odbornou knížku o závodech holubích pošťáků, a zatímco se starý pán přehraboval v knihovně,

nepředstavovalo tak mnoho, ale závdavek na motocykl už to byl.

Matka drhla podlahu v kuchyni, Bohumír naložil na kárku rýč a motyku. Kousek za obcí, v malebném místě mezi olšemi vykopával díru. Potom se vrátil domů, snědl večeři, kterou mu matka připravila. Když se setmělo, omotali tělo dekou a zanesli do káry. Pak strýčka Jaromíra zahrabali do mělkého hrobu.

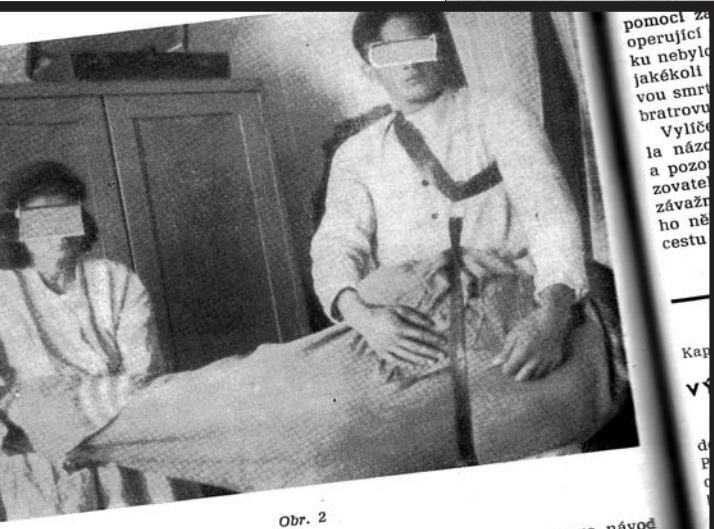
Možná, že kdyby byla jáma hlubší, nebo kdyby si místo nevybrali pro své hry místní kluci, mohla chladnokrevná vražda projít a na zločin by se nikdy nepišlo.

Na začátku padesátých let padaly v hrdelních případech přísnější tresty nežli dnes. Soud první instance odsoudil Jarmilu Wolfovou k smrti. Teprve odvolací řízení změnilo rozsudek na doživotí, Bohumír Čadek, který spáchal vraždu ještě jako mladistvý, byl poslán za mříže na patnáct let. Drobná poznámka v rozsudku uvádí, že během řízení neprojevil mladý muž ani stín lítosti, bezcitná samozřejmost, se kterou vypovídal, překvapila i zkušené a ostřílené právníky. Ostatně, když byl Bohumír po deseti letech podmínečně propuštěn, dožadoval se domku ve Lhotě jako dědictví po strýčkovi, a naprosto odmítal

nikdy neuznal jejího německého manžela, záviděla mu majetek i společenskou oblíbenost. Sama si připadala zavržená a ukřivděná, věřila, že peníze by jí mohly zajistit uznání a postavení, po němž toužila. Zpočátku to byla jen taková hra, ale postupem času dozrávalo rozhodnutí, že Jaroslava

Samonabíjecí pistole zvaná parabella

Notně vybledlá fotografie z kriminalistické rekonstrukce. Obvinění vynáší mrtvé tělo z domu.

zabije. Sama si ovšem na něco takového netroufala.

„Co by sis tak nejvíc přál,“ ptala se staršího syna.

„Motocykl,“ řekl Bohumír.

Tehdy byl slavný nádherný stroj Jawa Pérák, dvěstěpadesátka, sen snad všech kluků v okolí.

„Mohl bys ho mít,“ řekla matka.

Zdá se podobně pravdě, že návrh na zavraždění strýčka vyslechl mladý muž bez překvapení a s chladnou samozřejmostí. Psychologové se později snažili vysvětlit ten naprostý nedostatek citu k člověku, který

sebral mu ze zásuvky prádelníku samonabíjecí pistoli.

„Prima, díky. A příští tejdén přijď k nám, máma tě čeká.“

Strýc tehdy přijel na kole. Jarmila nebyla doma a malý Karel si hrál na upatlaném dvorku. Synovec neztrácel čas. Sotva se Jaromír Čadek usadil u kuchyňského stolu, vyndal mladíček připravenou zbraň a střelil strýčka do hlavy.

V podvečer přišla máma. Společně mrtvé tělo prořacovali, Čadek měl u sebe zlaté kapesní hodinky a peněženku s jedenácti sty korunami. Před měnovou reformou to

pochopit, že se vraždou takový majetek získat nedá.

Další záznamy o dávném případě jsou jen strohé a útržkovité. Jarmila Wolfová strávila v kriminále jedenáct let a ve svých sedmašedesáti zemřela ve vězeňské nemocnici na zápal plic. Malý Karel byl umístěn do dětského domova a jiné zprávy o jeho osudu nejsou k dispozici. Bohumír si po propuštění našel zaměstnání v severočeských uhelných dolech, později u stejného podniku jezdil s nákladním automobilem. Zemřel na následky úrazu po dopravní nehodě v roce 1969.

Čas všechno překryl mlhou zapomnění. I dokumentární snímky v zažloutlém vyšetřovacím spisu vybledly, podobně jako temné stíny druhé světové války.

Antonín JIROTKA
Foto archiv

Rozčilený hlas stavbyvedoucího se rozléhal táhlou chodbou nízkého domku, který zaměstnancům Armabetonu sloužil jako kantýna a jídelna: „Nána! Táhnu se za ní přes půl Prahy a vona si klidně vovedje!“ Ještě jednou, spíš ze vzteku než z naděje, zalomcoval klikou kuchyňských dveří.

TICHÝ TANEC s vraždou

Bylo krátce po patnácté hodině dne 2. října 1967... Žena, na kterou stavbyvedoucí tak sakroval, v kuchyni ovšem byla. Ale v nejmenším nepůsobila dojmem, že by ještě někdy dokázala vstát a někomu odemknout... Mrtví to prostě nedovedou. Zavražděná Zdena Sejčková nebyla výjimkou.

Křusky versus trasolky

Tělo hospodářky Sejčkové objevila druhý den ráno kantýnská, která si odemkla vlastním klíčem. Šlo to ztuhla, v zámku jako by něco bylo. Nakonec se jí přece jen podařilo odemknout. Jekot, který spustila, se podobal výstražné siréně, která však spíš lákala, než odpuzovala...

Zanedlouho se před kantýnou tísnil dav chlapů v modráčích, kteří svými zablácenými křuskami spolehlivě zašlapali trasologicke stopy. Pokud nějaké byly. O moc povzbudivěji to pro kriminalisty z mordparty nevydalo ani uvnitř. Nebýt těla mrtvé ženy, dalo by se mluvit o relativním pořádku. Stopy po vrahovi tudíž veskrze žádné.

„O vraždě skutečně nebylo pochyby,“ vzpomínal major Jaroslav Zahradka, někdejší eso pražské vyšetřovačky. „Z lékařského ohledání vyplynulo, že Sejčková má velkou krvácející tržnězhmožděnou ránu na temeni hlavy, dále spoustu oděrek na krku, v neposlední řadě hematom na čele. Tomu odpovídala i později zjištěná příčina smrti – kombinace pohmoždění mozku tupým úderem,

v rohu místnosti, hlavu někdo přikryl zemřelé ženě barevnou šatovou zástěrou.“

Na zdi u zmíněného stolku našli kriminalisté krevní kapky, šmouhy i stříkance. Vražedný předmět ovšem nebyl k nalezení, stejně jako klíče oběti od bytu a od pracoviště. Z pokladny zmizela tržba a stravenky, scházely i náramkové hodinky, které podle svědků nosila Sejčková denně na ruce. Ještě něco... Vrah ucpal klíčovou díрку vstupních dveří smotkem papíru, čímž ji učinil neprůhlednou.

Asi tam někoho měla!

Kdo viděl 46letou Zdenou Sejčkovou ze svědků poslední? Z plejády stavbařů, co zahlédli nebo jednali s obětí během svačiny či oběda, šla kriminalistům hlava kolem. Vyplývalo to ostatně z její běžné pracovní náplně, neboť mezi povinnostmi hospodářky patřilo zajišťování a vydávání stravy, stejně jako vybírání peněz za stravenky. Horší už to bylo s pozdější dobou:

Kolem 13. hodiny odešli poslední stravníci z jídelny. Ve 13.30 zavřela kantýna... A tady svítla lidem z mordparty první naděje. Jeden z dělníků – Josef Brauner – si cestou z oběda zapomněl koupit v kantýně něco k pití. Vracel se k baráku jídelny sám, s mírnou nadějí, že se nad ním kantýnská slituje i po zavírací době. Vrátil se po půl hodině, ale bez limonády:

„Stihl jsem to ještě minutu před zavíra-

kou, ale holka z kantýny už měla zavřeno. Tak jsem zaklepal na kancelář hospodářky. Má klíče, klidně by mně tu limonádu mohla prodat. Sejčková mi otevřela až na druhé zaklepaní. Odbyla mě, že ona do kantýny nemůže, ale měl jsem dojem, že se mě chce zbavit. Že někoho u sebe v kanceláři má. Ale nikoho jsem v místnosti neviděl, třebaže jsem měl docela dobrý přehled.“

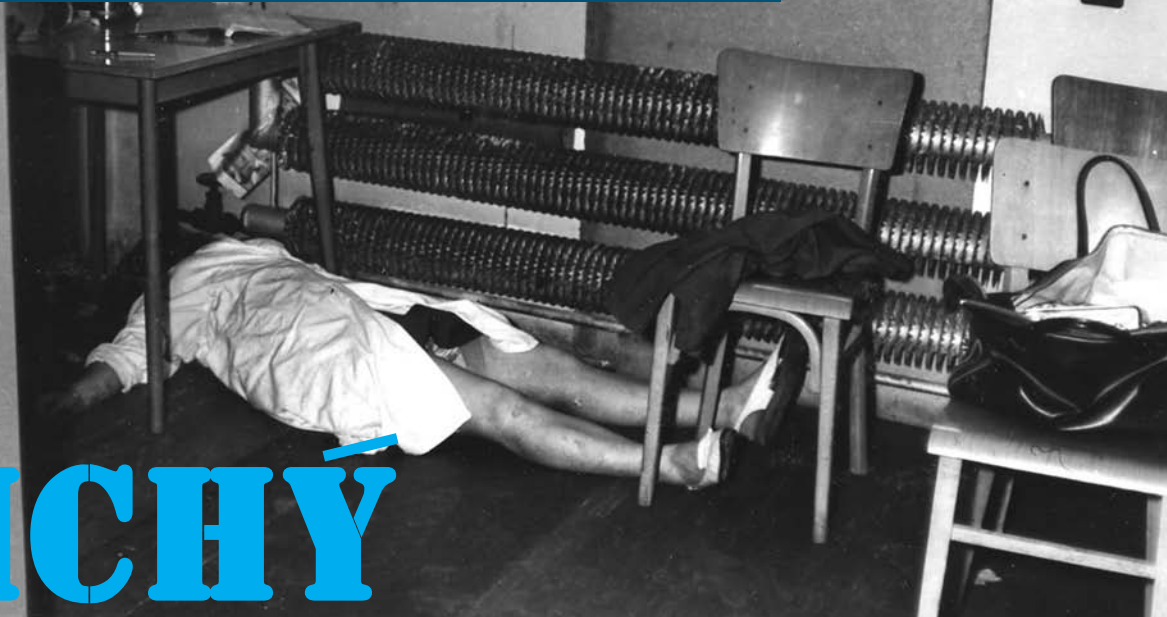
Docela dobrý přehled? Znamená to, že v kanceláři hospodářky přece jen mohl být? Nebo svědek Brauner lže a má Sejčkovou na svědomí?

Dáma se smolným osudem

„Zahorka jsme vypracovali několik vyšetřovacích verzí,“ vzpomínal starý Zahradka. „Vražda mohla mít loupežný motiv, a tudíž ji mohl spáchat kdokoli z zaměstnanců, případně osob, které si Sejčkovou vytýpovali jako vhodnou oběť. A nebo motiv loupeže pachatel jenom naznačuje, ve skutečnosti řešil vraždou nějaký osobní problém. Takže jsme začali osobní život Sejčkové obracet naruby...“

Asi před deseti lety se paní Zdena rozvedla. O jediné dítě, které jí soud přikl k do výchovy, přišla vinou tragické neopatrnosti jednoho řidiče. Co dál? Mužů, kteří o ni projevovali zájem, málo nebylo. Spíš se však jednalo o narážky a dvojsmyslné řečičky, typické pro pracoviště, kde jedna ženská připadá minimálně na padesát chlapů... A skuteční partneři?

I tady, jako by měla Sejčková smůlu. S jedním partnerem se před čtrnácti dny rozešla – alespoň on to tvrdí: „Chodili jsme spolu sotva půl roku. Ale známe se dýl.“ Aby ne, pan Matuška je totiž šoférem dodávky, která už drahnou dobu vozí na vysočanské staveniště zboží pro kantýnu. Se Zdenou Sejčkovou se tedy musel vídat denně.

„Náš vztah nebyl zpočátku založen na citové stránce. Mám-li to říct po svém, Zdena mě potřebovala jako chlapa a u mě to bylo něco obdobného. Ale bylo nám spolu dobře, přerostlo to ve vážný vztah. Pak ale najednou Zdena ochladla, odmítala se se mnou scházet – když jsem chtěl vědět proč, nikdy mi nic přesvědčivého neřekla.“

Neviditelný pán za ledničkou

Co když pan Matuška trval na vysvětlení až moc vehementně? Co když hovor přerostl v hádku, hádka v emoce nenávisti... Matuška by jako vrah šel kriminalistům docela dobře do figury – ale měl alibi. Na stavbu přijel jen dopoledne, odpoledne pobýval prokazatelně jinde. Matuškoví došlo, že je podezřelý, přesně řečeno, že je „bývalý podezřelý“ – ale zachoval se jako frajer. V závěru svého posledního výslechu dal kriminalistům gólovou přihrávkou:

„Podle mě se Zdena zase udobřila s tím svým bejvalým. Nějaký takovej člověk totiž za ní poslední týden do kanceláře chodil. A choval se tam jako doma. Jednou jsem tam vešel a chtěl si se Zdenou od plic promluvit. Ona udělala očima takové gesto, ať jsem zticha – a já pak uviděl, jak na židli

konec. Já už s ní taky nechtěl mít nic společného. Rozešli jsme se skoro už před rokem, od té doby jsme se neviděli.“ Tuhle část Horáčkovy výpovědi se podařilo Zahrádkovi a spol. vyvrátit. Václava viděli se Sejškovou před pár týdny v jejím bydlíšti a taky během návštěvy kina.

Horáček, teď už podezřelý Horáček, svou výpověď upravil. Ano, náhodně se se Zdenou potkali v tramvaji a poznal, že by stará láska přece jen nemusela zrezivět. Ale v kanceláři za ní nebyl nikdy! Za pár hodin musel Horáček odvolat i tuhle výpověď – mezi řadou otisků prstů, zajištěných v kanceláři hospodářky Sejškové, byly i jeho... To ale pořád nebyl ten správný trumf, který by Horáčka usvědčil. Proběhla prohlídka bytu podezřelého. Na šňůře v koupelně visely, stále ještě mokré, tesilové kalhoty.

Bojovali bez výkřiků

Napotřetí vyrukoval Horáček – dosud netrestaný člověk, oblíbený vtipálek a zručný truhlář – s pravdou: „Chtěl jsem si od Sejškové krátkodobě vypůjčit pár stovek. Věděl jsem, v kterou dobu za ní zajít, že má po výdeji obědů prakticky volno... Chvilí jsme si povídali, měla radost, že mě vidí, ale když jsem začal hovořit o penězích, úplně se

průběh činu tak, aby sami sebe dostali do co nejlepšího světla. Horáček popisoval zavilý, ale především tichý boj se Sejškovou.

„Zdena měla sílu, chytali jsme se za ruce, přetlačovali se, chvílemi to připomínalo nějaký divný tanec.

Rvali jsme se jako koně, ale naprosto potichu, to kdyby se Brauner kvůli limonádě ještě motal kolem kantýny.

Najednou Zdena chytla nůž a chtěla mě bodnout. Ten nůž jsem jí vykroutil z ruky, tahala mě za vlasy, já ji začal škrtit... V tu chvíli vzala lahev od piva a dvakrát mě udeřila do hlavy. Ale ustál jsem to, byl jsem přece jen silnější a odolnější. I tu lahev jsem jí vytrhl. Pravou jsem ji pořádkem škrtit, levou jsem ji uhodil lahví. Padla na zem a přestala jevit známky života.“

Krev na šetřílkových kalhotách

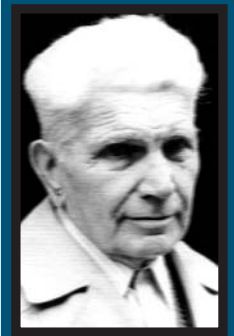
Horáček zatáhl tělo pod stůl a na obličej položil oběti šatovou zástěru. Stáhl Sejškové z ruky hodinky, sebral klíče, peníze a nějaké stravenky, snažil se navodit dojem loupežné vraždy někoho z místních. Proto taky otřel všechny svoje otisky, ale na několika místech jich přece pár ponechal. Umyl nůž, lahev vzal sebou...

Teď bylo pro něj klíčové zmizet nenápadně ze stavby. Štěstí mu přálo, zadním vchodem vyšel nepozorovaně. Pak v povzdálí zahlédl jakousi plechovou boudu a neodolal, aby tu klíče, lahev a hodinky nepohodil mezi plechovky s lakem a několika štěpci. „Až tam jsme se při ohledání činu nedostali,“ krčil rameny Zahrádka. „Kdyby se ovšem tyto věci našly ještě před Horáčkovým doznáním, měli by nám asi páni lakýrníci co vysvětlovat!“

Tím ovšem vrahova vychytralost skončila. Přestože věděl, že jeho zánovní tesilký jsou postříkány krví, nedokázal se jich zbavit a spoléhal se, že vypráním usvědčující stopy zmizí... Omyl! Laboratorní zkoušky dokonale podrazily šetrnému Horáčkovu nohy. Podařilo se totiž určit i krevní skupinu, shodnou se skupinou oběti.

„Obviněný vypověděl věci týkající se místa činu, které mohl znát jen pachatel. A ještě ta krev na tesilkách... Teď už Horáček nemohl zvrátit vývoj případu. Myslím ale, že o to nestál. Psychicky docela nalomený čekal na trest... Ten ostatně nebyl nijak drastický, jenom deset let,“ uzavřel jeden ze svých případů major Jaroslav Zahrádka. Soudci totiž – na rozdíl od vyšetřovatele a prokurátora – přistoupili na Horáčkovu výpověď. Překvalifikovali paragraf vraždy jako těžkou újmu na zdraví, která měla za následek smrt oběti.

Viktorín ŠULC
Foto archiv autora

Major
Jaroslav Zahrádka

za ledničkou sedí chlap. Od dveří vůbec nebyl vidět. Zdena ho tam určitě posadila úmyslně.“

To bylo terno! Kriminalisté tak minimálně objasnili malou záhadu svědka Braunera, podle kterého se v 13.30 hodin nenacházela Sejšková v kanceláři sama. Znovu a stále hlouběji byla její minulost přetřásána... A pak se detektivové dozvěděli o existenci 46letého Václava Horáčka. S malými přestávkami chodil se Sejškovou plných šest let. Hádali se, usmířovali, znovu se pohádali...

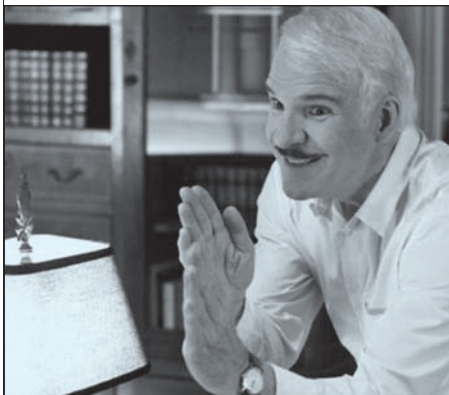
„Jenomže po jedné takové roztržce, vlastně jsme se pokaždé pohádali kvůli penězům, řekla Zdena, že je mezi námi definitivně

změnila. Začala mi zase všechno vyčítat, že neumím vyjít s výplatou, že jsem budižkničemu. V tom někdo zaklepal na dveře. A pak znovu. Sejšková šla otevřít a já si sedl za ledničku, odkud na mě ode dveří nebylo vidět. Toto místo mi ukázala Sejšková při jedné z mých přechozích návštěv sama. Když muž odešel, Sejšková zamkla a navíc ucpala klíčovou díрку papírovým ubrouskem. Už bych jí byl o peníze neřikal, ale ona sama zase začala s hádkou. Dokonce mi vrazila pár facek. To jsem si samozřejmě nenechal líbit a facky jí oplatil.“

Zahrádka vypovídacího nepřerušoval. Dobře věděl, že někteří pachatele s vědomím, že jejich oběť už nepromluví, upravují

Film**Komedie takřka bez vtipu**

Spojení detektivky s humorem dokázalo vždycky naplnit kina, takže pokusy o ně se vracejí cyklicky jako bumerang či fámy o létajících talířích. Zvláště francouzští filmaři v tom ohledu slavili v minulosti řadu úspěchů, chuť svého humoru úspěšně vnášeli do takových snímků tvůrci angličtí – a koneckonců, pamětníci vyjmenují i několik úspěchů kinematografie české. Chce to ovšem nápad, a těch se nedostává. A tak se za oceánem porozhlédli mezi klasiky a rozhodli se znovu – a lépe, jak jinak! – oživit postavu inspektora Jacquese Clouseaua, jak ji skvostně ztělesnil předčasně zesnulý Peter Sellers. Reinkarnace se ujal americký komik Steve Martin a pro remake se podařilo získat i řadu dalších vynikajících umělců. Žel, na výsledku se jejich účast projevila pramálo – už před třemi lety, když přišel do kin první nový snímek *Růžový panter*. Diváci se hrnuli do kin s očekáváním, že nebylo splněno, recenze byly zdrcující. Leč z důvodů, jejichž logika myslícímu člověku uniká, je tu *Růžový panter 2* – a jde o film snad ještě horší, než byla zmíněná jednička. Neúspěšného režiséra jedničky Shawna Lewyho vystřídal Harald Zwart, avšak kýžený obrat k lepšímu se jaksi nedostavil. Ježto se na scéně tentokrát podílel i sám hlavní představitel, odpovědnost za paskvil padá zejména na jeho hlavu. Napsal a podepsal, tak ať se tedy nediví!

Stačí, jak žasnou diváci. Příběhy ješitného, snaživého a přitroublého policisty známe z originální série, nové filmy je jen řadí a činí srozumitelnějšími pro ještě přitroublější publikum. Z roztomilého mouly dělají idiota. *Růžový panter 2* je film, z něž je myslícímu diváku smutno.

Ne, že by v něm chyběly gagy, ale jsou špatně načasované a herci přehrávají. Předem hlásí: pozor, teď se zasmějete! Ha, ha ha! Sellersův Clouseau byl komediální legenda, a když se ničí legendy, je to zlé. Za snad jediný pozitivní rys nového snímku možno považovat, že není tak dlouhý, jak současné filmy nezřídka bývají. Když už se pobyt v kině stává nesnesitelným,

pustí nás domů dobrovolně, netřeba se prodírat pracně a demonstrativně z řady.

Humor je vzácné koření a po amerických filmech o komisaři Clouseauovi podraží nepochybně ještě více. Jestli si chcete oživit hezkou vzpomínku na *Růžového pantera*, opatřete si originál se Sellersem. Při troše snahy to jde...

(jjv)

Televize**IDYLA, KDE SE VRAŽDÍ**

Nestává se běžně, aby hned premiérové uvedení televizního seriálu ve Velké Británii přitáhlo při každém vysílání k obrazovkám osm milionů diváků: první řadě *Vražd v Midsomeru* se to v roce 1997 podařilo a od té doby dílů rok co rok přibude, a navíc se ty staré cyklicky vracejí, takže seriál je vlastně trvale reprizován. A to samozřejmě i u nás, kde v českém dabingu zaujal diváky jakbysmet.

Připomeňme si, že první příběhy vznikly podle detektivních románů významné prozaičky Caroline Grahamové a ježto její idylický *Midsomer* (kde se ovšem hojně vraždí) ve skutečnosti neexistuje, převléká se za něj malebný venkov hrabství Buckinghamského.

Je pozoruhodné, a shodují se na tom kritici i lid obecný, že seriál *Vraždy v Midsomeru* si dlouhá léta udržuje vysokou úroveň po všech stránkách, přičemž základ pochopitelně tvoří dobrá kvalita scénářů. Snoubí se v nich tajemno, napětí, humor i kouzlo anglického venkova a jeho rázovitě tradice, jež mnohdy do děje významně vstupují. Čas se sice ani v *Midsomeru* nezastavil, ale pořád je to kouzelný kout s množstvím rázovitých lidiček a zvyklostí.

Příběh ovšem stojí a padá s vrchním inspektorem Johnem Barnabym, svérázným sympatákem, dokonale ztělesněným Johnem Nettlesem. Mimořádně, letos už slaví šestadesátiny! Je rodákem z Cornwallu, vystudoval na malé univerzitě St. Austell historii a filozofii, ale divadlo ho vábilo víc. Řadu sezón hrál v souboru slavné Royal Shakespeare Company a vytvořil mnoho významných rolí alžbětinského repertoáru, na úspěch před kamerami si musel počkat déle. Skutečné televizní vítězství zaznamenal vlastně až v roce 1981, kdy vytvořil titulní postavu detektiva Jima Bergeraka ve skoro devadesátidílném seriálu (možná je škoda, že dílo pozornosti českých televizí zatím uniká). Po jeho dokončení se Nettles na čas vrátil v roce 1991 k divadlu, ale vábení kamer neodolal. O šest let později si poprvé zahrál Barnabyho v pilotním příběhu *Vražd v Midsomeru Smrt staré dámy* a od té doby mu jeho kultivované herectví pomáhá ožít znovu a znovu. Už šestašedesátkrát... Zatímco sám táhne hlavní roli celou dobu (dvanácti seriálových řad, čítajících mezi dvěma až osmi epizodami), vystřídal se po jeho

boku už tři fámuleové: napřed mu sedm let asistoval Daniel Casey coby Gavin Troy, pak nastoupil John Hopkins coby Dan Scott (ten vydržel jen dva roky) a zatím poslední je Jason Hughes, jenž od roku 2005 hraje detektiva konstábla Bena Jonese.

Nezbývá než doufat, že produkčnímu týmu vydrží nápady a Johnu Nettlesovi zdraví a vitalita – a že se ještě dalších nových zapeklitých *Vražd z Midsomeru* dočkáme...

(jjv)

Kniha**V ŽENSKÉM HÁVU**

„Vím, že je těžké to přijmout, a možná se i mýlím, ale nevěřím, že se lidé z konce třicátých let tolik lišili od dnešní populace. Ano, soukromí svých životů si snad drželi daleko víc pod pokličkou, ale obě dobře víme, že sex je nejpříjemnější lidskou zábavou odnepaměti.“ Tvrdí v detektivním příběhu *Vražda o Velikonočích* (vydalo MOTTO 2009) hlavní pátračka.

Leckdy se o literárním vyprávění, nejen o detektivkách, říká, že tady už všechno bylo. Spisovatelka Lee Harrisová si k „amatérskému“ řešení hrdelních zločinů vymyslela bývalou jeptišku – a manželku Jacka, policejního důstojníka na vzestupu, zaujatou hospodyni, zahrádkářku i učitelku kreativní, básnické tvorby.

Variace s víceméně nevšední ústřední postavou doplňuje zajímavý pohled na New York druhé poloviny minulého století a dosti intenzivní nahlédnutí do rodinného židovského prostředí. Se svátečními, typickými rituály, s nimiž se mnohdy nemáme šanci potkat.

Vzápětí po velikonoční večeři (seder) začíná rodinná přítelkyně

hledat vysvětlení vraždy krásné padesátileté tetičky, ke které došlo před šestnácti lety. A pořád ještě mladá paní, někdejší františkánská řádová sestra, se pohybuje mezi vyzkoušenými recepty, vyšetřovatelskými pravdami („Většina vrahů podle úředních údajů není ani z poloviny tak stará jako já. Což ale nemusí znamenat vůbec nic v konkrétním případě, o kterém tady mluvíme. Statistika ti jen nakreslí obrovský obraz, v němž každý zločin je jen pouhý tah štetcem.“) a postupně, jednotlivými detektivními kroky proniká do myslí zúčastněných „spoluhráčů“. Neodvratně graduje vývoj děje do finálního vyústění...

Čtenářům přítom – v neposlední řadě – může být sympatické rovněž následující konstatování veskrze dámské vypravěčky:

„Tohle je jedna z věcí, na kterou jsem si musela zvyknout: pracovní plán, který nikdy nesouhlasí s tím, co je uvedeno v rozpisu. Většina lidí si život nějak plánuje a podle toho žije, detektivové žijí podle tabulek a předpisů. Dokonce i Jackovo večerní studium musí jít stranou, když je nucen zůstat na místě činu hodiny po konci směny. On ale svou práci miluje, což je velice důležitá součást jeho osobnosti.“

/ki/

Heinrich Jöchel
SS Hauptsturmführer, velitel
koncentračního tábora v Terezíně,
jazyk „Pitva“
1940 - 1945

Kurt Daluge

SS- und generalpolizei SS

Karl Hermann Frank
SS-Oberstgruppenführer
říšský protektor Čech
1943 - 1945

„Zvětralá, na zboření, podepřená trámy, shlížela věž na nádvoří policejní budovy na postavy - které podobně jako ona - se belhaly o berlách každé poledne z věznice do Zeleného Antonu. Zdálo se, že přes opěrné trámy se zřítí staříčká věž v příštím okamžiku. Chtěli ji proto zbourat, ale z ohledu na tento pomník z historických dob, kde byly kolem vnitřního města ještě hradby, zanechali tohoto úmyslu. Tak museli věž renovovat a dnes je ve staré stavbě policejní museum.“

Proč tento citát z díla E. E. Kische? Zájemci o kriminalistické disciplíny byli už v Muzeu Policie České republiky na pražském Karlově vícekrát spokojenými diváky časově bohužel omezených, ale každopádně atraktivních výstav. Máme pro ně další tip: instalaci **Kriminalistický kabinet 1954–1970**, evokující s maximální možnou měrou věrnosti kdysi tak pověstný „kabinet“ – nemohl ho tenkrát vidět každý, o to větší popularitě se těšil.

Kriminalistická muzea mají v Evropě, ale taky v ČR úctyhodnou tradici. Jedno z takových zakládala už c. k. pražská policie a právě o něm se zmiňuje Kisch ve své nedávno znovu vydané knize *Pražský pitaval* (česky poprvé vydáno r. 1933). Muzeum bylo situováno do věže na nádvoří domu č. 4. v Bartolomějské ulici. Dodejme, že věž, bohužel opět poničená, stojí dodnes, stejně jako její věkem sužovaná družka, na nádvoří Kriminalistického ústavu Praha, v téže ulici, ale v č. 10.

V průběhu let, epoch a střídajících se vlád či režimů vznikala a zanikala další obdobná muzea. Někdejší Kriminalistický kabinet – slavnostně otevřený 16. června 1954 a už méně honosně uzavřený 17. března 1970 – zanikl, byl rozebrán a deponován na různých místech. Teprve o tři roky později - nikoliv zcela kompletní – zamířila sbírka do tehdejšího Muzea SNB. Něco se stalo součástí trvalé výstavy, něco zůstalo v depozitáři. Na dlouhá léta...

„Když jsem se před pár lety seznamoval s bohatými sbírkovými fondy, přebranými z někdejšího Kriminalistického kabinetu, říkal jsem si, že by bylo škoda, neukázat je veřejnosti,“ říká Mgr. Václav Rutar ze správy sbírek Muzea Policie ČR a také autor výstavy.

„Měli jsme k dispozici velmi dobrou dokumentaci někdejšího kabinetu. Chtěli jsme

Krimi jako retro

maximálně napodobit uspořádání panelů, ovšem vytvořit přesnou kopii nebylo možné. Už proto, že KK zabíral šestkrát větší plochu než naše výstava. Některé drobnosti již také nelze s odstupem let dohledat, rovněž z hlediska dramaturgie výstavy a její zajímavosti leccos vyvanulo. Rozhodně jsem ale přesvědčen, že návštěvníci uvidí extrakt z nejlepšího, co kabinet nabízel!“ Podle Václava Rutar – a jako návštěvníci to rádi potvrzujeme – patří mezi taháky Pilčíkovo mučící prkno, dále domácí vyroběný skafandr kněze Škopa, ve kterém chtěl uprchnout pod hladinou Dyje z komunistického Československa do Rakouska. Pozornost přitáhne jistě posmrtné masky popravených nacistů K. H. Franka a K. Dalugeho.

K vidění je také posmrtná maska detektiva Pětiletého, zastřeleného v roce 1908 zločincem Bočkem – tu ostatně připomíná právě Kisch ve svém již citovaném pitavalu. Stejně jako kámen, upevněný do kovového držáku – primitivní a přitom děsivě účinnou zbraň, vraždící už v roce 1897! Úsměv asi vzbudí „klapačka“, kterou jistý šizuňk simuloval

pokousání psem a požadoval na svých sousedech finanční odškodné...

To vše uvidíte ve stylu experimentálního využití původních textů kabinetu a citátů z příslušných článků, které v návštěvníkovi všudypřítomně evokuje uplynulý čas. Dobrá rada pro všechny zájemce o historii kriminalistiky: Neváhejte! Výstava trvá – jen – do konce června.

Viktorín ŠULC
Foto Václav ŠEBEK

	lyžařský tálřvový vlek	zatačka	konec šachové partie	První tajenka	lenochod příprsty		rychlá plachetnice	jitra	kresba na pavím peru	osobní zájmeno		Druhá tajenka	korálový útes	sifon
ovace						střecha					cestovní průkaz			
lovečtí psi						nálevy stařec					a sice přivlastňovací zájmeno			
hygienická činnost					biograf vzdělávat					vstup panoš				
začátek abecedy			čerpadlo měsíc						cizí žen. jméno francouz. spisovatel					
	časopis pro ženy	vodní pták rukování						zloba staré váhové míry					biblický bratrovrah	rybí delikatesy
bezdýmná výbušnina						těžební lokalita buničina								
uchazeč					struma jihoamerický stát						zápas stanovená cena			
živočich					víkendové obydlí český spisovatel					kouzlo královská hra				
rázy									převlékárna kádry					
latinská předložka			štíhlá antilopa rumunské město				nájemný vůz prudké poklesy						kokosové vlákno	radlice pluhu
	výpadek paměti	světařil ostřicí nástroj					přehnaná hrdost skutečnost					slepící slabika jizva		
kontura						smyšlenky studentský pobyt					filmový záber jezdící schody			
úpadek					soubory úložště pošty					mužské jméno český zpěvák				
neoblečené rekreantky									ženské jméno psací náčiní					
chemická značka osmia			drahý kámen hebká tkanina				Fibichova skladba vyčkávat						posílat na šibenici	marmelády
	lesní zvíře	rokle anglicky „nástroj“					škůdce ovoce aktivní					římsky 495 rodinné domy		
letitá						Třetí tajenka nejinak								
poetický děj										nehlučně iniciály zpěváka Kahovce				
biblická postava				svatební květina					okolo					
zpěvný hlas				trnitý keř					bunkry					

Policista
5/2009
Křížovka
soutěžní kupon

V tajenkách naleznete tituly tří detektivek americké spisovatelky P. D. Jamesové s Adamem Dalglissem v hlavní roli.

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do do 31. 5. 2009

Řešení z č. 3/2008: 1. KONCERT BEZ VARHANÍKA 2. MERCEDES
3. PROFÍCI

Ze správných odpovědí jsme vylosovali: Jaroslava Milotová, Trutnov; Lukáš Zapletal, Praha; Jirí Myškovský, Praha. Všem vylovaným blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

Ten den byl pro Jaroslava Šimka plný smůly a nešťastných přehmatů. Ráno ho louplo v zádech, to se přihlásil ischias jako následek včerejšího prochlazení při práci na zahradě, pak zjistil, že do kůlny, kterou nedávno opravoval, zatéká a veškerá námaha se minula účinkem. Když se před jedenáctou zastavil spolužák Brouček a vracel mu pákové nůžky na větvě s tím, že nepůjdou opravit, a poskakoval, jako by schroupal celý kořen žen-šenu, hýřil dobrou náladou a humorem, zdálo se mu, že se celý svět zbláznil. Blbá nálada. Jenže tím řetěz z černých teček nekončil.

Těsně před odjezdem z chalupy nemohl Šimek zamknout zámeček vstupních dveří na dva západy a dveře zůstávaly nezamčeny. V této chvíli byl přesvědčen, že dnešní den je ten věhlasný den blbec, který čas od času člověka přepadne, usadí se mu za týlem a drží se ho jako...

Oprava zámku odjezd z chalupy zdržela o tři čtvrtě hodiny. Zatímco Šimek opravoval, na opačném konci republiky se připravoval mladý, ani ne třicetiletý, muž Karel Rybák k odjezdu. Ti dva se navzájem neznali, nikdy se neviděli a nikoho z nich nenapadlo, že se jejich cesty ještě dnešní den střetnou.

A skutečně, kolem páté hodiny odpolední se jejich životní cesty potkaly na dálnici a stalo se to prostřednictvím jejich osobních automobilů. Favorit Jaroslava Šimka a BMW Karla Rybáka. Bylo to v pravém pruhu třípruhové dálnice, v okamžiku kdy BMW vyjíždělo z přípojovacího pruhu a řidič rychlého a silného vozu nedal Favoritu přednost. Dílo okamžiku. Skřípění brzd, náraz – a rozdílné reakce obou řidičů. Šimek zajel na odstavný pruh a zastavil, BMW vyrazilo jako střela, vjelo na prostřední dopravní pruh a v okamžiku zmizelo v dáli.

A je vymalováno, řekl si Šimek. Pravý blatník, světlomet a kapota vypadá jako zmačkaný papír a řidič druhého auta ujel. SPZ nemám. Špatný den a tohle je vrchol. Měl hořkost v ústech, klepal se, srdce mu bušilo jako buchar ve vysokých otáčkách. První

dopravní nehoda po padesáti letech co vlastnil řidičský průkaz.

Policista měl na tváři chápající úsměv a trpělivě čekal až Šimek najde řidičský průkaz, osvědčení a doklad o povinném ručení.

„Ujel...?“ zachmuřil se a po chvíli dodal. „To neměl dělat.“

„Třeba měl alkohol, nebo vozidlo ukradl...zatraceně,“ povzdchl Šimek. „To mi byl čert dlužen.“

Trvalo hodinu, než policisté dopravní nehodu zadokumentovali. Šimek si myslel, že bude moci odjet po vlastní ose – motor pracoval, řízení také, ale policista nesouhlasil.

„S tímhle vás do provozu pustit nemohu. Musíte zavolat odtahovku. Asistenční odtahová služba byla na místě za třicet minut a za malou chvíli si pochroumaný Favorit sám vjel na plošinu odtahového vozu. Šimek se už chystal nasednout, když se objevil policista.“

„Pane Šimku, zapomněl jsem vás požádat o potvrzení, že jste absolvoval lékařskou prohlídku. Můžete mi ho dát? Máte přece už věk...“

„Potvrzení?“ řekl překvapeně Šimek. „Mně ale ještě nebylo šedesát osm, mám přece čas...“

Ten večer, když Šimek ležel ve své posteli a v myslí mu pořád dokola probíhal celý děj dopravní nehody – co udělal, co měl udělat, jestli reagoval dostatečně rychle, a v duchu děkoval Bohu, že se nic nestalo jeho ženě, přemýšlel o tom, jestli v jeho letech – by neměl čas od času sejmout nohu z plynu, zastavit se, rozhlédnout, naslouchat, přemýšlet...

Josef KRATOCHVÍL
Ilustrace Kristina POKORNÁ

OTÁZKA:

Od jakého věku je soukromá fyzická osoba jako držitel řidičského oprávnění, které není podkladem pro specifický výkon povolání řidiče /sanitka, pracovněprávní vztah a další/, povinen se poprvé podrobit lékařské prohlídce?

1. 60 let věku
2. 65 let věku

Řešení zaslějte na adresu redakce nejpozději do 31. 5. 2009

Řešení z č. 3/2009 zní:

Situaci řeší z. č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění v § 12, kde je, mimo jiné, stanovena povinnost pojištěnci prokázat se platným průkazem pojištěnce a oznámit příslušné zdravotní pojišťovně změny jména, příjmení, trvalého pobytu nebo rodného čísla, a to do 30 dnů ode dne, kdy ke změně došlo. K tomu slouží formulář „Oznámení pojištěnce.“ Pojišťovna nový průkaz zašle poštou. Zaměstnavatel takovou povinnost nemá. Správná je odpověď č. 1.

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:

Alena Minaříková, Brno; Zdeňka Řeháčková, České Budějovice; Magdalena Němcová, Litochovice nad Labem.

Všem vylovaným blahopřejeme a zasláme knižní odměnu!

„Buď to je to straka zlodějka, nebo pokus o naši korupci!“

Evžen DAVID

deset minut s
POLICISTA §
Kupon č. 5/ 2009

Norimberský veletrh loveckých a sportovních zbraní IWA & Outdoor Classics 2009 začal v pátek 13. března. Tato souhra náhod ale nebyla tím, co kalilo náladu organizátorům, vystavovatelům i návštěvníkům. Vlajky více než padesáti zemí, z nichž přijeli vystavovatelé, první den výstavy vlály na znamení smutku jen v půli žerdí.

IWA 2009

Před branami veletrhu se netušily takové davy návštěvníků, jak jsme toho byli svědky v posledních letech

Po Winnendenu

„Společnost NürnbergMesse jako organizátor výstavy je zděšena a otřesena událostmi ve Winnendenu. Vyjadřujeme upřímnou soustrast příbuzným obětí, zraněným, žákům a učitelům.“ píše se v prohlášení, které dostali k dispozici všichni příchozí i sdělovací prostředky. „Intenzivně diskutujeme s experty z oboru zbraní, například s účastníky Evropské konference policejních výcvikářů, která se koná paralelně s IWA, a ptáme se i sami sebe, co mohlo přivést mladou osobu ke spáchání takového skutku a jak by se tomu bývalo mohlo zabránit.“

Podobně na hrůzný čin, který jen dva dny před zahájením veletrhu ve škole v poklidném městečku u Stuttgartu spáchal sedmnáctiletý Tim Kretschmer a zemřelo při něm 15 lidí, reagovali honorární pořadatelé veletrhu, tedy Svaz německých puškařů a obchodníků se zbraněmi (VDB) a německý Svaz výrobců loveckých a sportovních zbraní a munice (JSM). Oběťmi byly převážně děti, a navíc to byl bohužel už třetí podobně tragický případ – připomeňme si Erfurt (2002) a Emsdetten (2006). Katastrofa ve Winnendenu se tak bolestně dotkla větší části německé veřejnosti a nemohla nevrhnout pochmurný stín na letošní zbrojní veletrh IWA, na vystavovatele i návštěvníky, mezi nimiž jsou samozřejmě Němci ve většině.

Špínu vychrstl i německý bulvární tisk, který dal do souvislosti winnendenskou tragédii právě s veletrhem IWA: navštěvují ho prý i děti, takže z nich vyrůstají další mladiství zabijáci. Asi to ani nemá cenu komentovat, ale kvůli objektivitě přiznejme ubohost, že výjimečně se mezi návštěvníky

Walther – představitel nové generace „kapesních krátkých devítek“

objeví rodina s kočárkem nebo – tu a tam – chlapec či děvče v doprovodu otce nebo dědečka. Sami se totiž na veletrh nedostanou. Ale skutečně by někdo chtěl dětem bránit ve vytváření vztahu ke zbraním? Vždyť z nich přece mohou vyrůst vynikající konstruktéři, nadaní puškaři nebo olympijští vítězové! A ty všechny budou přece potřebovat i budoucí generace.

Příčiny Winnendenu a jiných podobných excesů, které v poslední době známe nejen z USA a Německa, ale třeba i z Finska, se musí hledat jinde. Samozřejmě však jde hlavně o prevenci, ale ta neleží v „odzbrojení“ řádných občanů, jak navrhuji někteří rádooby odborníci. Sami Němci tvrdí, že jejich zákony o zbraních patří ve světě k těm nejpřísnějším. „Problém není v počtu legálně držovaných zbraní, kterých je v Německu mezi 7,5 až 10 miliony,“ tvrdí expert Joachim Streitberger. „Počet ilegálních zbraní však lze odhadovat na 20 až 40

milionů. Je snadnější opatřit si zbraň ilegálně, než legálním postupem. Počet závažných zločinů spáchaných s legálními zbraněmi se v Německu pohybuje kolem 30 za rok.“

Vláda kancléřky Merkelové v první reakci na Winnenden začala připravovat změnu zákonů tak, aby mohla vzniknout centrální databáze vlastníků střelných zbraní (což ale členským zemím ukládá směrnice EU a například u nás databáze funguje). Merkelová rovněž navrhla, aby úřady

Nová šestpětáctička
v tureckém podání

Turci pokračují
v dobývání
světového trhu pistolí

prováděly namátkové a neohlášené kontroly v bydlíšti soukromých majitelů zbraní, a to bez předchozího ohlášení.

Německá vláda jako celek ale její návrh odmítla jako těžko slučitelný s demokratickým státem, a navíc neřešící základní problém. Prevence „školního střelění“ není tak jednoduchá, a přestože existuje spousta návrhů, ve skutečnosti zatím společnost zůstává bezradná.

Jaká byla IWA

Když pomíneme tuto hořkou pachut', tak docela dobrá. Návštěvnost ale byla evidentně nižší, než bývalo v Norimberku zvykem. Organizátoři čekali asi takovou jako loni, kdy přijelo zhruba 32 000 návštěvníků ze stovky zemí celého světa, ale tolik jich letos určitě nebylo. Možná byl na vině Winnenden, možná je to výsledek soustavné snahy organizátorů o zamezení přístupu čumilů. Veletřh IWA není přístupný veřejnosti, správně by se sem měli dostat jen profesionálové v oboru a novináři. Vystavovatelé si tak menší návštěvnost spíš pochvalovali, protože měli větší klid na jednání se skutečnými, byť třeba zatím jen potenciálními zákazníky.

Výstava se letos rozrostla hlavně co do objemu. Se svými produkty se prezentoval rekordní počet vystavovatelů v 36leté historii tohoto největšího evropského veletrhu civil-

Agilní česká firma ESP zase přivezla několik užitečných drobností: páčidlo a nástavec pro rozbíjení automobilových oken na teleskopický obušek, zrcátko se svítilnou na teleskopické tyči...

ních zbraní (a

druhého největšího na světě). Přijelo jich na 1100 a kvůli tomu musela být otevřena celá další výstavní hala, už sedmá.

Rekordní byla i účast vystavovatelů z USA, kteří sice tradičně upřednostňují svoji pravidelnou Shot Show, avšak letos se jich už v Norimberku prezentovalo 180.

Krise, nekrise – největší hráči tohoto segmentu světového trhu se v Norimberku tvářili spokojeně. Hlavní a nejdůležitější odbytiště totiž mají v USA a tam se hlad po zbraních v posledních měsících nebyvale zvýšil. Prezident Barack Obama sice loni musel akceptovat rozsudek nejvyššího soudu USA, který po desetiletích sporů definitivně rozhodl, že právo amerických občanů „držet a nosit zbraň“, dané druhým dodatkem ústavy Spojených států, je právo individuální, a nikoliv kolektivní, jak se odpůrci zbraní snažili toto ustanovení vykládat. Obama se ale netají s tím, že se pokusí toto právo zákonnou cestou alespoň nějak okleštit, podobně a spíš ještě daleko víc, než jak se o to pokoušel jeho demokratický předchůdce Bill Clinton.

Američané v obavě a očekávání nadcházejících restrikcí nakupují pistole, revolyvery a pušky jako diví a spoléhají, snad oprávněně, že co je doma, to už jim nikdo nevezme. Američtí výrobci i dovozci zbraní a v důsledcích výrobci všude na světě si tak mohou mnout ruce nad sklady, které se v posledních měsících vyprázdnily do dna. Týká se to prý i CZ-USA, dceřiné firmy České zbrojovky Uherský Brod.

V Norimberku se přemýšlela ještě jedna informace. Už 17. ledna 2009 byla vydána tisková zpráva, podle níž armáda USA po loňské dodávce 25 000 kusů objednala u firmy Beretta USA, dceřiné firmy italského zbrojního concernu Beretta, dalších hned 450 000 nových pistolí Beretta 92 FS ráže 9 mm Luger (současná, morálně už dost zastaralá americká armádní pistole M9) a příslušný počet náhradních dílů, vše v ceně 489 dolarů za opravu. Po nedlou-

Jednoosé vozítko Segway už používá policie
v několika německých městech

Dalekohledy Leica Geovid Lux 8x56 umožňujú vzájomnú komunikáciu užívateľů

hé době, která uplynula od zrušení amerického tendru na nové služební pistole, tato zpráva zapůsobila skutečně jako bomba – zvlášť když zakázka v ceně 220 milionů dolarů představuje největší obchod s krátkými zbraněmi uzavřený od druhé světové války!

Dodávka prvních 20 000 pistolí se už realizuje a zbraně jsou určeny pro iráckou armádu. Téměř půl milionu nových pistolí však US Army těžko může rozdat nebo rozprodát po světě, a tak je pravděpodobné, že zbraně jsou určeny především pro její vlastní přezbrojení a že tedy tendr na nové zbraně byl uložen k ledu skutečně nadlouho. Plnění zakázky se také spojuje se zajištěním několika stovek pracovních míst ve výrobním závodě Beretta USA v Accokeeku (Maryland).

Tento americký boom zatím oddálil drastičtější dopady finanční a možná začínající hospodářské krize na civilní zbrojní sektor světové ekonomiky. Evropské výrobci a prodejci sice na jedné straně vyjadřovali mírný optimismus i do budoucna, avšak na druhé straně už v Norimberku signalizovali známky nikoliv nevýznamného poklesu prodeje civilních zbraní i stříliva na svých domácích teritoriích. Zřejmě si uvědomují, že zanedlouho může být hůř a mohou začít propouštět i zbrojovky.

Novinky mezi zbraněmi

V oboru zbraní a stříliva nepřinesl letošní veletrh tolik a tak významných novinek, jak tomu bylo v minulých letech. Zkušenosti však ukazují, že inovace v civilním zbrojním sektoru se vyskytují ve vlnách. Několik let po sobě jsou, pak zase na jeden nebo dva roky jakoby invence výrobců odpočívá. I tak ale přibývala řada nových výrobků nebo

alespoň jejich modifikací. Nahlédněme zde alespoň do jednoho z nejzajímavějších segmentů, který představují pistole a revolvery.

Asi největší hvězdou výstavy, jejíž zhlédnutí žádný z návštěvníků nemohl vynechat, byla nová česká pistole služebního typu, CZ 75 P-07 Duty ráže 9 mm Luger z České zbrojovky Uherský Brod. Pšeme o ní podrobněji na jiném místě. Jinak jako kdyby se u předních světových výrobců dal pozorovat jistý příklon k miniaturizaci. Pravděpodobně je to dáno zájmem zákazníků, protože všechny zbrojovky při zavádění nových výrobků samozřejmě vycházejí z hlubokých marketingových studií.

Především došlo k nebývalému oživení zdánlivě již zapomenuté ráže 9 mm Browning krátký, která se sice účinností střely nedá dost dobře srovnávat se standardním nábojem 9 mm Luger, avšak při použití moderních materiálů a technologií umožňuje stavbu skutečně miniaturních pistolí. „Krátká devítka“ pak svou účinností zase daleko převyšuje ráže 22 long rifle, 6,35 mm Browning a 7,65 mm Browning, dosud pro miniaturní zbraně typické. S kapesními pistolemi na náboj 9 mm Browning krátký (.380 ACP), určenými jako záložní nebo obranné pro skryté nošení, přišla řada významných hráčů na světovém trhu: po první vlašťovce Kel-Tec P3AT se loni a letos objevily pistole Walther PK 380, Taurus 738 TCP, Kahr 380, Ruger 380 LCP nebo SIG Sauer P238...

Zvlášť se musíme zmínit o pistoli Micro Desert Eagle ME 380 (tedy rovněž na náboj 9 mm Browning krátký) z nabídky Magnum Research, americké firmy, která si vydobyla popularitu zbraněmi mnohonásobně výkonnějšími. Micro Desert Eagle, pistol-

Texaská firma Fischer Labs vystavovala lehký skládací rám pro průchozí detekci kovových předmětů

ka celkové délky 116 mm a deklarované hmotnosti 400 g, je až do detailů shodná s pistolí Kevin vyráběnou ZVI Vsetín. Magnum Research uvádí, že jeho zbraň je „hrdě vyrobená v USA“ nebo také „finely crafted in the U. S.“. To by si asi firma nedovolila, kdyby se alespoň některá část skutečně nevyráběla v Americe, kde se také zbraň asi montuje. Zdá se, že se vsetínské zbrojovce povedl dobrý marketingový tah. Dovážet Keviny do USA by bylo komplikované nebo dokonce nemožné, protože zbraň zřejmě dostala málo bodů od BATF (nemá dost pojistek, což je sice nesmysl, ale tak to prostě funguje), zatímco takto ji uvede na americký trh místní zbrojovka se skutečně zvukným jménem, již se na počet pojistek nikdo neptá.

Když už jsme u těch miniaturních, firma Ruger zřejmě čeká od své nové kapesní krátké devítky Ruger LCP obchodní úspěch, a tak vzápětí přišla s kapesním revolverem LCR vycházejícím z podobné filozofie. Zbraň (možná) revoluční konstrukce je kromě nerezavějící oceli vyrobená ze zušlechťeného hliníku, avšak s širokým využitím plastů a s titanovými díly. Pětiranový revolver DAO ráže 38 Special +P má hlaveň dlouhou 48 mm, celkovou délku 165 mm a hmotnost bez nábojů pouze 383 gramů.

Na letošní výstavě jsme se možná ještě

Proč by pouta musela být jenom černá nebo v barvě kovu, když mohou být třeba růžová?

Zařízení pro detekci optických systémů od firmy Torrey Pines Logic

stali svědky znovuzrození další kategorie zbraní, tentokrát „dámských browningů“, respektive vůbec miniaturních pistolí na zdánlivě již zavržený náboj 6,35 mm Browning. Americká firma Precision Small Arms představila typ PSA-25. I bez nápovědy poznáme, že je to sto let stará FN Baby, jenom vyráběná na moderních strojích. Brazílsko-americká firma Taurus překonstruovala svou šestpatřicítku na model 25 PLY. Zbraň především dostala plastový rám, takže s devítiránovým zásobníkem váží jen 306 g při celkové délce 122 mm.

Zbraň stejné kategorie nabízí i známá turecká firma Sarsilmaz pod názvem P 6. Turci ale vůbec pokračují ve svém dobývání světového trhu pistolí. V jejich expozicích byly k vidění i jiné novinky, i když většinou se jednalo spíše o vzhledové modifikace známých modelů. Je to těžko přehledné, protože pistole letos vystavovala v Norimberku snad desítky tureckých firem a téměř všechny se chlubily několika desítkami modelů.

Policejní program

Veletrh IWA byl kdysi koncipován jako záležitost myslivců a sportovních střelců. Stále víc se zde ale prosazuje také policejní vybavení, takže letos byla tomuto sortimentu poprvé věnována téměř celá samostatná

výstavní hala číslo 6. Policejní sektor výstavy byl provázen už tradiční konferencí policejních specialistů pro výcvik a Akademií policejního managementu, letos nazvanou „Zbraň a vybavení“. Obou akcí se zúčastnilo na pět set policejních odborníků (nejen) z celé Evropy.

Policejní specialisté a nákupčí si na veletrhu mohli vybírat z úplné nabídky služebních zbraní a munice včetně stále žádanějších nesmrtečných prostředků, pouzder na zbraň a dalších doplňků, taktických a ochranných vest, štítů a dalších ochranných prostředků pro těžkooděnce...

Zmíníme se jen o několika novinkách, z nichž nejzajímavější jsme našli v optickém a elektronickém sektoru. Například americká firma Legend Technologies přivezla zajímavé elektronické zařízení Pistolcam, které se umísť na lištu pod hlaveň pistole. Jeho součástí je světlna, laserový zaměřovač, kamera a mikrofon. Se zařízením, které se zapíná automaticky při tasení pistole, lze natočit až hodinu záznamu. Firma Bushnell představila malý (75x90x19 mm) a cenově dostupný elektronický kompas kombinovaný s jednoduchou navigací GPS. Funguje na dvě tužkové baterie, pamatuje si tři předem zadané body a i bez toho je schopen v neznámém terénu ukázat cestu zpátky k autu.

Leica Geovid Lux 8x56 je binokulární dalekohled, který samozřejmě slouží k po-

zorování vzdálených objektů, avšak zároveň umožňuje vzájemnou komunikaci uživatelů stejných přístrojů až na vzdálenost 2,5 kilometru. Hlas se ovšem nepřenáší radiovými, ale světelnými vlnami v neviditelné infračervené oblasti spektra, technologií LightSpeed, což je zvláště důležité tam, kde musí být zachován radiový klid. Na vývoji přístroje se podílela Torrey Pines Logic, Inc., z kalifornského San Diega, která má zkušenosti s vojenskými aplikacemi LightSpeed. Hlasový vstup a výstup se realizuje prostřednictvím mikrofonu a sluchátek, avšak s přístroji si lze navzájem předávat i textová nebo obrazová data rychlostí 1 Mb za sekundu. Přenos může být kódovaný, data se do přístroje přenášejí přes USB port.

Firma Torrey Pines Logic se sama prezentovala dvěma typy zařízení pro detekci optických systémů, s jejichž pomocí lze zjistit, zda vás někdo pozoruje dalekohledem nebo zaměřuje optickým zaměřovačem, fotografuje nebo snímá TV kamerou. Systém Mirage 1200 umožňuje detekci optiky až na 1200 metrů a trochu připomíná masivní dalekohled nebo přístroj nočního vidění. Nevelký systém Beam 1000 pak může nepřetržitě skenovat prostor v rozsahu 360° do vzdálenosti 1000 metrů a v případě detekce optiky vyhlásí poplach. Ze stabilního čidla se obraz přenáší bezdrátově na monitor.

iGen NV20/20 není úplná novinka, ale její výrobce, firma iGen z texaského El Pasa, tvrdí, že je to stále jediný přístroj nočního vidění na světě, s nímž se dá i fotografovat, a to nejen v noci, ale i za jasného dne. Snímky lze pořizovat s frekvencí 2–30 za sekundu. Optika má 2,6násobné zvětšení a zorný úhel 12°...

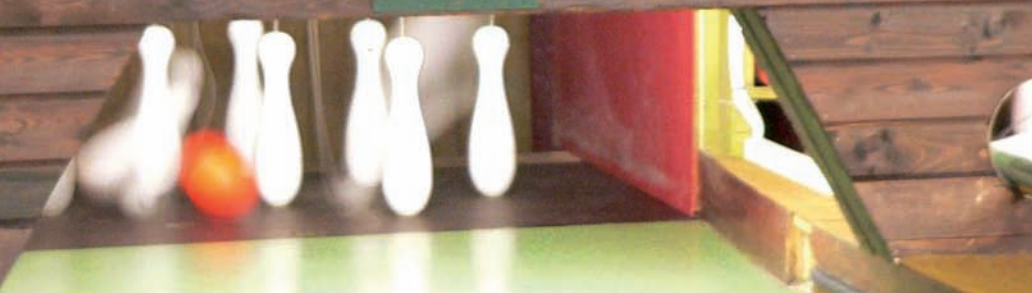
IWA jako celek je každý rok jiná, nová. Nedá se převyprávět a kdyby se o to chtěl člověk pokusit, musel by napsat knihu. V každém případě je lepší jednou vidět než desetkrát slyšet.

Přemysl LIŠKA
Foto autor
a IWA OutdoorClassics (1)

SPORT jménem KUŽELKY

Dříve zakouřené
hospody, dnes čisté
haly (545)

Bohuslav Kučera a bandáž kolene

Jaro už sice podle kalendáře klepalo bujaře na dveře, ale venku chumelilo a fičel severák. Do modrní kuželny v Hradci Králové ovšem nenafoukalo. Schylovalo se k prvním zápasům Amatérské ligy, pořádané Sportovním klubem Kuželky Hradec Králové. Založilo ho před osmi lety devět tamních nadšenců, a dnes? Klub má 37 členů všech generací (nechybí ani mládež: na takový titul má nárok pět hradeckých kuželkářů). Ti zatím hlavně sbírají zkušenosti od hráčů, co už mají něco za sebou, zejména pak od kapitána JUDr. Jiřího Prokopa, ing. Jaroslava Němečka a Petra Víška. Jmenovanému trojlístku to totiž podle názoru předsedy klubu ing. Jiřího Vágnera koulí nejlépe.

Snímky, jež vám dnes nabízáme, pocházejí z litého klání mezi SKP Malešice a Zdravotní pojišťovnou Ministerstva vnitra. V historickou chvíli, podchytenou objektivem, vedli Malešičtí, a to o 87 shozených kuželek...

Kuželky jsou sport, jenž skromně zůstává ve stínu. Davy na tribuny neláká, jak taky, peníze hráčům nevynášá a sláva se v něm získat asi nedá. O to víc ho jeho vyznavači milují. Není jí co do počtu příliš, ale srdce mají lví...

Mimochodem, kuželky se honosí tradicí

starou bezmála pět tisíc roků! Cosi podobného dnešním kuželkám totiž hrávali už staří Babyloňané a o hře kuželky silně připomínající se zmiňuje i básník Homér, tvůrce Iliady a Odysseie. První „novodobá“ zmínka o kuželkách pochází z kroniky frankého města Rottenburgu a psána je roku 1147. Kuželky tehdy byly považovány za značný hazard a utkání nezřídka končila rvačkou...

Navzdory tomu zůstávaly v oblíbě dvora, šlechty i měšťanů po celý středověk i novověk. Házelo se na tři sedm či devět kuželek. V předminulém století nebylo pak lepší hospody, jež by neměla krytý kuželník: dráha byla deset, ale někdy i dvacet metrů dlouhá. Protože – vzhledem k místu, kde se

Utkání začíná, vpředu Jiří Prokop

Rozhodčí Leoš Kuchař bedlivě stráží regulérnost utkání

hrálo, patřila ke kuželkám i konzumace piva, pohlíželi na ně vyznavači jiných sportů dlouho s despektem (pročpak, když sami po tréninku či utkání chmelovým žejdlíkem nepohrdnou, že?)

První opravdová sportovní kuželkářská asociace vznikla roku 1885 v Drážďanech, mezinárodní IBA v roce 1926. Naši si ale museli na svou Asociaci československého sportu kuželkářského počkat až do 11. ledna 1937.

Název se mnohokrát měnil, jak se měnila

doba kolem kuželen, na přelomu tisíciletí přibyl do party i módní bowling. A koulí se vesele dál, rekreačně i závodně, česky i mezinárodně. A kdo si jednou zkusil hodit kouli a zasáhnout trpaslíků, rázem pochopil, že kuželky jsou setsakra dřina a kdo je umí, umí...

Text a foto
Václav ŠEBEK